

**Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego
w Końskowoli**

Program działalności na rok 2018

Końskowola, 2018 r.
www.wodr.konskowola.pl
wodr@wodr.konskowola.pl

Akceptuję:

DYREKTOR
mgr inż. Sławomir Plis
.....
Dyrektor

Zatwierdzam:

MINISTER
Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Krzysztof Jurgiel
.....
Minister Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

Opracowanie: Tamara Siecińska – Dział Metodyki Doradztwa, Szkoleń i Wydawnictw

Redakcja techniczna: Dział Metodyki Doradztwa, Szkoleń i Wydawnictw

Kierujący: Sławomir Plis - Dyrektor LODR w Końskowoli

Zaopiniowany: Rada Społeczna Doradztwa Rolniczego

Końskowola, dnia 26.02.2018 r.

SPIS TREŚCI

Wstęp

A. Charakterystyka ośrodka doradztwa rolniczego.

B. Zakres i metodyka procesu programowania.

C. Działalność merytoryczna.

C.1. Działania nieodpłatne.

Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich.

Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej.

Zadanie 3. Prowadzenie działalności w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich.

Zadanie 4. Udzielanie pomocy rolnikom i innym mieszkańcom obszarów wiejskich w zakresie sporządzania dokumentacji niezbędnej do uzyskania pomocy finansowej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych lub zagranicznych.

Zadanie 5. Prowadzenie analiz rynku artykułów rolno-spożywczych i środków produkcji oraz gromadzenie i upowszechnianie informacji rynkowej w tym zakresie.

Zadanie 6. Możliwość prowadzenia doświadczalnictwa odmianowego w ramach porejestrowego doświadczalnictwa odmianowego.

Zadanie 7. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska.

Zadanie 8. Podejmowanie działań na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzania gospodarstwa rolnego.

Zadanie 9. Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku.

Zadanie 10. Współdziałanie w realizacji zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych.

Zadanie 11. Prowadzenie analiz przemian w zakresie poziomu i jakości produkcji rolniczej i funkcjonowania gospodarstw rolnych oraz upowszechnianie wyników tych analiz w pracy doradczej.

C.2. Działania odpłatne.

C.3. Projekty i zadanie zlecone.

C.4. Działania realizowane w ramach Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich (SIR).

D. Współpraca z innymi instytucjami i samorządem.

E. Wykaz ważniejszych wydarzeń.

F. Plan wydawniczy.

G. Kształcenie i doskonalenie zawodowe kadry własnej.

H. Podsumowanie.

I. Załączniki elektroniczne.

Wstęp

Status prawny.

Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Końskowoli od dnia 20 sierpnia 2016 r. jest państwową jednostką organizacyjną posiadającą osobowość prawną (Dz. U. z 14 czerwca 2017 r., poz. 1149)

Program Działalności LODR w Końskowoli został opracowany z uwzględnieniem Statutu oraz Regulaminu Organizacyjnego LODR w Końskowoli zatwierdzonego przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w dniu 14 grudnia 2016 r.

Podstawy funkcjonowania:

1. Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Końskowoli działa na podstawie ustawy z dnia 22 października 2004 roku o jednostkach doradztwa rolniczego (z późniejszymi zmianami) Dz. U. z 14 czerwca 2017 r. poz. 1149 z późn. zm.
2. Statut Lubelskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Końskowoli nadany został Zarządzeniem Nr 30 Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 sierpnia 2016 r.
3. Regulamin Organizacyjny LODR w Końskowoli zatwierdzony przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w dniu 14 grudnia 2016 r.

Rada Społeczna Doradztwa Rolniczego.

Rada Społeczna Doradztwa Rolniczego działająca przy Lubelskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Końskowoli jest organem opiniotwórczo-doradczym Dyrektora LODR w Końskowoli.

Na podstawie art. 4 ustawy z dnia 22 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy o jednostkach doradztwa rolniczego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1176), Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi powołał następujące osoby do składu Rady Społecznej Doradztwa Rolniczego przy LODR w Końskowoli:

- Przedstawiciel Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi: **Mariusz Gołębiowski**
- Przedstawiciel Sejmiku Województwa Lubelskiego: **Grzegorz Kapusta**
- Przedstawiciel Zarządu Województwa Lubelskiego: **Katarzyna Kremes**
- Przedstawiciele Lubelskiej Izby Rolniczej: **Gustaw Jędrejek, Waldemar Banach**

- Przedstawiciele zgłoszeni przez związki zawodowe rolników działające na obszarze województwa: **Andrzej Rusiński** – Związek Zawodowy Rolnictwa „Samoobrona”, **Krzysztof Głuchowski** – Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Rolników Indywidualnych „Solidarność”, **Robert Kuźniarz** – Związek Zawodowy Centrum Narodowe Młodych Rolników.

- Przedstawiciele zgłoszeni przez szkoły wyższe oraz instytuty badawcze, kształcące i realizujące działania na potrzeby rolnictwa i rozwoju wsi: **Prof. dr hab. Tomasz Gruszecki** – Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie, **Prof. dr hab. Janusz Podleśny** – Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa PIB w Puławach.
- Przedstawiciel szkoły ponadgimnazjalnej kształcącej na potrzeby rolnictwa i działającej w obszarze województwa: **Mirosław Worobik** – Zespół Szkół Rolniczych CKP w Pszczelej Woli.

Podstawa prawna sporządzania Programu Działalności.

Program Działalności LODR w Końskowoli został opracowany z uwzględnieniem Statutu Lubelskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Końskowoli oraz Regulaminu Organizacyjnego LODR w Końskowoli, opierając się na zadaniach wyznaczonych Ustawą o JDR z dnia 22 października 2004 roku (z późniejszymi zmianami) Dz. U. z 14 czerwca 2017 r. poz. 1149 z późn. zm.

A. Charakterystyka ośrodka doradztwa rolniczego

1. Struktura organizacyjna + schemat.

Centrala w Końskowoli z następującymi komórkami organizacyjnymi:

Dyrekcja

Dział Technologii Produkcji Rolniczej i Doświadczalnictwa

Dział Ekonomiki i Zarządzania Gospodarstwem Rolnym

Dział Rozwoju Obszarów Wiejskich

Dział Rolnictwa Ekologicznego i Ochrony Środowiska

Dział Teleinformatyki

Dział Metodyki Doradztwa, Szkoleń i Wydawnictw

Dział Administracyjno-Gospodarczy

Dział Księgowości

Dział Kadr i Organizacji Pracy

Stanowisko do Spraw Obsługi Prawnej

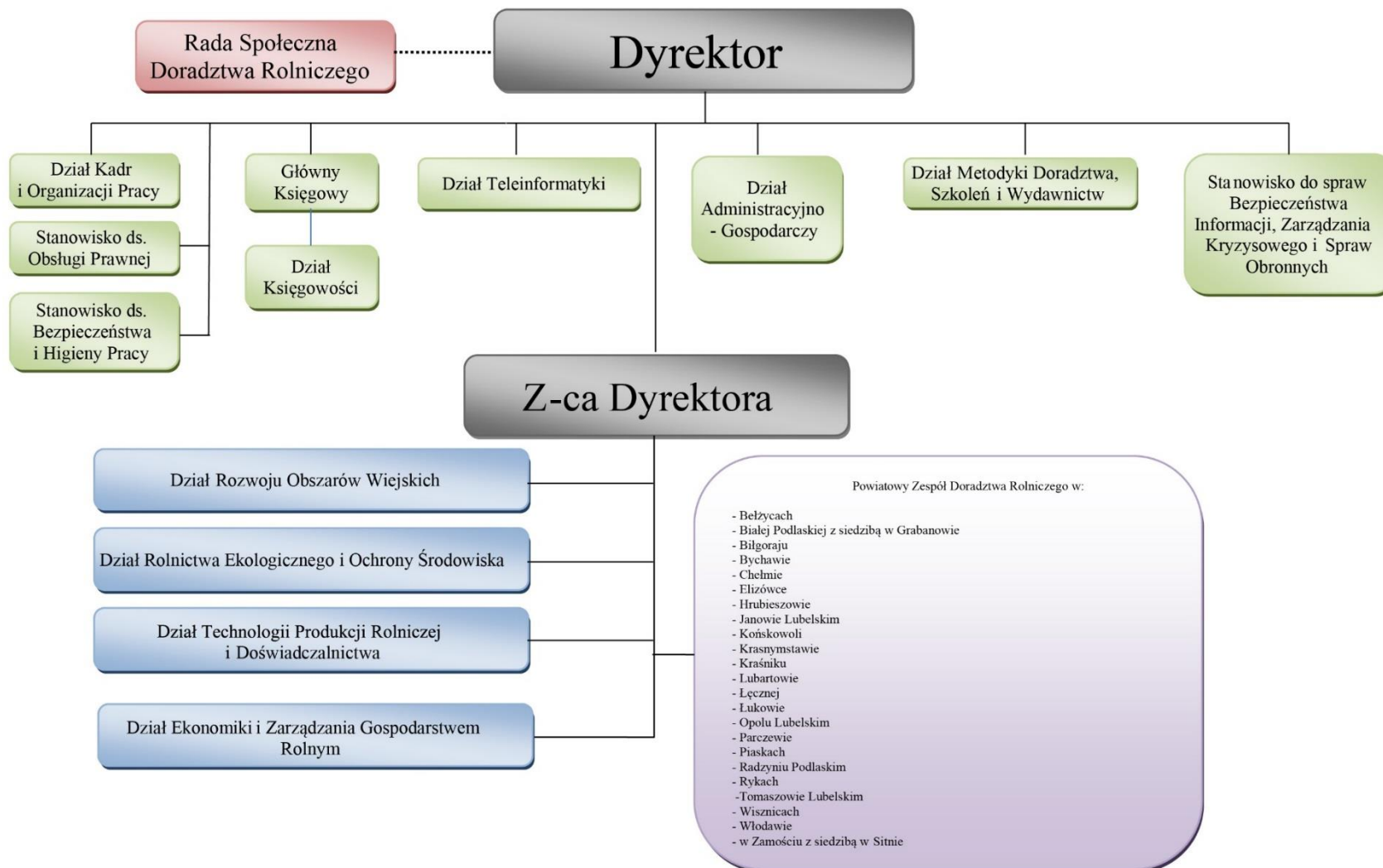
Stanowisko do Spraw Bezpieczeństwa i Higieny Pracy

Stanowisko do Spraw Bezpieczeństwa Informacji, Zarządzania Kryzysowego i Spraw

Obronnych

23 Powiatowe Zespoły Doradztwa Rolniczego

Schemat Struktury Organizacyjnej LODR w Końskowoli

W województwie lubelskim jest 20 powiatów i 213 gmin (193 gminy wiejskie i miejsko-wiejskie i 20 miejskich), a na ich terenie pracują 23 Powiatowe Zespoły Doradztwa Rolniczego (PZDR) – z przynależnymi do nich gminami.

2. Dane teleadresowe łącznie z Powiatowymi Zespołami Doradztwa Rolniczego.

Tab. A. Dane teleadresowe

L.p.	Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	adres	telefon	fax	e-mail
1.	Centrala w Końskowoli	24-130 Końskowola, ul. Pożowska 8	81 8890600	81 8890653	wodr@wodr.konskowola.pl
	Powiatowe Zespoły Doradztwa Rolniczego				
1.	PZDR w Bełżycach	24-200 Bełżyce, ul. Fabryczna 2 b	81 5173437	81 5173437	belzyce@wodr.konskowola.pl
2.	PZDR w Białej Podlasce z/s w Grabanowie	21-500 Biała Podlaska, Grabanów	83 3433792	83 3438198	grabanow@wodr.konskowola.pl
3.	PZDR w Biłgoraju	23-400 Biłgoraj, ul. Wira Bartoszewskiego 10	84 6860631	84 6860631	bilgoraj@wodr.konskowola.pl
4.	PZDR w Bychawie	23-100 Bychawa, ul. Rataja 6	81 5660258	81 5660258	bychawa@wodr.konskowola.pl
5.	PZDR w Chełmie	22-100 Chełm, Pl. Niepodległości 1	82 5643234	82 5643234	chelm@wodr.konskowola.pl
6.	PZDR w Elizówce	21-003 Ciecierzyn, Elizówka 65E	81 7443844	81 7443844	lublin@wodr.konskowola.pl
7.	PZDR w Hrubieszowie	22-500 Hrubieszów, ul. 3-go Maja 37	84 6962806	84 6962806	hrubieszow@wodr.konskowola.pl
8.	PZDR w Janowie Lubelskim	23-300 Janów Lubelski, ul. Bialska 11	15 8720392	15 8720392	janowlub@wodr.konskowola.pl
9.	PZDR w Końskowoli	24-130 Końskowola, ul. Pożowska 8	81 8890676	81 8890653	pulawy@wodr.konskowola.pl
10.	PZDR w Krasnymstawie	22-300 Krasnymstaw, ul. Sobieskiego 3	82 5763043	82 5763043	krasnystaw@wodr.konskowola.pl
11.	PZDR w Kraśniku	23-204 Kraśnik, ul. Słowackiego 7	81 8843151	81 8843151	krasnik@wodr.konskowola.pl
12.	PZDR w Lubartowie	21-100 Lubartów, ul. Szaniawskiego 64	81 8552410	81 8552410	lubartow@wodr.konskowola.pl
13.	PZDR w Łęcznej	21-010 Łęczna, ul. Jana Pawła II 95	81 7521220	81 7521220	leczna@wodr.konskowola.pl
14.	PZDR w Łukowie	21-400 Łuków, ul. Przemysłowa 15	25 7983958	25 7983958	lukow@wodr.konskowola.pl

15.	PZDR w Opolu Lubelskim	24-300 Opole Lubelskie, ul. Przemysłowa 16	81 8272342	81 8272342	opolelub@wodr.konskowola.pl
16.	PZDR w Parczewie	21-200 Parczew, ul. Lubartowska 4	83 3542474	83 3542474	parczew@wodr.konskowola.pl
17.	PZDR w Piaskach	21-050 Piaski, ul. Lubelska 80	81 5821705	81 5821705	swidnik@wodr.konskowola.pl
18.	PZDR w Radzynie Podlaskim	21-300 Radzyń Podlaski, ul. Rynek 10 a	83 3528406	83 3528406	radzyn@wodr.konskowola.pl
19.	PZDR w Rykach	08-500 Ryki, ul. Szkolna 3	81 8651030	81 8651030	ryki@wodr.konskowola.pl
20.	PZDR w Tomaszowie Lubelskim	22-600 Tomaszów Lubelski, ul. Żwirki i Wigury 2	84 6643657	84 6643657	tomaszow@wodr.konskowola.pl
21.	PZDR w Wisznicach	21-580 Wisznice, ul. Rynek 65E	83 3782249	83 3782249	wisznice@wodr.konskowola.pl
22.	PZDR we Włodawie	22-200 Włodawa, Al. J. Piłsudskiego 64	82 5721456	82 5721456	wlodawa@wodr.konskowola.pl
23.	PZDR w Zamościu z/s w Sitnie	22-424 Sitno, Sitno	84 6112339	84 6112333	zamosc@wodr.konskowola.pl

3. Zasoby ludzkie.

Tab. B. Zatrudnienie w Lubelskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego, stan na dzień 31.10.2017 r.

L.p.	Komórki organizacyjne	Liczba zatrudnionych osób
1.	Dyrektor	1
2.	Zastępca dyrektora	1
3.	Dział Księgowości	8
4.	Dział Kadr i Organizacji Pracy	5
5.	Dział Administracyjno - Gospodarczy	20
6.	Dział Teleinformatyki	3
7.	Dział Metodyki Doradztwa, Szkoleń i Wydawnictw	9
8.	Dział Ekonomiki i Zarządzania Gospodarstwem Rolnym	7
9.	Dział Rolnictwa Ekologicznego i Ochrony Środowiska	5
10.	Dział Rozwoju Obszarów Wiejskich	8
11.	Dział Technologii Produkcji Rolniczej i Doświadczalnictwa	24
12.	Stanowisko samodzielne	2
13.	Powiatowe Zespoły Doradztwa Rolniczego	210
14.	Pozostali pracownicy	24
Razem		327

Tab. C. Zatrudnienie w Powiatowych Zespołach Doradztwa Rolniczego

L.p.	Powiatowe Zespoły Doradztwa Rolniczego	Liczba gmin	Liczba pracowników
1.	PZDR w Bełżycach	5	7
2.	PZDR w Białej Podlaskiej z/s w Grabanowie	10	17
3.	PZDR w Bilgoraju	14	7
4.	PZDR w Bychawie	6	6
5.	PZDR w Chełmie	15	16
6.	PZDR w Elizówce	6	6
7.	PZDR w Hrubieszowie	8	7
8.	PZDR w Janowie Lubelskim	7	9
9.	PZDR w Końskowoli	11	9
10.	PZDR w Krasnymstawie	10	14
11.	PZDR w Karśniku	10	10
12.	PZDR w Lubartowie	13	11
13.	PZDR w Łęcznej	6	6
14.	PZDR w Łukowie	11	10
15.	PZDR w Opolu Lubelskim	7	7
16.	PZDR w Parczewie	7	9
17.	PZDR w Piaskach	5	3
18.	PZDR w Radzynie Podlaskim	8	6
19.	PZDR w Rykach	6	4
20.	PZDR w Tomaszowie Lubelskim	13	10
21.	PZDR w Wisznicach	8	8
22.	PZDR w Zamościu z/s w Sitnie	19	24
23.	PZDR we Włodawie	8	4
	Razem	213	210

Tab. D. Zatrudnienie wg specjalizacji

L.p.	Wyszczególnienie	Liczba osób
2.	Specjaliści zakładowi, w tym z uprawnieniami:	88
a)	<i>doradcy rolniczego</i>	31
b)	<i>doradcy rolnośrodowiskowego</i>	11
c)	<i>eksperta przyrodniczego</i>	
d)	<i>do doradzania w zakresie integrowanej ochrony roślin</i>	8
3.	Doradcy terenowi, w tym z uprawnieniami:	341
a)	<i>doradcy rolniczego</i>	182
b)	<i>doradcy rolnośrodowiskowego</i>	126
c)	<i>eksperta przyrodniczego</i>	
d)	<i>do doradzania w zakresie integrowanej ochrony roślin</i>	33

4. Zasoby materialne.

a. Sale wykładowe

CIS w Końskowoli – 120 miejsc

CEER w Grabanowie – na stołówce 200 miejsc (brak sali wykładowej)

Biurowiec Końskowola – 60 miejsc

Biurowiec w Grabanowie – I sala 90 miejsc, II sala 30 miejsc

b. Sale komputerowe

Nie dotyczy

c. Laboratorium

Na rok 2018 przewidywana ilość wykonanych prób to 3000-3500 szt. gleb polowych i ok 350 szt. gleb ogrodniczych, analiz wapna nawozowego ok 20 szt.

Koszt wykonania wszystkich oznaczeń to ok 12 000 zł. (koszt odczynników, gazu oraz złoży do mineralizacji wody +szkło laboratoryjne).

W glebach polowych oznaczamy: pH, fosfor, potas, magnez. W glebach ogrodniczych oznaczamy: pH, fosfor, potas, wapń, magnez, azot.

d. Pole doświadczalne (gospodarstwa demonstracyjne) - 9,36 ha i sad doświadczalny – 41,63 ha z wyłączeniem dzierżawy (wydzierżawiono 1,91 ha).

e. Tereny wystawowe

Końskowola - teren pawilonów wystawowych - 1724 m²

Sitno – plac wystawowy 70030 m²

f. Hotel

CIS w Końskowoli – 53 miejsca

CEER w Grabanowie – 40 miejsc

g. Stołówka/ restauracja/ bar

CIS w Końskowoli – 80 miejsc

CEER w Grabanowie – 130 miejsc

h. Ścieżka dydaktyczna

Od 2008 r. istnieje w Lubelskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego ścieżka dydaktyczna EKOTRASA, rozciągająca się na długości około 1 km. Obejmuje ona takie obiekty jak: kolektory słoneczne, ekologiczną suszarnię ziół, punkt segregacji odpadów, kompostownik, domek dla owadów pożytecznych, ogród biosurowcowy, ogród ozdobno-rekreacyjny, ekologiczne gry terenowe, sad doświadczalno-wdrożeniowy, przydomową oczyszczalnię ścieków, pole doświadczalno-wdrożeniowe oraz Pasiekę hodowlaną Pożóg. Pracownicy ośrodka prowadzą warsztaty stacjonarne i terenowe związane z odnawialnymi źródłami energii, zanieczyszczeniami środowiska i sposobami zapobiegania tym zanieczyszczeniom. Zajęcia obejmują również tematykę racjonalnego odżywiania, ekologicznego stylu życia oraz kwestię bioróżnorodności.

Ścieżka dydaktyczna stała się dobrym miejscem do praktycznej nauki rozpoznawania ziół, roślin ozdobnych czy gatunków owocowych w sadzie doświadczalno-wdrożeniowym. Ekologiczne gry terenowe są okazją do nauki rozpoznawania gatunków drzew, roślin uprawnych oraz czasu rozkładu różnych odpadów. Domek dla owadów pożytecznych oraz karmniki i budki lęgowe dla ptaków to elementy ścieżki sprzyjające bioróżnorodności. Dużym zainteresowaniem cieszą się zajęcia w pasiece, połączone z obserwacją życia pszczoł i degustacją miodu.

i. Stacja meteo

W 2016 r. zainstalowano stację meteorologiczną na terenie siedziby głównej LODR w Końskowoli. Stację otrzymaliśmy od Dyrektora CDR O/ Radom w nagrodę za zaangażowanie w rozwój rolnictwa ekologicznego w województwie lubelskim oraz propagowanie dobrych praktyk w całym kraju.

j. Pasieka – liczba pni: 202 (3 pasieki).

k. Budynki i budowle niezbędne do realizacji usług

Końskowola:

-Budynek Dyrekcji

- Centrum Innowacyjno-Szkoleniowe

- Poligrafia

- Garaż murowany okrągły

- budynek biurowy Pożóg II,

- teren zaplecza gospodarczego z budynkami stodoły,

- 2 garaże, magazyn nawozowy, budynek gospodarczy, dawna stajnia oraz grunty orne w Pożogu II,

- Pasieka hodowlana z pawilonem,

- Sad doświadczalny LODR z budynkami i budowlami: wiata, magazyn, chłodnia, zbiornik na wodę, oświetlenie, linia energetyczna i ogrodzenie,

Sitno:

- zespół pałacowo-parkowy

- warsztat z garażami

- domek – pracownia WGD

- 2 magazyny

- pasieka, 3 wiaty

Grabanów:

- garaż, mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków, osadnik ściekowy

- budynek dydaktyczny siedziba ZDR w Białej Podlaskiej

- kontener – pracownia pszczelarska

- 3 garaże metalowe

- Centrum Edukacji Ekologiczno-Rolniczej

Wszystkie w/w nieruchomości i budynki do dnia 31.12.2017 r. LODR w Końskowoli użytkuje na podstawie umowy użyczenia.

5. Certyfikaty i uprawnienia.

Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Końskowoli posiada następujące zaświadczenia:

1. „Zaświadczenie o wpisie instytucji szkoleniowej do rejestru instytucji szkoleniowych” pod numerem ewidencyjnym: 2.06/00106/2006. (informacje o wpisie corocznie aktualizowane);
2. Zaświadczenie o wpisie do „Rejestru podmiotów niebędących przedsiębiorcami, prowadzących szkolenia w zakresie środków ochrony roślin” pod numerem: 06/14/3413.

6. Wdrożone systemy zarządzania.

Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego wdrożył i stosuje system zarządzania jakością odpowiadający wymaganiom normy PN-EN ISO 9001:2015 w zakresie doradztwo i promocja na rzecz rolnictwa oraz gromadzenie danych i wykonywanie analiz w odniesieniu do rozwoju polskiej gospodarki rolnej.

7. Elektroniczny system wspomaganie pracy doradczej.

Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego wdrożył system sprawozdawczości elektronicznej zamieszczony na serwerze zewnętrznym firmy Internet Business Center. System jest dostępny dla pracowników wprowadzających dane przez przeglądarkę internetową w sposób ciągły. System pozwala na gromadzenie danych niezbędnych do przygotowania różnego rodzaju zestawień, podsumowań, wyliczeń w dowolnym momencie tzn. bez konieczności zbierania informacji drogą e-mailową, jak również wpisywania tygodniowych planów pracy. Obejmuje on wszystkich pracowników merytorycznych. Każdy doradca po zalogowaniu się do systemu uzyskuje możliwość wprowadzania danych nt. zrealizowanych w danym miesiącu zadań (nieodpłatnych i odpłatnych). Wprowadzone rekordy można generować w różnych układach (np.: wg realizowanych zadań, wg komórek organizacyjnych).

B. Zakres i metodyka procesu programowania

1. Źródła informacji o potrzebach doradczych:

- a. Polityka rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich: dokumenty UE, krajowe, regionalne/wojewódzkie.

Ważnym strategicznym dokumentem w skali Unii Europejskiej jest „Europa 2020”, strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu. Strategia Europa 2020 stanowi długofalowy program społeczno-gospodarczy Unii Europejskiej.

Trzy nadrzędne priorytety nowej strategii unijnej to:

- rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacjach;
- promowanie gospodarki zrównoważonej, efektywniej wykorzystującej zasoby, a zarazem konkurencyjnej, zdolnej do trwałego rozwoju;
- wzmacnianie gospodarki charakteryzującej się wysokim zatrudnieniem oraz spójnością ekonomiczną, społeczną i terytorialną.

Próba przeniesienia celów Europa 2020 na poziom operacyjny jest, ogłoszony na przełomie 2011/2012, pakiet projektów rozporządzeń na lata 2014-2020, zakładający objęcie nimi w sposób skoordynowany Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich, oraz planowanego Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, razem określanych jako objęte Wspólnymi Ramami Strategicznymi (Common Strategic Framework).

Dokumenty krajowe stanowiące źródło informacji o potrzebach doradczych to między innymi Program Działań MRiRW na lata 2015 – 2019. Program ten zawiera wiele elementów niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania rolnictwa i obszarów wiejskich. Określa m. in. cele Wspólnej Polityki Rolnej i Współpracy Międzynarodowej dotyczące mechanizmu redukcji płatności, wsparcia związanego z produkcją, aktualizacji przepisów dotyczących zasady wzajemnej zgodności, uproszczeń w ramach PROW2014-2020, poprawy warunków rozwoju gospodarstw prowadzących produkcję żywności, współpracy bilateralnej i wielostronnej z państwami UE, dialogu w ramach zwalczania ASF, pomocy organizacjom producentom i przetwórcom. Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego jest na szczeblu wojewódzkim dokumentem inspirującym pracę LODR w Końskowoli.

Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Końskowoli realizując zadania w 2018 r. położy nacisk na rozwiązywanie problemów związanych z celami polityki krajowej i wojewódzkiej polegającej na wprowadzaniu innowacji w rolnictwie, wspieraniu inicjatyw współpracy rolników i mieszkańców wsi (grupy producenckie, spółdzielnie itp.), wspieraniu przedsiębiorczości na wsi i tworzenia pozarolniczych miejsc pracy na obszarach wiejskich i ochronie środowiska, w tym zagadnień dotyczących treści ustawy „Prawo wodne”.

- b. Własne źródła informacji: badania i analiza potrzeb doradczych klientów

W związku z dążeniem LODR do doskonalenia świadczonych usług, zbierane są opinie klientów na podstawie anonimowych ankiet. Analiza zebranych wyników jest jednym z mierników, określających kierunki działania ośrodka. Respondenci wskazali w ankietach swoje oczekiwania na przyszłość. Największa część (39%) oczekuje informacji o dostępności funduszy unijnych i krajowych, 18% z produkcji polowej rolniczej, 12% z produkcji zwierzęcej, 9% z ekologii i ochrony środowiska, mniejszym zainteresowaniem cieszą się zagadnienia z produkcji ogrodniczej, ekonomiki rolnictwa,

przedsiębiorczości, czy wiejskiego gospodarstwa domowego. Analizowano także rejestry porad, informacji, prowadzono rozmowy z rolnikami.

Planując szkolenia na 2018 r. uwzględniono te problemy w szczegółowych tematach szkoleń, ale również zwrócono uwagę na szerszą problematykę obecnie nurtującą rolnictwo; bioasekurację, rolniczy handel detaliczny czy działalność pozarolniczą. Staraliśmy się również uwzględnić problem przepływu informacji z nauki do praktyki (innowacje).

2. Priorytetowe działania w 2018.

2.1. Priorytety działalności doradczej określone przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi:

- 1. Upowszechnianie wiedzy i informacji na temat zapobiegania i zwalczania ASF i ptasiej grypy, z uwzględnieniem bioasekuracji.**
- 2. Wsparcie wdrażania systemów płatności bezpośrednich w ramach WPR na lata 2015-2020:**
 - a) upowszechnianie wiedzy na temat, tych systemów, w tym zmian wprowadzonych ze skutkiem od 2018 r.,
 - b) upowszechnianie wiedzy, w tym przeprowadzanie szkoleń w zakresie wypełniania wniosku o płatności w formie elektronicznej, w ścisłej współpracy z ARiMR.
- 3. Wzmocnienie działań na rzecz transferu wiedzy pomiędzy nauką a praktyką rolniczą w zakresie:**
 - a) rozwoju specjalistycznego doradztwa technologicznego,
 - b) upowszechniania nowych rozwiązań z nauki do praktyki,
 - c) usprawnienie przepływu informacji na temat potrzeb wymagających wsparcia nauki.
- 4. Wsparcie wdrażania Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020 poprzez:**
 - a) upowszechnianie wiedzy na temat PROW 2014-2020,
 - b) udzielanie porad rolnikom w ubieganiu się ośrodki finansowe z PROW.
- 5. Promowanie działań prośrodowiskowych, przeciwdziałających zmianom klimatycznym i ułatwiającym dostosowanie do tych zmian:**
 - a) wsparcie wdrażania zasad integrowanej ochrony roślin,
 - b) upowszechnianie zasad prawidłowej gospodarki nawozowej, w tym propagowanie zasadności badania gleb i ich wapnowania oraz prawa wodnego i dyrektywy azotanowej,
 - c) upowszechnianie informacji na temat odnawialnych źródeł energii,
 - d) zwiększanie udziału roślin wysokobiałkowych w strukturze zasiewów w tym soi non GMO oraz zwiększenie ich wykorzystania w przemyśle paszowym,
 - e) upowszechnianie wiedzy i udzielanie porad w zakresie rolnictwa ekologicznego ze szczególnym uwzględnieniem przetwórstwa,
 - f) upowszechnianie wiedzy o zarządzaniu ryzykiem produkcyjnym i rynkowym w gospodarstwie.
- 6. Działania na rzecz rozwoju przedsiębiorczości i pozarolniczych funkcji wsi, ze szczególnym uwzględnieniem:**
 - a) wsparcia rolników w podejmowaniu i rozwoju działalności pozarolniczej,
 - b) upowszechniania wiedzy na temat produkcji żywności na niewielką skalę i wprowadzania jej na rynek w krótkich łańcuchach dystrybucji, w tym na temat działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej, rolniczego handlu detalicznego i sprzedaży bezpośredniej.
- 7. Upowszechnianie wiedzy na temat przeciwdziałania antybiotykooporności u ludzi i zwierząt.**

2.2. Priorytety rozwoju rolnictwa w ramach Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego:

1. Restrukturyzacja rolnictwa oraz rozwój obszarów wiejskich będzie realizowany poprzez poprawę warunków dla wzrostu konkurencyjności i towarowości gospodarstw, rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego, pozwalający na wykorzystanie istniejącego potencjału surowcowego regionu, wzmocnienie doradztwa rolniczego oraz promowanie i wspieranie inicjatyw współpracy rolników i mieszkańców wsi (grupy producenckie, spółdzielnie itp.), wspieranie przedsiębiorczości na wsi i tworzenia pozarolniczych miejsc pracy na obszarach wiejskich w najbardziej efektywnych sektorach gospodarki (głównie usług, w tym usług dla rolnictwa).

2.3. Priorytety działalności doradczej LODR:

1. Poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych w województwie lubelskim.
2. Zrównoważony rozwój obszarów wiejskich.
3. Promowanie nowoczesnych myśli technologicznych i doradztwa.

Priorytety wskazane przez MRiRW wpisują się w realizację Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2007-2020 w obszarach usprawnienia procesu organizacji produkcji, zaopatrzenia i zbytu produktów rolnych (tworzenie sieci sprzedaży), wspierania przedsiębiorczości na wsi i tworzenia nowych miejsc pracy – procesy przeobrażeń wsi, działania prośrodowiskowe.

3. Etapy przygotowania programu działalności.

- a) Początki planowania - oddolne pozyskiwanie od rolników i innych odbiorców usług informacji co do ich oczekiwań oraz informacji od doradców z terenu w zakresie ich dotychczasowych doświadczeń w realizowaniu Programu na rok 2017. Dyskusje podczas spotkań kierowników i pracowników.
- b) Omówienie zasad planowania i wytycznych do Planu na rok 2018 na naradzie kierowników kadry doradczej.
- c) Powiatowe Zespoły Doradztwa Rolniczego planują zadania na 2018 rok – (indywidualne plany dla każdego doradcy) z uwzględnieniem udziału specjalistów działowych i osób zewnętrznych. Na podstawie planów doradców sporządzany jest plan dla PZDR.
- d) Działy merytoryczne planują zadania na 2018 r. (indywidualne plany dla każdego specjalisty) uwzględniając informacje otrzymane z PZDR i oczekiwania mieszkańców obszarów wiejskich. Na podstawie planów specjalistów sporządzany jest plan dla działu.
- e) Dział Metodyki Doradztwa, Szkoleń i Wydawnictw dokonuje połączenia (wykorzystania) poszczególnych elementów Programu w konsultacji z działami. Program zostaje uzupełniony w części opisowej i tabelarycznej. Zostają sporządzone załączniki w formie elektronicznej.
- f) Program zostaje przedłożony Dyrektorowi do oceny i po uwzględnieniu uwag Dyrektora Program zostaje przedłożony do zaopiniowania Radzie Społecznej Doradztwa Rolniczego i zatwierdzenia przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

C. Działalność merytoryczna

Podstawowym zadaniem doradztwa rolniczego jest udzielanie wszechstronnej pomocy rolnikom oraz mieszkańcom obszarów wiejskich w celu zwiększenia dochodów z gospodarstwa rolnego oraz działania mające na celu poprawę warunków życia rodzin wiejskich.

Zadania te zgodnie z art. 4 ust. 2-5 i art. 5 ustawy o jednostkach doradztwa rolniczego Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Końskowoli będzie realizował poprzez:

- doradztwo indywidualne,
- organizowanie szkoleń, kursów i konferencji,
- organizowanie wystaw, pokazów, kolekcji, demonstracji i innych przedsięwzięć upowszechniających wiedzę rolniczą, nowe technologie produkcji i promujących produkty i wyroby przetwórstwa rolno-spożywczego,
- sporządzanie opracowań ekonomicznych, finansowych i technologicznych,
- prowadzenie działalności informacyjnej i wydawniczej.

Celem w/w działań jest:

- poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych w województwie lubelskim oraz jakości produktów rolnych,
- popularyzacja nowoczesnych metod i rozwiązań technicznych i technologicznych,
- popularyzacja integrowanych metod ochrony i produkcji,
- rozwiązywanie problemów technologicznych i organizacyjno-ekonomicznych gospodarstw rolnych,
- wdrażanie dobrych praktyk rolniczych,
- podnoszenie świadomości ekologicznej,
- podnoszenie świadomości na temat alternatywnych (odnawialnych) źródeł energii,
- rozwijanie przedsiębiorczości na obszarach wiejskich, w tym przetwórstwa na poziomie gospodarstwa, sprzedaży bezpośredniej i rolniczego handlu detalicznego,
- poprawa standardu i jakości życia mieszkańców wsi, dziedzictwo kulturowe i kulinarne,
- aktywizacja społeczności wiejskiej i popularyzacja idei spółdzielczości na obszarach wiejskich,
- popularyzacja działań z PROW 2014-2020.

C.1. Zadania nieodpłatne

LODR w Końskowoli świadczy nieodpłatnie usługi doradcze w zakresie:

- prowadzenia działalności szkoleniowej (szkoleń, konferencji),
- prowadzenia działalności informacyjnej, doradczej i upowszechnieniowej wspierającej rozwój produkcji rolniczej,
- udzielania pomocy niezbędnej do uzyskania pomocy finansowej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z UE, itp.,
- prowadzenia analiz rynku artykułów rolno-spożywczych i środków do produkcji i rozpowszechniania informacji w tym zakresie,
- prowadzenia doświadczalnictwa odmianowego w ramach porejestrowego doświadczalnictwa odmianowego,

- upowszechniania metod produkcji rolniczej przyjaznych dla środowiska,
- podejmowania działań na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, funkcjonalnego urządzania gospodarstwa domowego,
- upowszechniania rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenia promocji wsi jako aktywnego miejsca wypoczynku,
- współdziałania w realizacji zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych,
- prowadzenia analizy przemian w zakresie poziomu i jakości produkcji rolniczej i funkcjonowania gospodarstw rolnych oraz upowszechniania tych analiz w pracy doradczej.

Zadania planowane do wykonania w 2018 r. powiązane są z wyznaczonymi priorytetami na szczeblu krajowym i wojewódzkim.

I. Priorytety działalności doradczej określone przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi będą realizowane poprzez poniższe działania.

1. Upowszechnianie wiedzy i informacji na temat zapobiegania i zwalczania ASF i ptasiej grypy, z uwzględnieniem bioasekuracji.

- Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich – 41 szkoleń nt. „Zapobieganie rozprzestrzenianiu się afrykańskiemu pomorowi świń” oraz „Zasady bioasekuracji w gospodarstwie utrzymującym świnię” (tab.2 – Z.1.B.6)
- Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej - 515 informacji, 2 informacje na stronę www, 3 artykuły w „LAR” (tab.4 – Z.2.B.6).
- Zadanie 7. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska - 1390 porady - temat jest szczególnie ważny w naszym województwie ponieważ ogniska tej choroby już u nas są, w powiecie białskim i stanowią zagrożenie do rozprzestrzeniania się na tereny innych powiatów i województw (tab.14 – Z.7.B.).

Działalności szkoleniowa:

- a) Szkolenia - 41
- d) Łączną liczbą uczestników zaplanowanych form - 565

Działalność informacyjna:

- a) Informacje – 515
- d) Informacje na stronę www. - 2
- e) Artykuły w miesięczniku ODR - 3

Działalność doradcza:

- a) Porady indywidualne - 1390
- c) Łączna liczba odbiorców zaplanowanych porad - 1390

2. Wsparcie wdrażania systemów płatności bezpośrednich w ramach WPR na lata 2015-2020:

a) upowszechnianie wiedzy na temat, tych systemów, w tym zmian wprowadzonych ze skutkiem od 2018 r.,

- Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej - 751 informacji, – Opracowane zostaną również w tej tematyce 5 artykułów w „LAR” i 1 w innym wydawnictwie (tab.4-Z.2.G.1).

- Zadanie 4. Udzielanie pomocy rolnikom i innym mieszkańcom obszarów wiejskich w zakresie sporządzania dokumentacji niezbędnej do uzyskania pomocy finansowej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych lub zagranicznych - 6040 porad (tab.8 – Z.4.I.1)

Działalność informacyjna:

a) Informacje – 751

e) Artykuły w miesięczniku ODR - 5

f) Inne wydawnictwa -1

Działalność doradcza:

a) Porady indywidualne - 6040

c) Łączna liczba odbiorców zaplanowanych porad - 6040

b) upowszechnianie wiedzy, w tym przeprowadzanie szkoleń w zakresie wypełniania wniosku o płatności w formie elektronicznej, w ścisłej współpracy z ARiMR.

- Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich - 216 szkoleń nt. „Zasady przyznawania płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w 2018 r. oraz płatności w ramach wybranych działań PROW 2014-2020, w tym e-wniosek”, „Zasady przyznawania płatności za zazielenienie w 2018 r.” (tab.2-Z.1.G.1).

- Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej – 1 stoisko informacyjno-promocyjne (tab. 4-Z.2.G.1).

- Zadanie 4. Udzielanie pomocy rolnikom i innym mieszkańcom obszarów wiejskich w zakresie sporządzania dokumentacji niezbędnej do uzyskania pomocy finansowej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych lub zagranicznych – 2 wnioski o płatności bezpośrednie i ONW (tab.8-Z.4.II.1.).

Działalności szkoleniowa:

a) Szkolenia - 216

d) Łączną liczbą uczestników zaplanowanych form - 2583

Działalność informacyjna:

g) Stoiska informacyjno-promocyjne – 1

Działalność upowszechnieniowa:

e) Pozostałe -2

3. Wzmocnienie działań na rzecz transferu wiedzy pomiędzy nauką a praktyką rolniczą w zakresie:

- a) rozwoju specjalistycznego doradztwa technologicznego,
Przygotowanie i prowadzenie obiektów doświadczalnych oraz doświadczeń pokazowych do potrzeb kształcenia doradców i rolników – pole doświadczalne i sad doświadczalny. Do prowadzenia tego typu działalności będą również wykorzystane gospodarstwa demonstracyjne.

Działalności szkoleniowa:

- a) Szkolenia - 3
d) Łączną liczbą uczestników zaplanowanych form - 45

Działalność informacyjna:

- d) Informacje na stronę www. - 3
e) Artykuły w miesięczniku ODR - 2

Działalność upowszechnieniowa:

- a) Demonstracje - 12
d) Targi/wystawy -5
e) Pozostałe – 1 pokaz

- b) upowszechniania nowych rozwiązań z nauki do praktyki

Działalności szkoleniowa:

- b) Szkolenia wyjazdowe – 2 (wyjazdy studyjne)
c) Konferencje - 1
d) Łączną liczbą uczestników zaplanowanych form - 150

Działalność informacyjna:

- g) Stoiska informacyjno-promocyjne - 2

Działalność upowszechnieniowa:

- e) Pozostałe - organizacja warsztatów z IUNG m. in. w tematyce WPR i nawożenia.

- c) usprawnienie przepływu informacji na temat potrzeb wymagających wsparcia nauki, Planuje się powołanie grup eksperckich (THINK TANK) w trzech głównych specjalizacjach (roślinna, zwierzęca, ogrodnicza) do diagnozowania i rozwiązywania problemów za pośrednictwem i przy wsparciu instytutów naukowych, biznesu (START UP) i innowacyjnych rolników.

4. Wsparcie wdrażania Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020 poprzez:

a) upowszechnianie wiedzy na temat PROW 2014-2020,

- Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich - 1 konferencja nt. „Dofinansowanie na założenia i rozwój działalności gospodarczej w ramach PROW” oraz 193 szkolenia nt. „PROW 2014-2020”, „Restrukturyzacja małych gospodarstw”, „Rozpoczęcie działalności gospodarczej w ramach działania „Pomoc na rozpoczęcie pozarolniczej działalności gospodarczej na obszarach wiejskich”, „Premie dla młodych rolników w ramach poddziałania Pomoc w rozpoczęciu działalności gospodarczej na rzecz młodych rolników objętego PROW 2014-2020”, „Płatności dla rolników przekazujących małe gospodarstwa”, „Modernizacja gospodarstw rolnych”, przy zainteresowaniu beneficjentów również nt. „Zalesiania i tworzenia terenów zalesionych” (tab.2-Z.1.G.2).
- Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej - 525 informacji, 19 artykułów w „LAR” i 9 na stronie www o dostępnych funduszach, jak również będziemy udostępniać informacje na wszelkiego typu imprezach, w których będziemy brali udział (tab.4- Z.2.G.2).

Działalności szkoleniowa:

- a) Szkolenia - 193
- c) Konferencje - 1
- d) Łączną liczbą uczestników zaplanowanych form - 2258

Działalność informacyjna:

- a) Informacje – 525
- d) Informacje na stronę www. - 9
- e) Artykuły w miesięczniku ODR – 19

b) udzielanie porad rolnikom w ubieganiu się ośrodki finansowe z PROW.

- Zadanie 4. Udzielanie pomocy rolnikom i innym mieszkańcom obszarów wiejskich w zakresie sporządzania dokumentacji niezbędnej do uzyskania pomocy finansowej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych lub zagranicznych - 5220 porad z zakresu wdrażania działań PROW; Restrukturyzacja małych gospodarstw, Rozwój usług rolniczych, Premie dla Młodego Rolnika i inne (tab.8-Z.4.I.2.).

Działalność doradcza:

- a) Porady indywidualne - 5220
- c) Łączna liczba odbiorców zaplanowanych porad - 5220

5. Promowanie działań prośrodowiskowych, przeciwdziałających zmianom klimatycznym i ułatwiającym dostosowanie do tych zmian:

a) wsparcie wdrażania zasad integrowanej ochrony roślin,

- Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich – 1 konferencja nt. „Integrowana ochrona zbóż i rzepaku”, 29 szkoleń o tematyce: „Integrowana ochrona zbóż”, „Ogólne założenia integrowanej ochrony roślin”, „Integrowana ochrona truskawek”, „Rozpoznawanie agrofagów oraz progi szkodliwości w uprawie zbóż”, „Integrowana ochrona owoców z krzewów jagodowych”, „Rozpoznawanie agrofagów oraz progi szkodliwości w uprawie rzepaku”, „Zasady integrowanej ochrony psiankowatych” (tab.2- Z.1.L.2).

- Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej - 61 informacji, 8 artykułów do „LAR”, 2 informacje zamieszczane na stronie „www” z zakresu integrowanej ochrony roślin wraz z informacją o progach zagrożenia agrofagami (tab. 4- Z.2.L.2).

- Zadanie 7. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska – 1340 porad indywidualnych z integrowanej ochrony w ramach zadania Z.7.L.(tab. 14-Z.7.L.); 59 demonstracji (zadań upowszechnieniowych) - 4/R „Wdrażanie zasad integrowanej ochrony roślin rolniczych” (tab. 15 Z.7.L.2.).

Działalności szkoleniowa:

- a) Szkolenia - 29
- c) Konferencje - 1
- d) Łączną liczbą uczestników zaplanowanych form - 415

Działalność informacyjna:

- a) Informacje – 61
- d) Informacje na stronę www. - 2
- e) Artykuły w miesięczniku ODR - 8

Działalność doradcza:

- a) Porady indywidualne - 1340
- c) Łączna liczba odbiorców zaplanowanych porad - 1340

Działalność upowszechnieniowa:

- a) Demonstracje -59

b) upowszechnianie zasad prawidłowej gospodarki nawozowej, w tym propagowanie zasadności badania gleb i ich wapnowania oraz prawa wodnego i dyrektywy azotanowej,

- Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich - 44 szkolenia nt. „Analizy glebowe i precyzyjne nawożenie roślin”, „Rola wapnowania w uprawie roślin rolniczych”, „Racjonalne gospodarowanie substancją organiczną w glebie”, „Konserwujące systemy uprawy roli, jako nowe rozwiązania w produkcji roślinnej,

warunkujące ochronę gleby, wody i klimatu”, „Prawidłowa gospodarka nawozowa z uwzględnieniem zasadności badania gleb i ich wapnowania”, „Zapobieganie degradacji gleb poprzez zmianowanie i uprawę roślin bobowatych”, „Zasady nawożenia nawozami naturalnymi i mineralnymi”, „Prawidłowa gospodarka nawozowa ograniczająca spływy substancji biogenych do wód i cieków wodnych”, „Aktualne przepisy prawne dotyczące dyrektywy azotanowej” (tab.2 – Z.1.A.1, Z.1.B.1, Z.1.K.1., Z.1.O.1).

- Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej - napisanie artykułu do „LAR” (tab.4 – Z.2.B.1., Z.2.K.1., Z.2.O.1), udzielanie informacji (tab.4 – Z.2.A.1., Z.2.B.1., Z.2.O.1).

- Zadanie 7. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska - 3 pokazy atestacji i kalibracji opryskiwaczy polowych i sadowniczych (tab. 15 – Z.7.B.1.), udzielanie porad.

- Zadanie 10. Współdziałanie w realizacji zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych - 93 porady dotyczące zasad ochrony wód przed zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych, dyrektywa azotanowa (tab.23 – Z.10.O.1).

Działalności szkoleniowa:

a) Szkolenia - 44

d) Łączną liczbą uczestników zaplanowanych form - 484

Działalność informacyjna:

a) Informacje – 30

e) Artykuły w miesięczniku ODR - 2

Działalność doradcza:

a) Porady indywidualne - 418

c) Łączna liczba odbiorców zaplanowanych porad - 418

Działalność upowszechnieniowa:

e) Pozostałe – 3 pokazy

c) upowszechnianie informacji na temat odnawialnych źródeł energii,

- Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich – 6 szkoleń w zakresie „Propagowanie budowy mikroelektrowni w programie prosumenckim - czyli właściciel instalacji OZE jest zarówno producentem jak i konsumentem energii elektrycznej (instalacje fotowoltaiczne, wiatru i wody)” (Z.1.L.4), oraz na temat „Wykorzystanie na obszarach wiejskich instalacji OZE takich jak: kolektory do podgrzewania wody, panele fotowoltaiczne, małe turbiny wiatrowe, wodne, systemy rekuperacji (wentylacja z odzyskiem ciepła), pompy ciepła (pobierające ciepło np. z gleby, powietrza), kotły na biomasę i inne” (tab.2. Z.1.L.5).

- Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej - 15 informacji z zakresu upraw roślin na cele energetyczne, możliwości dofinansowania do

fotowoltaiki, wykorzystanie nadwyżki słomy w gospodarstwie, 3 artykuły w „LAR” (tab.4 - Z.2.L.4, Z.2.L.5).

- Zadanie 7. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska – 165 porad, 15 demonstracji nt. „Produkcja odnawialnych źródeł energii na poziomie gospodarstwa (rośliny energetyczne, kolektory słoneczne, bioelektrownie itp.)” (tab.14 i 15. Z.7.L.4., Z.7.L.5.).

Działalności szkoleniowa:

a) Szkolenia - 6

d) Łączną liczbą uczestników zaplanowanych form - 69

Działalność informacyjna:

a) Informacje – 15

e) Artykuły w miesięczniku ODR - 3

Działalność doradcza:

a) Porady indywidualne - 165

c) Łączna liczba odbiorców zaplanowanych porad - 165

Działalność upowszechnieniowa:

a) Demonstracje -15

d) zwiększanie udziału roślin wysokobiałkowych w strukturze zasiewów w tym soi non GMO oraz zwiększenie ich wykorzystania w przemyśle paszowym,

- Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich - 13 szkoleń nt. „Nowe rozwiązania technologiczne w uprawie roślin bobowatych”, „Zapobieganie degradacji gleb poprzez zmianowanie i uprawę roślin bobowatych”, „Agrotechnika roślin bobowatych grubonasiennych”, „Zastosowanie krajowych pasz białkowych w żywieniu tuczników”, „Pasze białkowe w żywieniu bydła” (tab.2 –Z.1.A.1, Z.1.B.1, Z.1.B.2).

- Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej - informacje w zakresie odmian i uprawy bobowatych grubo i drobno nasiennych i wykorzystywania ich na cele paszowe (tab.4 – Z.2.A.1, Z.2.B.1, Z.2.B.2).

- Zadanie 7. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska - 98 demonstracji nt. „Upowszechnianie w gospodarstwie elementów agrotechniki wpływających na podniesienie żyzności gleby poprzez zwiększenie udziału motylkowatych w strukturze zasiewów” (tab.15-Z.7.L.8), porady w zakresie odmian i uprawy bobowatych grubo i drobno nasiennych i wykorzystywania ich na cele paszowe (tab.15 –Z.7.B.1, Z.7.B.2).

Działalności szkoleniowa:

a) Szkolenia - 13

d) Łączną liczbą uczestników zaplanowanych form - 130

Działalność informacyjna:

a) Informacje – 60

Działalność doradcza:

a) Porady indywidualne - 467

Działalność upowszechnieniowa:

a) Demonstracje - 98

e) upowszechnianie wiedzy i udzielanie porad w zakresie rolnictwa ekologicznego ze szczególnym uwzględnieniem przetwórstwa,

- Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich - 1 konferencja nt. „Produkcja ziół i wykorzystanie ich walorów w gospodarstwie domowym”, 19 szkoleń „Czy produkcja ekologiczna się opłaca?”, „Zasady i warunki produkcji metodami ekologicznymi”, „Uprawa wybranych gatunków metodą ekologiczną”, „Przygotowanie produktów i sprzedaż konsumentom końcowym (w gospodarstwie i na kiermaszach)”, „Wymogi i zasady otrzymania dofinansowania do upraw ekologicznych”, „System dofinansowania do kosztów kontroli przez Jednostkę Certyfikującą”, „Dokumentowanie produkcji ekologicznej uwiarygodnieniem jakości” (tab.2- Z.1.D).

- Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej - 115 informacji dotyczących możliwości przestawienia gospodarstwa konwencjonalnego na ekologiczne metody produkcji, sprzedaży produktów ekologicznych i dofinansowania do rolnictwa ekologicznego, 17 artykułów w „LAR” (tab.4 – Z.2.D).

- Zadanie 7. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska - 870 porad w zakresie możliwości przestawienia gospodarstwa konwencjonalnego na ekologiczne metody produkcji, sprzedaży produktów ekologicznych i dofinansowania do rolnictwa ekologicznego, 65 demonstracji nt. „Poprawa efektów ekonomicznych gospodarstw rolnych poprzez zmianę systemu produkcji z konwencjonalnej na metody ekologiczne”, „Technologia uprawy wybranego gatunku roślin rolniczych w gospodarstwie ekologicznym”, „Technologia uprawy wybranego gatunku roślin ogrodniczych w gospodarstwie ekologicznym”, 3 konkursy: „Na najlepsze gospodarstwo ekologiczne” oraz „Produkcja metodami ekologicznymi” (tab. 15-Z.7.D.1).

Działalności szkoleniowa:

a) Szkolenia - 19

c) Konferencje - 1

d) Łączną liczbą uczestników zaplanowanych form - 270

Działalność informacyjna:

a) Informacje – 115

e) Artykuły w miesięczniku ODR - 17

Działalność doradcza:

- a) Porady indywidualne - 870
- c) Łączna liczba odbiorców zaplanowanych porad - 870

Działalność upowszechnieniowa:

- a) Demonstracje -65
- b) Konkursy - 3

f) upowszechnianie wiedzy o zarządzaniu ryzykiem produkcyjnym i rynkowym w gospodarstwie.

Propagowanie ubezpieczenia upraw, informacja rynkowa i upowszechnianie ekonomicznie uzasadnionych metod produkcji, nawodnienia, małej retencji, zamglawiania, technologii uprawy bezorkowej, zmian w technologiach żywienia (bydło - upowszechnianie wypasu), upowszechnianie postępu biologicznego (genetyka i odmiany).

Działalności szkoleniowa:

- a) Szkolenia - 21
- d) Łączną liczbą uczestników zaplanowanych form - 262

Działalność informacyjna:

- a) Informacje – 54
- e) Artykuły w miesięczniku ODR - 1

Działalność doradcza:

- a) Porady indywidualne - 157
- c) Łączna liczba odbiorców zaplanowanych porad - 157

6. Działania na rzecz rozwoju przedsiębiorczości i pozarolniczych funkcji wsi, ze szczególnym uwzględnieniem:

a) wsparcia rolników w podejmowaniu i rozwoju działalności pozarolniczej,

- Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich - 1 konferencja nt. „Wsparcie dla przedsiębiorców i rolników z Funduszy Europejskich” i 8 szkoleń nt. „Podejmowanie i prowadzenie działalności pozarolniczej”, „Zasady zakładania i rozwijania działalności pozarolniczej na terenach wiejskich”, „Zagrody edukacyjne w promocji produktów lokalnych”, „Zasady i warunki tworzenia oraz funkcjonowania gospodarstw opiekuńczych” (tab.2 – Z.1.E.1, Z.1.N.1, Z.1.N.2, Z.1.N.3).

- Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej – 74 informacje dotyczące zakładania pozarolniczej działalności gospodarczej, w tym agroturystyki, zagród edukacyjnych i gospodarstw opiekuńczych, 8 artykułów w „LAR”, 2 informacje na stronie www, stoisko informacyjno-promocyjne (tab. 4 – Z.2.E.1, Z.2.N.1, Z.2.N.2, Z.2.N.3).

- Zadanie 9. Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku – 737 porad dotyczących zakładania

pozarolniczej działalności gospodarczej, w tym agroturystyki i zagród edukacyjnych, 88 zadań upowszechnieniowych w zakresie: „Zakładanie i rozwój mikro i małych przedsiębiorstw na obszarach wiejskich”, „Marketing i sprzedaż produktów, usług mikro i małych przedsiębiorstw”, „Zakładanie i rozwijanie działalności pozarolniczej na terenach wiejskich”, „Prowadzenie gospodarstwa agroturystycznego (warunki formalno-prawne, podwyższenie jakości usług, promocja i reklama, kuchnia tradycyjna dla turystów, sieciowanie produktów turystycznych)”, „Tworzenie i poprawa wiejskiej bazy turystycznej”, „Zakładanie „zagrody edukacyjnej” - wpisanie do Ogólnopolskiej Sieci Zagród Edukacyjnych”, „Tworzenie oferty edukacyjnej w gospodarstwie rolnym”, „Zakładanie gospodarstwa opiekuńczego” (tab. 22 i 21 – Z.9.E.1, Z.9.N).

Działalności szkoleniowa:

- a) Szkolenia - 8
- c) Konferencje - 1
- d) Łączną liczbą uczestników zaplanowanych form - 129

Działalność informacyjna:

- a) Informacje – 74
- d) Informacje na stronę www. - 2
- e) Artykuły w miesięczniku ODR - 8
- g) Stoiska informacyjno-promocyjne - 1

Działalność doradcza:

- a) Porady indywidualne - 737
- c) Łączna liczba odbiorców zaplanowanych porad - 737

Działalność upowszechnieniowa:

- a) Demonstracje -88

b) upowszechniania wiedzy na temat produkcji żywności na niewielką skalę i wprowadzania jej na rynek w krótkich łańcuchach dystrybucji, w tym na temat działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej, rolniczego handlu detalicznego i sprzedaży bezpośredniej,

- Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich – 2 konferencje nt.: „Produkt lokalny i tradycyjny szansą na rozwój przedsiębiorczości, rozwój regionów”, „Wymagania formalno - prawne przy uruchamianiu działalności w ramach rolniczego handlu detalicznego” oraz 34 szkolenia o tematyce: „Produkty lokalne, tradycyjne, regionalne - wymogi, certyfikaty”, „Sprzedaż bezpośrednia produktów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego z gospodarstw rolnych – obowiązki i zwolnienia”, „Rolniczy handel detaliczny jako forma sprzedaży produktów lokalnych” (tab.2 –Z.1.J).

- Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej- informacje dotyczące łańcucha żywnościowego, dobrych praktyk higienicznych podczas

produkcji żywności w warunkach domowych, sprzedaży bezpośredniej i rolniczego handlu detalicznego, 5 artykułów do „LAR”, informacje na stronie www (tab.4 – Z.2.H.4.,Z.2.J.).

- Zadanie 7. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska – porady w zakresie systemu bezpieczeństwa żywności, praktyki produkcyjne przy produkcji żywności w warunkach domowych (tab. 14-Z.7.H.4).

- Zadanie 8. Podejmowanie działań na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzania gospodarstwa rolnego - 295 porad z zakresu krótkich łańcuchów dostaw, sprzedaży bezpośredniej i rolniczego handlu detalicznego (tab.17 – Z.8.J.), pokaz - Warsztaty kulinarne – „Produkty lokalne, tradycyjne, regionalne”, 33 zadania upowszechnieniowe nt. „Produkty lokalne, tradycyjne, regionalne - formy promocji i organizacji sprzedaży”, „Organizacja sprzedaży bezpośredniej z gospodarstw w praktyce” (tab.18-Z.8.J.1, Z.8.J.2).

Działalności szkoleniowa:

- a) Szkolenia - 34
- c) Konferencje - 2
- d) Łączną liczbą uczestników zaplanowanych form - 517

Działalność informacyjna:

- a) Informacje – 47
- d) Informacje na stronie www. - 1
- e) Artykuły w miesięczniku ODR - 5

Działalność doradcza:

- a) Porady indywidualne – 300
- c) Łączna liczba odbiorców zaplanowanych porad - 300

Działalność upowszechnieniowa:

- a) Demonstracje - 33
- e) Pozostałe - 1 pokaz

7. Upowszechnianie wiedzy na temat przeciwdziałania antybiotykooporności u ludzi i zwierząt.

- Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich - 3 szkolenia nt. „Przeciwdziałanie antybiotykooporności u zwierząt” (Z.1.L.7.), zagadnienia antybiotykooporności u ludzi będą poruszane na szkoleniach o tematyce chorób cywilizacyjnych i zdrowym odżywianiu.

- Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej – informacje w tym zakresie w tab. 4 - .Z.2.F.1, Z.2.L.7. Kwestie te będą również poruszane w artykułach pisanych do „LAR” oraz w poradach.

Działalności szkoleniowa:

- a) Szkolenia - 3
- c) Konferencje - 1
- d) Łączną liczbą uczestników zaplanowanych form - 130

Działalność informacyjna:

- a) Informacje – 31
- e) Artykuły w miesięczniku ODR - 1

Działalność doradcza:

- a) Porady indywidualne - 25
- c) Łączna liczba odbiorców zaplanowanych porad - 25

II. Priorytety rozwoju rolnictwa w ramach Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego:

1. Restrukturyzacja rolnictwa oraz rozwój obszarów wiejskich będzie realizowany poprzez

- Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich - konferencje i szkolenia z zakresu stosowania nowoczesnych metod gospodarowania, rolnictwa ekologicznego, ochrony środowiska, rozwoju przetwórstwa rolno - spożywczego, pozwalającego na wykorzystanie istniejącego potencjału surowcowego regionu, wspieranie inicjatyw współpracy rolników i mieszkańców wsi (grupy producenckie, spółdzielnie itp.), wspieranie przedsiębiorczości na wsi i tworzenia pozarolniczych miejsc pracy na obszarach wiejskich w najbardziej efektywnych sektorach gospodarki (głównie usług, w tym usług dla rolnictwa) - (tab. 2-Z.1.A.1, Z.1.A.2, Z.1.B.1, Z.1.B.2, Z.1.B.3, Z.1.B.4, Z.1.D, Z.1.E, Z.1.L.1., Z.1.L.2, Z.1.N).

- Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej - informacje, informacje na stronę „www”, artykuły w miesięczniku „LAR” (tab. 4 -Z.2.A.1, Z.2.A.2, Z.2.B.1, Z.2.B.2, Z.2.B.3, Z.2.B.4, Z.2.D, Z.2.E, Z.2.L.1 Z.2.L.2, Z.2.N).

- Zadanie 7. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska – porady, pokazy, demonstracje, promocja podczas imprez wystawienniczo - targowych (tab. 15 -Z.7.A.1, Z.7.A.2, Z.7.B.1, Z.7.B.2, Z.7.B.3, Z.7.B.4, Z.7.D, Z.7.L.1, Z.7.L.2).

- Zadanie 9. Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku - porady, pokazy, demonstracje w zakresie rozwoju przedsiębiorczości, aktywizacji mieszkańców obszarów wiejskich, rozwoju agroturystyki, turystyki, promocji wsi poprzez gospodarstwa edukacyjne (tab. 21 - Z.9.E, Z.9.N).

Działalności szkoleniowa:

- a) Szkolenia - 273
- b) Szkolenia wyjazdowe - 1
- c) Konferencje - 10
- d) Łączną liczbą uczestników zaplanowanych form - 3965

Działalność informacyjna:

- a) Informacje – 683
- d) Informacje na stronę www. - 25
- e) Artykuły w miesięczniku ODR - 177
- g) Stoiska informacyjno-promocyjne - 2

Działalność doradcza:

- a) Porady indywidualne - 10407
- c) Łączna liczba odbiorców zaplanowanych porad - 10407

Działalność upowszechnieniowa:

- a) Demonstracje -780
- b) Konkursy – 5
- d) Targi/wystawy -5
- e) Pozostałe – 4 pokazy

2. Zapobieganie i zwalczanie afrykańskiego pomoru świń;

- Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich - szkolenia nt. „Zapobieganie rozprzestrzenianiu się afrykańskiemu pomorowi świń” oraz „Zasady bioasekuracji w gospodarstwie utrzymującym świnię” (tab.2 – Z.1.B.6)
- Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej - informacje, informacje na stronę www, artykuły w „LAR”, - temat jest szczególnie ważny w naszym województwie ponieważ ogniska tej choroby już u nas są w powiecie bialskim i stanowią zagrożenie do rozprzestrzeniania się na tereny innych powiatów i województw (tab.4 – Z.2.B.6).

Działalności szkoleniowa:

- a) Szkolenia - 41
- d) Łączną liczbą uczestników zaplanowanych form - 565

Działalność informacyjna:

- a) Informacje – 515
- d) Informacje na stronę www. - 2
- e) Artykuły w miesięczniku ODR - 3

Działalność doradcza:

- a) Porady indywidualne - 1390
- c) Łączna liczba odbiorców zaplanowanych porad - 1390

III. Priorytety działalności doradczej LODR:

1. Poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych w województwie lubelskim:

- Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich – konferencje i szkolenia z zakresu produkcji roślinnej, ogrodniczej i zwierzęcej, norm i wymagań wzajemnej zgodności, BHP w gospodarstwach rolnych, tworzenia i funkcjonowania grup producentów rolnych, spółdzielni i zrzeszeń, dofinansowania gospodarstw ze środków UE i krajowych, systemów bezpieczeństwa żywności, integrowanych zasad produkcji i ochrony roślin, zmniejszenie zanieczyszczania wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych, tzw. program azotanowy (tab. 2- Z.1.A., Z.1.B, Z.1.G, Z.1.H, Z.1.K., Z.1.L, Z.1.O).
- Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej - informacje, informacje na stronę „www”, artykuły do miesięcznika „LAR”, szkolenia z zakresu

produkcji roślinnej, ogrodniczej i zwierzęcej, norm i wymagań wzajemnej zgodności,, BHP w gospodarstwach rolnych, tworzenia i funkcjonowania grup producentów rolnych, spółdzielni i zrzeszeń, dofinansowania gospodarstw ze środków UE i krajowych, systemów bezpieczeństwa żywności, integrowanych zasad produkcji i ochrony roślin, zmniejszenie zanieczyszczania wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych, tzw. program azotanowy (tab. 4- Z.2.A., Z.2.B, Z.2.G, Z.2.H, Z.2.K, Z.2.L., Z.2.O).

Działalności szkoleniowa:

- a) Szkolenia - 695
- c) Konferencje - 14
- d) Łączną liczbą uczestników zaplanowanych form - 10498

Działalność informacyjna:

- a) Informacje – 2539
- d) Informacje na stronę www. - 38
- e) Artykuły w miesięczniku ODR - 218
- f) Inne wydawnictwa -1
- g) Stoiska informacyjno-promocyjne - 2

2. Zrównoważony rozwój obszarów wiejskich.

- Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich – konferencje i szkolenia w zakresie rozwoju przedsiębiorczości, unowocześniania wiejskiego gospodarstwa domowego, możliwości dofinansowania tych działalności, promocji produktów lokalnych i regionalnych, działań na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego, kulinarnego i przyrodniczego wsi, rozwoju agroturystyki, turystyki, zagród edukacyjnych, gospodarstw opiekuńczych oraz promocji wsi (tab. 2 – Z.1.E, Z.1.F, Z.1.G, Z.1.H, Z.1.J, Z.1.M, Z.1.N).

- Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej - informacje, materiały na stronę internetową, artykuły w miesięczniku „LAR”, artykuły w innych wydawnictwach lokalnych, audycje radiowe - w zakresie rozwoju przedsiębiorczości, unowocześniania wiejskiego gospodarstwa domowego, możliwości dofinansowania tych działalności, promocji produktów lokalnych i regionalnych, działań na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego, kulinarnego i przyrodniczego wsi, rozwoju agroturystyki, turystyki, zagród edukacyjnych, gospodarstw opiekuńczych oraz promocji wsi (tab.4. Z.2.E, Z.2.F, Z.2.G, Z.2.H, Z.2.J, Z.2.M, Z.2.N).

- Zadanie 8. Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzenia gospodarstwa rolnego – porady, pokazy, demonstracje w zakresie unowocześniania wiejskiego gospodarstwa domowego, działań na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego, kulinarnego i przyrodniczego wsi (tab.18 – Z.8.F, Z.8.J, Z.8.M).

- Zadanie 9. Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku - porady, pokazy, demonstracje, w zakresie rozwoju przedsiębiorczości, aktywizacji mieszkańców obszarów wiejskich, rozwoju agroturystyki, turystyki, promocji wsi poprzez gospodarstwa edukacyjne (tab. 21 - Z.9.E, Z.9.N).

Działalności szkoleniowa:

- a) Szkolenia - 556
- b) Szkolenia wyjazdowe - 5
- c) Konferencje - 7
- d) Łączną liczbą uczestników zaplanowanych form - 6898

Działalność informacyjna:

- a) Informacje – 1468
- d) Informacje na stronę www. - 16
- e) Artykuły w miesięczniku ODR - 117
- f) Inne wydawnictwa - 1
- g) Stoiska informacyjno-promocyjne - 95

Działalność doradcza:

- a) Porady indywidualne - 13631
- c) Łączna liczba odbiorców zaplanowanych porad - 13631

Działalność upowszechnieniowa:

- a) Demonstracje - 255
- b) Konkursy - 1
- e) Pozostałe – 4 pokazy

3. Promowanie nowoczesnych myśli technologicznych i doradztwa

- Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich – szkolenia prowadzone na obiektach wdrożeniowo - upowszechnieniowych LODR (poletka, sad, pasieka hodowlana, Ekotrasa) (tab. 2 - Z.1.A, Z.1.L., Z.1.O).
- Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej - materiały informacyjne na stronę internetową LODR, artykuły w miesięczniku „LAR”, w zakresie nowoczesnych metod agrotechnicznych, hodowli, ochrony środowiska, bioróżnorodności (tab.4 - Z.2.A, Z.2.L., Z.2.O).
- Zadanie 7. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska – pokazy, demonstracje upowszechnieniowe, promocja innowacyjnych rozwiązań podczas organizowanych przez LODR imprez wystawienniczo - targowych np. „Dni Otwartych Drzwi”, „Wystawy Zwierząt Hodowlanych, Maszyn i Urządzeń Rolniczych” (tab. 15 – Z.7.A, Z.7.B.2).

Działalności szkoleniowa:

- a) Szkolenia - 7
- d) Łączną liczbą uczestników zaplanowanych form - 75

Działalność informacyjna:

- d) Informacje na stronę www. - 3
- e) Artykuły w miesięczniku ODR - 2

Działalność upowszechnieniowa:

- a) Demonstracje - 5
- d) Targi/wystawy - 5

Chcielibyśmy zwrócić uwagę rolników na kwestie bezpieczeństwa żywności i przetwórstwa żywności organizując szkolenia powiatowe: *Bezpieczeństwo żywności, Przetwórstwo produktów zwierzęcych na poziomie gospodarstwa*. Według danych Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno Spożywczych z 2016 r. w województwie lubelskim było 2061 producentów ekologicznych, którzy gospodarowali na 31,3 tys. hektarów użytków ekologicznych. W województwie działa 65 przetwórnicy ekologicznych. LODR w Końskowoli wspiera gospodarstwa ekologiczne i rolników, którzy decydują się przestawić swoje gospodarstwa z konwencjonalnych na ekologiczne poprzez organizację konferencji i szkoleń – 20 (270 osób), udzielanie informacji i porad – 985, publikacje artykułów o w/w tematyce, promocję ekologicznej żywności na stoiskach promocyjno-informacyjnych. Z zagadnień prośrodowiskowych: integrowana ochrona - objęcie doradztwem ok. 2 tysięcy osób.

Trwające w Polsce procesy przekształceń społeczno - ekonomicznych wciąż powodują poważne zmiany w sytuacji mieszkańców wsi, także wsi lubelskiej. Uwarunkowania gospodarki rynkowej skłaniają do sięgnięcia po dodatkowe - poza prowadzeniem gospodarstwa rolnego - źródła dochodów. Działalność pozarolnicza to w większości branża usługowo - handlowa, produkcja rzemieślnicza, wyrób produktów tradycyjnych.

Malowniczość krajobrazu i wspiane warunki naturalne Lubelszczyzny stworzyły także przedsiębiorczym mieszkańcom terenów wiejskich wyjątkowe predyspozycje do rozwijania agroturystyki i turystyki wiejskiej. Wspomagając działania z przedsiębiorczości i agroturystyki oferujemy szkolenia, informacje, porady, demonstracje, pokazy, konkurs, potrzebną wiedzę planujemy przekazać ok. 2 tys. osób.

Zadanie 1.

Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich

LODR w Końskowoli planuje zorganizować w 2018 roku ogółem 993 form szkoleniowych i przeszkolić ok. 13 tysięcy rolników i mieszkańców obszarów wiejskich.

Z.1.A. Stosowanie nowoczesnych metod agrotechnicznych, hodowla oraz przetwórstwo rolno-spożywcze – w ramach tego tematu będą realizowane 3 konferencje (Z.1.A.1) w Końskowoli, nt. *„Kierunki produkcji porzeczki czarnej”*, *„Innowacje technologiczne w produkcji sadowniczej”*, *„Innowacyjne technologie w produkcji warzywniczej”*, na szkoleniach z zakresu nowych rozwiązań w produkcji roślinnej (Z.1.A.1) będziemy poruszać także ważne tematy np. *„Nowe rozwiązania technologiczne w uprawie zbóż”*, *„Nowe rozwiązania technologiczne w uprawie rzepaku”*, *„Analizy glebowe i precyzyjne nawożenie roślin”*, *„Innowacje technologiczne w produkcji roślinnej”*, *„Konserwujące systemy uprawy roli, jako nowe rozwiązania w produkcji roślinnej, warunkujące ochronę gleby, wody i klimatu”*, *„Nowe rozwiązania technologiczne w uprawie roślin bobowatych”*, *„Innowacje technologiczne w produkcji sadowniczej”*, *„Przetwórstwo i przechowalnictwo owoców”*,

„*Innowacje technologiczne w produkcji warzywniczej*”, oraz na szkoleniach z zakresu nowych rozwiązań w produkcji zwierzęcej (Z.1.A.2.) – „*Innowacyjne rozwiązania w chowie i hodowli trzody chlewnej*” oraz z zakresu przetwórstwa w ramach MLO (Z.1.A.3.).

Na poletkach doświadczalnych i w sadzie LODR rolnicy będą mieli możliwość porównania odmian roślin uprawnych, porównania doświadczeń nawozowych i stosowania środków ochrony roślin, rozpoznawania objawów chorobowych i oznak żerowania szkodników w uprawach.

Z.1.B. Rozwiązywanie problemów technologicznych i organizacyjno-ekonomicznych gospodarstw rolnych

W ramach tej tematyki będą organizowane konferencje i szkolenia z zakresu technologii produkcji roślinnej i zwierzęcej, norm i wymagań wzajemnej zgodności, bhp w gospodarstwie, bioasekuracji oraz poprawy stanu technicznego, technologicznego i organizacyjnego.

W podzadaniu Z.1.B.1. zorganizowana zostanie w Końskowoli konferencja z tematyki „**Agrotechnika roślin bobowatych grubonasiennych**”, będą zorganizowane szkolenia nt. „*Agrotechnika zbóż i rzepaku*”, „*Agrotechnika zbóż jarych*”, „*Agrotechnika zbóż ozimych*”, „*Agrotechnika ziemniaków*”, „*Agrotechnika roślin bobowatych grubonasiennych*”, „*Lista odmian zalecanych w uprawie rzepaku*”, „*Lista odmian zalecanych w uprawie zbóż*”, „*LOZ - Lista odmian zalecanych na teren województwa lubelskiego - dobór odmian*”, „*Poplony jako czynnik zmniejszający ilość nawożenia*”, „*Prawidłowa gospodarka nawozowa z uwzględnieniem zasadności badania gleb i ich wapnowania*”, „*Racjonalna technika ochrony roślin*”, „*Rola wapnowania w uprawie roślin rolniczych*”, „*Technologia uprawy zbóż*”, „*Wpływ uprawy poplonów na żyzność gleby*”, „*Zasady uprawy gleby, siewu nasion, nawożenia i ochrony roślin*”, „*Zmianowanie jako podstawa płodozmianu, mająca na celu poprawę plonowania roślin oraz zachowania żyzności gleb*”, „*Dobór gatunków i odmian jagodowych*”, „*Dobór gatunków i odmian ziarnkowych*”, „*Nawożenie i dokarmianie roślin sadowniczych*”, „*Uprawa roślin sadowniczych – jagodowe*”.

W podzadaniu Z.1.B.2. będą organizowane 3 konferencje nt. „**Produkcja żywca wołowego wysokiej jakości**” - Sitno, „**Systemy żywienia zwierząt futerkowych oraz ich wpływ na jakość okrywy włosowej**”- Końskowola, „**Aktualne problemy nowoczesnego pszczelarstwa**”- Grabanów. Będziemy również prowadzić szkolenia w zakresie: „*Aktualna sytuacja w hodowli bydła i produkcji mleka*”, „*Bilansowanie żywienia bydła mlecznego w oparciu o dostępne narzędzia zootechniczne*”, „*Sporządzanie kiszzonek*”, „*Chów bydła mięsnego*”, „*Chów bydła mlecznego*”, „*Chów trzody chlewnej*”, „*Metody odchowu cieląt i jałówek*”, „*Okres okołoporodowy u krów wysokoprodukcyjnych*”, „*Zapobieganie biegunkom u cieląt*”, „*Zapobieganie stanom zapalnym wymienia u krów*”, „*Produkcja żywca wołowego wysokiej jakości*”, „*Pasze białkowe w żywieniu bydła*”, „*Mykotoksyny w paszach i sposoby ich ograniczania*”, „*Poprawa efektywności produkcji mleka*”, „*Przygotowanie rodzin pszczełich do wykorzystania pożytków*”, „*Aktualne problemy nowoczesnego pszczelarstwa*” - to bardzo ważne tematy w kontekście zmniejszającej się populacji pszczół, owadów niezbędnych do zapylania większości użytkowych roślin rolniczych.

W podzadaniu Z.1.B.3. – będą organizowane szkolenia nt.: „*Stosowanie zasad wzajemnej zgodności w gospodarstwie rolnym*”, „*Rejestracja i identyfikacja zwierząt, dokumentacja*”. Doradcy będą jeszcze poruszali kwestie dostosowania gospodarstw w tym zakresie.

W podzadaniu Z.1.B.4. – będą prowadzone szkolenia z zakresu: „*Poprawy warunków środowiskowych w budynkach dla bydła*”.

W podzadaniu Z.1.B.5. – będą prowadzone szkolenia z zakresu: „*Bezpieczne stosowanie środków ochrony roślin w gospodarstwach rolnych*”.

W podzadaniu Z.1.B.6. – jednym z ważniejszych tematów w naszym województwie jest zapobieganie i zwalczanie ASF z uwzględnieniem bioasekuracji – planujemy organizację 38 szkoleń, w tym na szczeblu powiatowym i przeszkolenie ok. 525 osób, będziemy prowadzili także szkolenia z zakresu: „*Higiena żywienia i pojenia zwierząt gospodarskich*”, „*Bioasekuracja i profilaktyka na fermach drobiu*”.

Z.1.C. Rachunkowość w gospodarstwach rolnych

Działalność szkoleniowa w tym zakresie będzie obejmowała zagadnienia rachunkowości rolnej, podatkowej i ubezpieczenia społeczne rolników oraz majątkowe. Zaplanowano 2 konferencje „**Zasady prowadzenia rachunkowości rolnej**” (Z.1.C.1) oraz szkolenia, które będą dotyczyły: „*Zasad prowadzenia rachunkowości uproszczonej w gospodarstwie rolnym w świetle PROW 2014-2020*” - wielu rolników będzie musiało spełnić warunki podpisanej umowy z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

W części (Z.1.C.2) zaplanowano organizację konferencji nt. „**Podatek VAT w świetle obowiązujących przepisów**”, szkoleń z rachunkowości podatkowej będą one obejmowały tematy: „*Główne problemy w rozliczaniu VAT z rolnictwa*”, „*Podatek VAT w rolnictwie*”, „*Zasady rozliczania podatku VAT*”. Na szkoleniach rolnicy będą mieli możliwość zapoznania się z przepisami prawnymi dotyczącymi zasad opodatkowania, kontroli i rozliczania.

Z ubezpieczeń społecznych rolników oraz majątkowych (Z.1.C.3) zaplanowano organizację konferencji i szkoleń nt.: „**Formy ubezpieczeń społecznych w rolnictwie z elementami zasad ubezpieczeń majątkowych**”.

Z.1.D. Rolnictwo ekologiczne

W tym temacie planujemy zorganizować konferencje i szkolenia. W temacie produkcji metodami ekologicznymi (Z.1.D.1) planujemy zorganizować w Końskowoli konferencję „**Produkcja ziół i wykorzystanie ich walorów w gospodarstwie domowym**”, a także szkolenia w zakresie: „*Czy produkcja ekologiczna się opłaca?*”, „*Zasady i warunki produkcji metodami ekologicznymi*”, „*Uprawa wybranych gatunków metodą ekologiczną*”.

W temacie sprzedaży produktów ekologicznych (Z.1.D.2) zaplanowano organizację szkoleń z zakresu: „*Przygotowanie produktów i sprzedaż konsumentom końcowym (w gospodarstwie i na kiermaszach)*”, natomiast z tematu program działalności ekologicznej (PROW) (Z.1.D.3) zaplanowano konferencję i szkolenia nt.: „*Wymogi i zasady otrzymania dofinansowania do upraw ekologicznych*”, „*System dofinansowania do kosztów kontroli przez Jednostkę Certyfikującą*”, „*Dokumentowanie produkcji ekologicznej uwiarygodnieniem jakości*”.

Z.1.E. Rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich

Rozwijanie przedsiębiorczości w naszym województwie jest bardzo ważnym elementem poprawy jakości życia mieszkańców wsi. Aktywizując społeczeństwo przyczyniamy się również do szukania pozarolniczych źródeł dochodu.

W tematyce prowadzenia działalności pozarolniczej (Z.1.E.1) planujemy konferencję – „**Wsparcie dla przedsiębiorców i rolników z Funduszy Europejskich**”, szkolenia nt.: „*Zasady zakładania*”

i rozwijania działalności pozarolniczej na terenach wiejskich”, „*Podjęmowanie i prowadzenie działalności pozarolniczej*”.

W tematyce funkcjonowania organizacji pozarządowych i pomiotów ekonomii społecznej 1 szkolenie (Z.1.E.2.), a z współpracy z lokalnymi organizacjami społecznymi (Z.1.E.3) organizujemy szkolenia nt.: „*Myślenie projektowe, czyli jak przygotować dobry projekt społeczny*”.

W temacie aktywizacji mieszkańców obszarów wiejskich (Z.1.E.4) zaplanowano realizację szkoleń nt.: „*Aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich poprzez kultywowanie tradycji rękodzielniczych regionu*”, „*Motywowanie i inspirowanie do rozwoju kobiet aktywnych w środowisku lokalnym*”, „*Kultywowanie tradycji rękodzielniczych regionu jako forma aktywizacji mieszkańców obszarów wiejskich*”, „*Aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich jako narzędzie rozwoju lokalnego*”, „*Mój twórczy potencjał, czyli jak obudzić w sobie kreatywność*”, „*Rękodzieło - produkt turystyczny i alternatywne źródło dochodu*”, „*Spółeczno-gospodarcza aktywizacja kobiet na obszarach wiejskich*”. W ramach Programu LEADER szkolenie „*Dofinansowania możliwe do uzyskania w ramach programu LEADER*”.

Z.1.F. Unowocześnianie wiejskiego gospodarstwa domowego

W temacie profilaktyki prozdrowotnej i racjonalnego żywienia (Z.1.F.1) zorganizujemy szkolenia nt.: „*Wiejskie gospodarstwo domowe - między tradycją a nowoczesnością*”, „*Planowanie żywienia rodziny - układanie jadłospisów*”, „*Wpływ żywności na zdrowie człowieka – zapobieganie chorobom cywilizacyjnym*”, „*Możliwości wykorzystania informacji znajdujących się na etykietach produktów spożywczych w planowaniu żywienia rodziny*”, „*Dietetyka w chorobach żywieniowo zależnych*”.

W tematyce estetyzacji zagrody wiejskiej (Z.1.F.2) planujemy zorganizować szkolenia i szkolenia wyjazdowe w zakresie: „*Dobór roślin w ogrodzie ozdobnym*”, „*Funkcjonalne zagospodarowanie posesji wiejskiej*”, „*Estetyzacja najbliższego otoczenia w tym ogródków przydomowych w kontekście obowiązujących stylów i trendów*”, „*Rabaty w ogrodzie przydomowym*”. Podczas szkoleń wyjazdowych uczestnicy będą mieli możliwość poznać różne drzewa i krzewy do nasadzeń, jak również zobaczyć w praktyce zagospodarowanie terenu wokół domu.

W tematyce świadomości konsumenckiej i ekologicznej (Z.1.F.3) planujemy organizację szkoleń w zakresie: „*Zarządzanie budżetem domowym wiejskiego gospodarstwa*”, „*Etykieta produktu - świadome kupowanie*”, „*Produkty ekologiczne elementem racjonalnego odżywiania*”.

Z.1.G. Ubieganie się o przyznanie pomocy finansowej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych lub zagranicznych

W naszym województwie zainteresowanie pozyskaniem funduszy unijnych jest bardzo duże, jest to niewątpliwie szansa dla wielu gospodarstw na rozwój parku maszynowego i wprowadzenie innowacyjnych rozwiązań w gospodarstwach. Tematyka szkoleń będzie skorelowana z harmonogramem naboru wniosków w ramach PROW 2014-2020, umieszczonym na stronie MRiRW i ARiMR.

W 2018 r. zasady wsparcia bezpośredniego ulegną niewielkim modyfikacjom, a wnioski powinny być składane przez internet (e-wnioski) (Z.1.G.1.) w związku z tym planujemy wzmoczoną akcję informacyjną poprzez organizację 216 szkoleń (co najmniej 1 w gminie) i przeszkolenie ponad 2,5 tysiąca rolników. Doradcy zostaną przeszkoleni przez pracowników ARiMR na początku 2018 r., a potem w miarę możliwości będą przekazywać te informacje rolnikom.

Tematyka szkoleń: „Zasady przyznawania płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w 2018 r. oraz płatności w ramach wybranych działań PROW 2014-2020, w tym e-wniosek”, „Zasady przyznawania płatności za zazielenienie w 2018 r.”.

W ramach zadania programu rozwoju obszarów wiejskich (Z.1.G.2) planujemy organizację konferencji nt.: „**Dofinansowanie na założenie i rozwój działalności gospodarczej w ramach PROW**” i szkoleń nt.: „PROW 2014-2020”, „Restrukturyzacja małych gospodarstw”, „Rozpoczęcie działalności gospodarczej w ramach działania Pomoc na rozpoczęcie pozarolniczej działalności gospodarczej na obszarach wiejskich”, „Premie dla młodych rolników w ramach poddziałania Pomoc w rozpoczęciu działalności gospodarczej na rzecz młodych rolników objętego PROW 2014-2020”, „Płatności dla rolników przekazujących małe gospodarstwa”, „Modernizacja gospodarstw rolnych”, Jako dodatkowy temat doradcy będą mówili również o działaniu „Zalesianie i tworzenie terenów zalesionych” oraz w Z.1.G.3. „Możliwości wsparcia przedsiębiorców z obszarów wiejskich w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego”.

W tematyce kredytów preferencyjnych, komercyjnych i leasingu (Z.1.G.4) zaplanowano szkolenia: „Kredyty preferencyjne dostępne dla rolników”.

Z.1.H. Modernizacja gospodarstw rolnych, poprawa jakości artykułów rolno-spożywczych i ich przetwórstwa oraz wzmocnienie pozycji rolników na rynku

Pod tę tematykę zaplanowano organizację konferencji „Organizacja i funkcjonowanie grup producentów rolnych” oraz szkoleń z zakresu tworzenia i funkcjonowania grup producentów rolnych i systemów bezpieczeństwa żywności. Szkolenia z tego zakresu (Z.1.H.1.) będą obejmowały temat „Organizacja i funkcjonowanie grup producentów rolnych” oraz udział rolników w innych formach organizacji. Z systemów jakości żywności (Z.1.H.3) zaplanowano organizację konferencji: „**Krajowe systemy jakości żywności**”.

Z.1.I. Zarządzanie gospodarstwem rolnym

W tym zakresie zorganizowane zostaną szkolenia obejmujące zagadnienia kształtowania się dochodów i kosztów w gospodarstwie, opłacalności produkcji w różnych działach.

W tematyce (Z.1.I.1) będzie zaplanowano szkolenia nt.: „*Ekonomiczne aspekty zarządzania gospodarstwem rolnym na podstawie wyników uzyskanych przez gospodarstwa z terenu województwa lubelskiego*”. W tematyce (Z.1.I.2) zaplanowano szkolenia nt. „*Analiza finansowa poszczególnych gałęzi działalności rolniczej*”.

Z.1.J. Promocja produktów lokalnych i regionalnych

Rośnie świadomość konsumencka i coraz więcej ludzi pragnie żyć zdrowo i zdrowo się odżywiać, Coraz większe znaczenie odgrywają produkty dostępne na lokalnych rynkach zbytu, czy zakupione bezpośrednio od rolnika, wytworzone w sposób tradycyjny.

W tematyce promocja i sprzedaż produktów lokalnych i regionalnych (Z.1.J.1) zorganizujemy konferencję nt.: „**Produkt lokalny i tradycyjny szansą na rozwój przedsiębiorczości, rozwój regionów**” oraz szkolenia nt.: „*Produkty lokalne, tradycyjne, regionalne - wymogi, certyfikaty*”.

Podjmując tę tematykę (Z.1.J.2.) zaplanowaliśmy szkolenia o tematyce „*Sprzedaż konsumentom końcowym produktów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego z gospodarstw rolnych – obowiązki i zwolnienia*”.

W tematyce rolniczy handel detaliczny zaplanowaliśmy organizację konferencji nt.: „**Wymagania formalno - prawne przy uruchamianiu działalności w ramach rolniczego handlu detalicznego**” oraz

szkolenia o w/w tematyce i nt. „*Rolniczy handel detaliczny jako forma sprzedaży produktów lokalnych*”.

Z.1.K. Zalecenia zawarte w zbiorze zaleceń dobrej praktyki rolniczej, o którym mowa w art.103 ust. 1 ustawy Prawo wodne zorganizujemy szkolenia: „*Prawidłowa gospodarka nawozowa ograniczająca spływy substancji biogennej do wód i cieków wodnych*”.

Z.1.L. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznych dla środowiska

W tej części szkoleń będziemy zwracali uwagę na działania związane z integrowaną produkcją i ochroną roślin, ochroną środowiska na poziomie gospodarstwa, postępowaniem z odpadami, gospodarką wodno-ściekową, ustawą o ochronie zwierząt, wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii.

Zasady integrowanej produkcji (Z.1.L.1) będziemy omawiać na szkoleniu „*Integrowana produkcja owoców z krzewów jagodowych*”.

W temacie integrowanej ochrony roślin (Z.1.L.2.) zaplanowaliśmy organizację konferencji nt.: „**Integrowana ochrona zbóż i rzepaku**” oraz szkoleń: „*Integrowana ochrona zbóż*”, „*Ogólne założenia integrowanej ochrony roślin*”, „*Integrowana ochrona truskawek*”, „*Rozpoznawanie agrofagów oraz progi szkodliwości w uprawie zbóż*”, „*Integrowana ochrona owoców z krzewów jagodowych*”, „*Rozpoznawanie agrofagów oraz progi szkodliwości w uprawie rzepaku*”, „*Zasady integrowanej ochrony psiankowatych*”.

Z tematyki energetyki prosumenckiej (Z.1.L.4.) odbędzie się szkolenie nt. „*Propagowanie budowy mikroelektrowni w programie prosumenckim - czyli właściciel instalacji OZE jest zarówno producentem jak i konsumentem energii elektrycznej (instalacje fotowoltaiczne, wiatru i wody)*”, a z tematu odnawialnych źródeł energii (Z.1.L.5.) szkolenia nt. „*Wykorzystanie na obszarach wiejskich instalacji OZE takich jak: kolektory do podgrzewania wody, panele fotowoltaiczne, małe turbiny wiatrowe, wodne, systemy rekuperacji (wentylacja z odzyskiem ciepła), pompy ciepła (pobierające ciepło np. z gleby, powietrza), kotły na biomasę i inne*”.

Natomiast w temacie gospodarki wodno-ściekowej i postępowania z odpadami (Z.1.L.6.) planujemy organizację konferencji i szkolenia z tematu „*Propagowanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków*”. Zostaną podjęte również działania dotyczące stosowania odpowiednich zabiegów agrotechnicznych i kształtowania krajobrazu sprzyjające zatrzymywaniu wody w glebie.

W tematyce ochrony zwierząt (Z.1.L.7) planujemy konferencję nt.: „**Ochrona zdrowia świń**” oraz szkolenia nt.: „*Przeciwdziałanie antybiotykooporności u zwierząt*”, a w tematyce ochrona różnorodności biologicznej na terenach rolniczych (Z.1.L.8) szkolenie „*Ochrona różnorodności biologicznej na terenach rolniczych i instrumenty wsparcia*”.

Z.1.M. Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzenia gospodarstwa rolnego

Zachowanie dziedzictwa wsi jest bardzo ważnym zagadnieniem w całości funkcjonowania wsi i obszarów wiejskich. Doradcy LODR będą prowadzić szkolenia w temacie (Z.1.M.2.) nt. „*Ogrody przydomowe jako miejsce zachowania tradycyjnego krajobrazu wsi i ochrony bioróżnorodności na wsi*”, z obszaru tradycyjne zawody i rękodzieło (Z.1.M.4.) nt. „*Tradycyjne zawody i rękodzieło - element produktu turystycznego, oferty turystycznej, alternatywnego źródła dochodu*”.

W tematyce tradycji kulinarnych (Z.1.M.5) szkolenia na temat „*Nasze kulinarne dziedzictwo - Smaki regionów*”.

Z.1.N. Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku

Rozwój agroturystyki i turystyki wiejskiej jest jednym z działań mogących przynieść korzyści mieszkańcom naszego województwa. Z tego tematu (Z.1.N.1.) zaplanowano szkolenia: „*Kuchnia tradycyjna i regionalna dla turystów*”.

Z tematu zagrody edukacyjne (Z.1.N.2.) zaplanowano organizację szkolenia: „*Zagrody edukacyjne w promocji produktów lokalnych*”.

W tematyce gospodarstw opiekuńczych (Z.1.N.3.) zaplanowano konferencję nt.: „**Budowanie sieci gospodarstw opiekuńczych**” oraz szkolenia „*Gospodarstwa opiekuńcze - perspektywy i uwarunkowania wdrażania koncepcji ich rozwoju*”, „*Zasady i warunki tworzenia oraz funkcjonowania gospodarstw opiekuńczych*”.

Z.1.O. Realizacja zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenia odpływu azotu ze źródeł rolniczych

W związku z wprowadzeniem nowego prawa wodnego i objęciem całej Polski programem azotanowym będziemy organizować w tym temacie (Z.1.O.1.) szkolenia: „*Aktualne przepisy prawne dotyczące dyrektywy azotanowej*”, w tematyce działania rolno-środowiskowo-klimatycznego (Z.1.O.2.) planujemy w Końskowoli konferencję nt.: „**Realizacja działań środowiskowych na poziomie gospodarstwa**”, a także szkolenia: „*Zasady i wymogi wybranych pakietów działania rolno-środowiskowo-klimatycznego*”, „*Realizacja Programu na poziomie gospodarstwa*”, „*Dokumentowanie działań rolnośrodowiskowych oraz minimalne wymogi i wymogi obowiązkowe*”, „*Aktualizacja zasad i wymogów dla uczestników programu rolnośrodowiskowego z PROW 2007-2013*”.

W zakresie ochrony bioróżnorodności (Z.1.O.3.) planujemy szkolenia nt.: „*Odkrywamy bioróżnorodność – warsztaty edukacyjne w ramach ścieżki dydaktycznej EKOTRASA*”, „*Program Zadań Ochronnych (PZO) – co to znaczy dla rolnika*”.

Tab. 1. Działalność szkoleniowa wg form

L.p.	Forma	Liczba form	Liczba uczestników
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>
1.	szkolenie	965	12913
2.	szkolenie wyjazdowe	5	
3.	konferencja	23	

Tab. 2. Działalność szkoleniowa wg form i tematów

Symbol	Tematyka*)	Szkolenie	Szkolenie wyjazdowe	Konferencja	Ogólna liczba form	Łączna liczba uczestników
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>	<i>g</i>
Z.1.A.	Stosowanie nowoczesnych metod agrotechnicznych, hodowla oraz przetwórstwo rolno-spożywcze	37		3	40	575
Z.1.A.1.	Nowe rozwiązania w produkcji roślinnej	34		3	37	530
Z.1.A.2.	Nowe rozwiązania w produkcji zwierzęcej	2			2	35
Z.1.A.3.	Prowadzenie przetwórstwa w ramach działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej (MLO)	1			1	10
Z.1.B.	Rozwiązywanie problemów technologicznych i organizacyjno-ekonomicznych gospodarstw rolnych	187		4	191	2694
Z.1.B.1.	Technologia produkcji roślinnej	86		1	87	1124
Z.1.B.2.	Technologia produkcji zwierzęcej	47		3	50	860
Z.1.B.3.	Normy i wymogi wzajemnej zgodności (w tym dobrostanu zwierząt)	11			11	120
Z.1.B.4.	Poprawa stanu technicznego, technologicznego i organizacyjnego w gospodarstwach rolnych	1			1	10
Z.1.B.5.	BHP	1			1	15
Z.1.B.6.	Bioasekuracja w gospodarstwie rolnym	41			41	565
Z.1.C.	Rachunkowość w gospodarstwach rolnych	30		4	34	455
Z.1.C.1.	Rachunkowość rolna	16		2	18	245
Z.1.C.2.	Rachunkowość podatkowa	12		1	13	158
Z.1.C.3.	Ubezpieczenia społeczne oraz majątkowe	2		1	3	52
Z.1.D.	Rolnictwo ekologiczne	19		1	20	270
Z.1.D.1.	Produkcja metodami ekologicznymi	12		1	13	175
Z.1.D.2.	Sprzedaż produktów ekologicznych	1			1	15
Z.1.D.3.	Rolnictwo ekologiczne w ramach PROW 2007-2013, 2014-2020	6			6	80
Z.1.E.	Rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	37	1	1	39	498
Z.1.E.1.	Prowadzenie działalności pozarolniczej	4		1	5	76
Z.1.E.2.	Tworzenie i funkcjonowanie organizacji pozarządowych i podmiotów ekonomii społecznej	1			1	10
Z.1.E.3.	Współpraca z lokalnymi organizacjami społecznymi	1			1	30
Z.1.E.4.	Aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich	30	1		31	372
Z.1.E.5.	Program LEADER	1			1	10
Z.1.F.	Unowocześnianie wiejskiego gospodarstwa domowego	33	4		37	453
Z.1.F.1.	Profilaktyka prozdrowotna i racjonalne żywienie	14			14	160

Symbol	Tematyka*)	Szkolenie	Szkolenie wyjazdowe	Konferencja	Ogólna liczba form	Łączna liczba uczestników
Z.1.F.2.	Estetyzacja wiejskiej zagrody	14	4		18	233
Z.1.F.3.	Świadomość konsumencka i ekologiczna	5			5	60
Z.1.G.	Ubieganie się o przyznanie pomocy finansowanej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych, lub zagranicznych	414		1	415	4903
Z.1.G.1.	Płatności bezpośrednie	216			216	2583
Z.1.G.2.	PROW	193		1	194	2258
Z.1.G.3.	Programy Regionalne	2			2	22
Z.1.G.4.	Kredyty preferencyjne, komercyjne, leasing	3			3	40
Z.1.H.	Modernizacja gospodarstw rolnych, poprawa jakości artykułów rolno-spożywczych i ich przetwórstwa oraz wzmocnienie pozycji rolników na rynku	26		2	28	355
Z.1.H.1.	Zasady tworzenia i funkcjonowanie grup producentów rolnych, grup i organizacji producentów owoców i warzyw, zrzeszeń i innych form organizacji	23		1	24	282
Z.1.H.2.	Tworzenie sieci współpracy w ramach łańcucha żywnościowego	1			1	10
Z.1.H.3.	Systemy jakości żywności	1		1	2	51
Z.1.H.4.	Systemy bezpieczeństwa żywności, dobre praktyki higieniczne, produkcyjne przy produkcji żywności w warunkach domowych, HACCP	1			1	12
Z.1.I.	Zarządzanie gospodarstwem rolnym	5			5	50
Z.1.I.1.	Zarządzanie, organizacja i planowanie pracy w gospodarstwie rolnym	1			1	10
Z.1.I.2.	Wyliczanie dochodów, kosztów i opłacalności produkcji roślinnej i zwierzęcej	4			4	40
Z.1.J.	Promocja produktów lokalnych i regionalnych	34		2	36	516
Z.1.J.1.	Promocja i sprzedaż produktów lokalnych i regionalnych	3		1	4	70
Z.1.J.2.	Krótkie łańcuchy dostaw (od pola do stołu), w tym sprzedaż bezpośrednia, dostawy bezpośrednie, działalność marginalna, lokalna i ograniczona	23			23	276
Z.1.J.3.	Rolniczy handel detaliczny	8		1	9	170
Z.1.K.	Zalecenia zawarte w zbiorze zaleceń dobrej praktyki rolniczej, o którym mowa w art. 103 ust. 1 ustawy Prawo wodne	23			23	345
Z.1.L.	Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznych dla środowiska /7/	42		3	45	685

Symbol	Tematyka*)	Szkolenie	Szkolenie wyjazdowe	Konferencja	Ogólna liczba form	Łączna liczba uczestników
Z.1.L.1.	Zasady integrowanej produkcji	1			1	10
Z.1.L.2.	Zasady integrowanej ochrony roślin	29		1	30	415
Z.1.L.3.	Zasady przeciwdziałania i adaptacji do zmian klimatu na poziomie gospodarstwa	1			1	11
Z.1.L.4.	Energetyka prosumencka	1			1	12
Z.1.L.5.	Wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych w gospodarstwie rolnym	5			5	57
Z.1.L.6.	Gospodarka wodno-ściekowa oraz postępowanie z odpadami	1		1	2	40
Z.1.L.7.	Ustawa o ochronie zwierząt	3		1	4	130
Z.1.L.8.	Inne działania na rzecz ochrony środowiska na poziomie gospodarstwa	1			1	10
Z.1.M.	Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urzędnia gospodarstwa rolnego /8/	7			7	80
Z.1.M.1.	Dziedzictwo kultury materialnej wsi	1			1	10
Z.1.M.2.	Zachowanie tradycyjnego krajobrazu rolniczego wsi	2			2	30
Z.1.M.3.	Twórczość ludowa	1			1	10
Z.1.M.4.	Tradycyjne zawody i rękodzieło	1			1	10
Z.1.M.5.	Tradycje kulinarne	2			2	20
Z.1.N.	Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku /9/	5		1	6	93
Z.1.N.1.	Rozwój agroturystyki i turystyki wiejskiej, tworzenie sieci współpracy	1			1	10
Z.1.N.2.	Zagrody edukacyjne	1			1	12
Z.1.N.3.	Gospodarstwa opiekuńcze	2		1	3	61
Z.1.N.4.	Promocje wsi jako atrakcyjnego miejsca życia i wypoczynku	1			1	10
Z.1.O.	Realizacja zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenia odpływu azotu ze źródeł rolniczych /10/	66		1	67	941
Z.1.O.1.	Zasady ochrony wód przed zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych, dyrektywa azotanowa i ramowa dyrektywa wodna	1			1	10
Z.1.O.2.	Program rolno-środowiskowy i Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne	57		1	58	744
Z.1.O.3.	Ochrona bioróżnorodności, w tym NATURA 2000	8			8	187
RAZEM		965	5	23	993	12913

*) należy pozostawić tylko te zakresy tematyczne, które zostały zaplanowane

Zadanie 2.

Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej

Doradcy i specjaliści pracujący w LODR w Końskowoli będą udzielali informacji w zakresie tematycznym pokazanym poniżej, dotyczących problemów z którymi zwrócą się do nich rolnicy i mieszkańcy obszarów wiejskich, realizacji szkoleń i innych form działalności doradczej, w tym konkursów, imprez promocyjnych, targów. Zaplanowano udzielenie 2928 informacji. Tematyka materiałów zamieszczanych na stronie internetowej w „Aktualnościach” będzie wynikała z bieżących potrzeb i dostępnych informacji - ważniejsze wydarzenia z działalności LODR w Końskowoli, dostępne programy z PROW 2014-2020, informacje nt. ASF itp.; ponadto każdy dział ma swoją zakładkę, w której zamieszcza najbardziej aktualne informacje branżowe.

Miesięcznik „Lubelskie Aktualności Rolnicze” jest wydawany co miesiąc w nakładzie ok. 6300 sztuk. Artykuły zamieszczane w tym wydawnictwie piszą w zdecydowanej większości pracownicy LODR. Tematyka wynika z bieżącego zapotrzebowania - zwykle zawiera aktualności, problematykę roślinną, zwierzęcą, finanse i przedsiębiorczość, działania z PROW, działania środowiskowe, ekologia, aktywność na wsi, w domu i ogrodzie, informacje rynkowe – w 2018 r. pracownicy opracują 334 artykuły.

Doradcy opracowują artykuły do lokalnych wydawnictw (Wiadomości Gminne - czasopismo samorządowe nakład 600 egz.), a tematyka wynika również z bieżącego zapotrzebowania – najczęściej są to artykuły nt. aktualnej działalności LODR, przedsiębiorczości, działań z PROW, działań prośrodowiskowych, ekologii, aktywności na wsi, w domu i ogrodzie.

Działalność LODR promowana jest poprzez organizację stoisk informacyjno-promocyjnych na różnego typu imprezach organizowanych przez LODR, jak również na innych: dożynkach gminnych, powiatowych, wojewódzkich, Chmielakach, Święcie Malin, Święcie Jesieni, Święcie Sadów, Święcie Chleba, Święcie Kaszy itp.

Z.2.A. Stosowanie nowoczesnych metod agrotechnicznych, hodowla oraz przetwórstwo rolno-spożywcze – udzielanie informacji będzie dotyczyło: innowacyjnych rozwiązań w produkcji rolniczej i sadowniczej (uprawy pod osłonami), w budynkach inwentarskich, dobór odmian roślin rolniczych do warunków glebowych i środowiskowych.

Będą zamieszczane materiały informacyjne na stronie www, opracowane artykuły do miesięcznika „LAR”, oraz zorganizowane stoisko informacyjno-promocyjne na Targach AGRO-PARK.

Z.2.B. Rozwiązywanie problemów technologicznych i organizacyjno-ekonomicznych gospodarstw rolnych – zaplanowano udzielanie informacji z zakresu nawożenia organicznego i mineralnego, agrotechniki upraw rolnych i sadowniczych, stosowania środków ochrony roślin zgodnie z integrowaną ochroną, chowu i hodowli zwierząt w tym przepisy weterynaryjne, problemy zdrowotne, ochrona zwierząt, dobór ras do sposobu utrzymania, BHP w gospodarstwie rolnym, gospodarki pasiecznej i problemów z nią związanych. Ważnym problemem w tym temacie są również zagadnienia dotyczące bioasekuracji w gospodarstwach posiadających zwierzęta, w tym zagrożenia chorobą ASF. Problemy te będą również pokazywane w materiałach informacyjnych zamieszczanych na stronie internetowej, jak również w artykułach pisanych przez doradców do „LAR”.

Z.2.C. Rachunkowość w gospodarstwach rolnych – zaplanowano udzielanie informacji z zakresu zasad prowadzenia rachunkowości, zasad podatku VAT, zasad wystawiania faktur, składania deklaracji podatkowych, zasad odwróconego VAT-u. Upowszechnianie informacji będzie się również odbywało poprzez stronę internetową LODR oraz pisanie artykułów do „LAR”.

Z.2.D. Rolnictwo ekologiczne – zaplanowano udzielanie informacji z zakresu produkcji metodami ekologicznymi, przedstawiania gospodarstwa z konwencjonalnego na metody ekologiczne, możliwości promocji i sprzedaży produktów ekologicznych, certyfikacji, wymogów działania „Rolnictwo ekologiczne” w ramach PROW 2014-2020, zaplanowano również artykuły do „LAR” i materiały na stronę internetową.

Z.2.E. Rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich – zaplanowano udzielanie informacji na temat zakładania i prowadzenia działalności pozarolniczej, działalności gospodarczej, prowadzenia marketingu, rozwijania aktywności kobiet w środowisku wiejskim. Ukażą się również artykuły w „LAR” obejmujące również tematykę współpracy z lokalnymi organizacjami społecznymi, organizacjami pozarządowymi i podmiotami ekonomii społecznej.

Z.2.F. Unowocześnianie wiejskiego gospodarstwa domowego – zaplanowano udzielanie informacji w zakresie racjonalnego żywienia i profilaktyki prozdrowotnej (usystematyzowania pór posiłków, doboru diety, przepisów kulinarnych), antybiotykooporności u ludzi, estetycznego zagospodarowania zagrody, zakładania ogrodów zielarskich korzystania z wpływu ziół na zdrowie człowieka. Ukażą się również artykuły w „LAR”.

Z.2.G. Ubieganie się o przyznanie pomocy finansowej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych lub zagranicznych – zaplanowano udzielanie informacji z zakresu dostępności uruchamianych działań PROW 2014-2020 zgodnie z harmonogramem umieszczonym na stronie MRiRW, zmian przyznawania dopłat do ONW, zasad przyznawania płatności bezpośrednich przy jednoczesnym spełnianiu wymogów zazielenienia i dywersyfikacji, płatności do zwierząt, płatności do małych gospodarstw, dostępności do kredytów preferencyjnych, komercyjnych czy leasingu, możliwości uzyskania wsparcia przy sytuacjach kryzysowych czy nadzwyczajnych. Zaplanowano również artykuły do „LAR”, materiały na stronę internetową oraz artykuł w lokalnym wydawnictwie.

Z.2.H. Modernizacja gospodarstw rolnych, poprawa jakości artykułów rolno-spożywczych i ich przetwórstwa oraz wzmocnienie pozycji rolników na rynku – zaplanowano udzielanie informacji z zakresu zasad tworzenia i funkcjonowania grup producentów rolnych i możliwości skorzystania przez grupy z środków pomocowych. Ukażą się również artykuły w „LAR” i na stronie www.

Z.2.I. Zarządzanie gospodarstwem rolnym – zaplanowano udzielanie informacji dotyczących cen płodów rolnych, środków do produkcji, cen targowiskowych. Ukażą się również artykuły w „LAR” i na stronie www.

Z.2.J. Promocja produktów lokalnych i regionalnych – zaplanowano udzielanie informacji o możliwości rejestracji produktów, wpisu na listę, działań marketingowych oraz zmierzających do odpowiedniego wyekspozowania produktów (opakowanie, etykieta), możliwości sprzedaży

bezpośredniej produktów i rolniczego handlu detalicznego. Zaplanowano również artykuły w „LAR” i informację na stronie www.

Z.2.K. Zalecenia zawarte w zbiorze zaleceń dobrej praktyki rolniczej, o którym mowa w art. 103 ust. 1 ustawy Prawo wodne – zaplanowano artykuł w miesięczniku „LAR”.

Z.2.L. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznych dla środowiska – zaplanowano udzielanie informacji dotyczących prowadzenia produkcji zgodnie z integrowaną ochroną roślin, aspektów prawnych prowadzenia gospodarstwa w ramach integrowanej produkcji, możliwości uzyskania certyfikatu, zwrotu kosztów certyfikacji, efektywności stosowania środków ochrony roślin, stosowania prawidłowego płodozmianu wpływającego na żyzność gleby, stosowania odpowiednich zabiegów agrotechnicznych ograniczających odpływ wody z gleby, stosowanie poplonów, uprawy roślin energetycznych do produkcji biomasy, dofinansowania do fotowoltaiki i paneli słonecznych, kształtowania krajobrazu i bioróżnorodności. Zaplanowano również artykuły w „LAR” i na stronie internetowej.

Z.2.M. Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urzędzenia gospodarstwa rolnego – zaplanowano opracowanie artykułów do „LAR” z zakresu tradycji kulinarnych i dziedzictwa kultury materialnej wsi, twórczości ludowej i zachowania tradycyjnego krajobrazu na wsi. Zaplanowano organizację stoisk informacyjno-promocyjnych głównie na imprezach dożynkowych.

Z.2.N. Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku – zaplanowano udzielanie informacji w zakresie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej, promocji, aspektów prawnych, tworzenia sieci współpracy, zakładania i prowadzenia zagród edukacyjnych, żywienia turystów i zapewniania im rozrywki. W 2018 r. ważnym tematem będzie również promocja zakładania gospodarstw opiekuńczych. Zaplanowano również artykuły w „LAR” i na stronie www.

Z.2.O. Realizacja zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenia odpływu azotu ze źródeł rolniczych – zaplanowano udzielanie informacji dotyczących prawidłowej gospodarki nawozowej, planów nawozowych, miejsc do przechowywania nawozów naturalnych, prawidłowej agrotechniki, dostosowania gospodarstw do wymogów Dyrektywy Azotanowej i Wodnej, prowadzenia dokumentacji, wymagań poszczególnych pakietów i wariantów działań rolnośrodowiskowo-klimatycznych, prowadzenia rejestru działań, prowadzenie ewidencji zabiegów ochrony roślin, ochrony bioróżnorodności. Zaplanowano również artykuły w „LAR”.

Tab. 3. Działalność informacyjna wg form

L.p.	Forma*)	Liczba form	Liczba odbiorców
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>
1.	informacja		2928
2.	wydawnictwa	liczba form	nakład
2.3.	materiały informacyjne na stronę www. ośrodka	57	
2.4.	artykuł w miesięczniku odr	334	
3.	pozostałe	liczba form	
3.3.	artykuł w innym wydawnictwie (w tym wywiad prasowy)	1	
3.4.	stoisko informacyjne / promocyjne	96	

*) należy pozostawić tylko te formy, które zostały zaplanowane

Tab. 4. Działalność informacyjna wg form i tematów

Symbol tematu	Tematyka*)	Informacja	Wydawnictwa					Stoisko info.-promocyjne	Pozostałe
			Broszura	Ulotka	Info na www.	Art. w miesięczniku odr	Inne		
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>	<i>g</i>	<i>h</i>	<i>i</i>	<i>j</i>
Z.2.A.	Stosowanie nowoczesnych metod agrotechnicznych, hodowla oraz przetwórstwo rolno-spożywcze	85			3	17		1	
Z.2.A.1.	Nowe rozwiązania w produkcji roślinnej	68			3	15		1	
Z.2.A.2.	Nowe rozwiązania w produkcji zwierzęcej	17				2			
Z.2.B.	Rozwiązywanie problemów technologicznych i organizacyjno-ekonomicznych gospodarstw rolnych	873			20	118			
Z.2.B.1.	Technologia produkcji roślinnej	177			11	72			
Z.2.B.2.	Technologia produkcji zwierzęcej	76			7	35			
Z.2.B.3.	Normy i wymogi wzajemnej zgodności (w tym dobrostanu zwierząt)	70				4			
Z.2.B.4.	Poprawa stanu technicznego, technologicznego i organizacyjnego w gospodarstwach rolnych	10				1			
Z.2.B.5.	BHP	25				3			
Z.2.B.6.	Bioasekuracja w gospodarstwie rolnym	515			2	3			
Z.2.C.	Rachunkowość w gospodarstwach rolnych	101			3	19			
Z.2.C.1.	Rachunkowość rolna	48			1	6			
Z.2.C.2.	Rachunkowość podatkowa	30			2	10			
Z.2.C.3.	Ubezpieczenia społeczne oraz majątkowe	23				3			
Z.2.D.	Rolnictwo ekologiczne	115				17			
Z.2.D.1.	Produkcja metodami ekologicznymi	79				13			
Z.2.D.2.	Sprzedaż produktów ekologicznych	28				1			
Z.2.D.3.	Rolnictwo ekologiczne w ramach PROW 2007-2013, 2014-2020	8				3			

Symbol tematu	Tematyka*)	Informacja	Wydawnictwa					Stoisko info.-promocyjne	Pozostale
			Broszura	Ulotka	Info na www.	Art. w miesięczniku odr	Inne		
Z.2.E.	Rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	39			1	14			
Z.2.E.1.	Prowadzenie działalności pozarolniczej	29			1	3			
Z.2.E.2.	Tworzenie i funkcjonowanie organizacji pozarządowych i podmiotów ekonomii społecznej					1			
Z.2.E.3.	Współpraca z lokalnymi organizacjami społecznymi					1			
Z.2.E.4.	Aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich	10				9			
Z.2.F.	Unowocześnianie wiejskiego gospodarstwa domowego	28				24			
Z.2.F.1.	Profilaktyka prozdrowotna i racjonalne żywienie	5				17			
Z.2.F.2.	Estetyzacja wiejskiej zagrody	20				5			
Z.2.F.3.	Świadomość konsumencka i ekologiczna	3				2			
Z.2.G.	Ubieganie się o przyznanie pomocy finansowanej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych, lub zagranicznych	1298			9	29		1	1
Z.2.G.1.	Płatności bezpośrednie	751				5		1	1
Z.2.G.2.	PROW	525			9	19			
Z.2.G.3.	Programy Regionalne					1			
Z.2.G.4.	Kredyty preferencyjne, komercyjne, leasing	22				3			
Z.2.G.5.	Inne programy					1			
Z.2.H.	Modernizacja gospodarstw rolnych, poprawa jakości artykułów rolno-spożywczych i ich przetwórstwa oraz wzmocnienie pozycji rolników na rynku	11			3	10			
Z.2.H.1.	Zasady tworzenia i funkcjonowanie grup producentów rolnych, grup i organizacji producentów owoców i warzyw, zrzeszeń i innych form organizacji	11			2	6			
Z.2.H.3.	Systemy jakości żywności				1	3			
Z.2.H.4.	Systemy bezpieczeństwa żywności, dobre praktyki higieniczne, produkcyjne przy produkcji żywności w warunkach domowych, HACCP					1			
Z.2.I.	Zarządzanie gospodarstwem rolnym	14			12	12			
Z.2.I.1.	Zarządzanie, organizacja i planowanie pracy w gospodarstwie rolnym					2			

Symbol tematu	Tematyka*)	Informacja	Wydawnictwa					Stoisko info.-promocyjne	Pozostałe
			Broszura	Ulotka	Info na www.	Art. w miesięczniku odr.	Inne		
Z.2.I.2.	Wylizywanie dochodów, kosztów i opłacalności produkcji roślinnej i zwierzęcej					10			
Z.2.I.4.	Informacja rynkowa	14			12				
Z.2.J.	Promocja produktów lokalnych i regionalnych	47			1	4			
Z.2.J.1.	Promocja i sprzedaż produktów lokalnych i regionalnych	10				2			
Z.2.J.2.	Krótkie łańcuchy dostaw (od pola do stołu), w tym sprzedaż bezpośrednia, dostawy bezpośrednie, działalność marginalna, lokalna i ograniczona	25				1			
Z.2.J.3.	Rolniczy handel detaliczny	12			1	1			
Z.2.K.	Zalecenia zawarte w zbiorze zaleceń dobrej praktyki rolniczej, o którym mowa w art. 103 ust. 1 ustawy Prawo wodne					1			
Z.2.L.	Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznych dla środowiska /7/	159			3	24			
Z.2.L.1.	Zasady integrowanej produkcji	5				1			
Z.2.L.2.	Zasady integrowanej ochrony roślin	61			2	8			
Z.2.L.3.	Zasady przeciwdziałania i adaptacji do zmian klimatu na poziomie gospodarstwa	3							
Z.2.L.4.	Energetyka prosumencka	5				3			
Z.2.L.5.	Wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych w gospodarstwie rolnym	10							
Z.2.L.6.	Gospodarka wodno-ściekowa oraz postępowanie z odpadami					4			
Z.2.L.7.	Ustawa o ochronie zwierząt	72			1	1			
Z.2.L.8.	Inne działania na rzecz ochrony środowiska na poziomie gospodarstwa	3				7			
Z.2.M.	Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urzędzenia gospodarstwa rolnego /8/				1	18	93		
Z.2.M.1.	Dziedzictwo kultury materialnej wsi					4	93		
Z.2.M.2.	Zachowanie tradycyjnego krajobrazu rolniczego wsi					1			
Z.2.M.3.	Twórczość ludowa				1	2			
Z.2.M.5.	Tradycje kulinarne					11			
Z.2.N.	Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku /9/	45			1	8	1		

Symbol tematu	Tematyka*)	Informacja	Wydawnictwa					Stoisko info.-promocyjne	Pozostałe
			Broszura	Ulotka	Info na www.	Art. w miesięczniku odr.	Inne		
Z.2.N.1.	Rozwój agroturystyki i turystyki wiejskiej, tworzenie sieci współpracy	20				1			
Z.2.N.2.	Zagrody edukacyjne	20				2	1		
Z.2.N.3.	Gospodarstwa opiekuńcze	5			1	2			
Z.2.N.4.	Promocje wsi jako atrakcyjnego miejsca życia i wypoczynku					3			
Z.2.O.	Realizacja zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenia odpływu azotu ze źródeł rolniczych /10/	113				19			
Z.2.O.1.	Zasady ochrony wód przed zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych, dyrektywa azotanowa i ramowa dyrektywa wodna	3				1			
Z.2.O.2.	Program rolno-środowiskowy i Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne	105				13			
Z.2.O.3.	Ochrona bioróżnorodności, w tym NATURA 2000	5				5			
	RAZEM	2928			57	334	96	1	

*) należy pozostawić tylko te zakresy tematyczne, które zostały zaplanowane

Zadanie 3.

Prowadzenie działalności w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich

Prowadzenie w/w działalności w LODR w Końskowoli skupi się na udzielaniu informacji zainteresowanym osobom, które chcą podwyższyć swoje kwalifikacje zawodowe.

Tab. 5. Działalność w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych rolników i mieszkańców wsi według form

L.p.	Forma*)	Liczba odbiorców
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>
1.	informacja	594

*) należy pozostawić tylko te formy, które zostały zaplanowane

Tab. 6. Działalność w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych rolników i mieszkańców wsi - wg form i tematów

Symbol	Tematyka*)	Informacja	Porada indywidualna	Pozostałe	Łączna liczba odbiorców
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>
Z.3.2.	podnoszenie kwalifikacji zawodowych	594			594
Z.3.3.	współpraca ze szkołami rolniczymi	15			15

*) należy pozostawić tylko te zakresy tematyczne, które zaplanowano

Informacje udzielane rolnikom i mieszkańcom obszarów wiejskich w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych będą dotyczyły: spełniania wymogów prawnych przez stosujących środki ochrony roślin oraz sprzęt używany do wykonywania zabiegów ochrony roślin oraz osoby zajmujące się dystrybucją ŚOR (czyli tzw. doradztwem), informacji dotyczących podnoszenia kwalifikacji zawodowych rolników pod kątem zwiększenia punktacji dla ubiegających się o dotacje „Premia dla młodych rolników”, informacji o możliwości podniesienia kwalifikacji z zakresu stosowania ŚOR, informacji o terminie, miejscu i sposobie uzupełnienia wykształcenia rolniczego, zasad uzyskania uprawnień do zabiegów ochrony roślin, informowania o szkoleniach „Integrowana Produkcja Roślin”, informacji dla kandydatów na sprzedawców środków ochrony roślin.

Współpraca ze szkołami rolniczymi będzie polegała na: np. lokalizowaniu gospodarstw demonstracyjnych i prowadzeniu kolekcji zbóż i doradztwa technologicznego, organizowane będą spotkania informacyjne, na których zostaną przekazane informacje z różnych dziedzin potencjalnym beneficjentom programów rolniczych, uczniowie zapraszani będą do uczestnictwa w szkoleniach, konferencjach, pokazach, konkursach. Szkoły będą miały również możliwość zaprezentowania swoich stoisk podczas organizowanych przez LODR imprez, a LODR podczas Dni Otwartych w szkołach.

Zadanie 4.

Udzielanie pomocy rolnikom i innym mieszkańcom obszarów wiejskich w zakresie sporządzania dokumentacji niezbędnej do uzyskania pomocy finansowej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych lub zagranicznych

W zakresie udzielania wsparcia rolnikom przy pozyskiwaniu pomocy finansowej doradcy skupią się oprócz działalności szkoleniowej i informacyjnej (ujętej w zadaniu 1 i 2), na udzielaniu porad i rozwiązywaniu problemów szczególnie przy ubieganiu się o dopłaty bezpośrednie. Ważnym zagadnieniem będą porady z wypełniania wniosku przez internet (e-Wniosek).

W miarę udostępniania poszczególnych działań z PROW 2014-2020 będziemy udzielali również porad, na tematy z którymi zwrócą się do nas beneficjenci tych programów.

Jest coraz mniejsza dostępność do kredytów preferencyjnych, ale rolnicy zgłaszają się do nas o pomoc przy pozyskiwaniu kredytów również z innych źródeł.

Będziemy udzielać również porad w zakresie pomocy de minimis (dopłaty do materiału siewnego, dopłaty kłękowe, wsparcia różnych sektorów produkcji i inne dostępne).

Tab. 7. Pomoc w zakresie sporządzania dokumentacji niezbędnej do uzyskania pomocy finansowej wg form

L.p.	Forma*)	Liczba form	Liczba odbiorców
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>
1.	porada indywidualna		11512
2.	dokumentacja niezbędna do uzyskania pomocy (nieodpłatna)		2

*) należy pozostawić tylko te formy, które zostały zaplanowane

Tab. 8. Pomoc w zakresie sporządzania dokumentacji niezbędnej do uzyskania pomocy finansowej wg form i tematów

Symbol	Tematyka*)	Porada indywidualna	Doradztwo grupowe		Liczba odbiorców (c+e)
			Liczba form	Liczba uczestników	
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>
Z.4.I.	działalność doradcza	11512			11512
Z.4.I.1.	płatności bezpośrednie	6040			6040
Z.4.I.2.	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich	5220			5220
Z.4.I.4.	kredyty preferencyjne, kredyty komercyjne, leasing	212			212
Z.4.I.5.	pozostałe	40			40
Z.4.II.	dokumentacja niezbędna do uzyskania pomocy (nieodpłatna)		liczba odbiorców		
Z.4.II.1.	sporządzanie wniosków o płatności bezpośrednie i ONW		2		

*) należy pozostawić tylko te formy i zakresy tematyczne, które zostały zaplanowane

***) z wyłączeniem programu rolnośrodowiskowego

Porady będą udzielane na temat: Warunki uzyskania dopłat bezpośrednich w 2018 r., Płatność niezwiązana do tytoniu, Płatności obszarowe i ONW, Zasady przyznawania dopłat ze środków krajowych do bydła, roślin strączkowych i owoców miękkich, Wielkości stawek dopłat bezpośrednich za 2017 i 2018 rok, Zasady przygotowania informacji z poszczególnych pól uprawnych do sporządzenia wniosku o płatności w 2018 roku, Zmiany w dopłatach bezpośrednich na 2018 rok, Zazielenienie, obszary proekologiczne EFA, dywersyfikacja upraw, Kontrola Foto w gospodarstwie interpretacja raportu po kontroli i sporządzanie odwołania, Analiza protokołów pokontrolnych z dopłat bezpośrednich, Obowiązkowa praktyka w ramach płatności za zazielenienie w przypadku TUZ cennych, Uprawy trwałe w płatności jednolitej, a spełnienie warunków zazielenienia, itp. W 2018 r. w związku z obowiązkiem składania wniosków na dopłaty bezpośrednie przez Internet będzie nasiloną działalność doradcza w tym temacie.

W zakresie PROW przykładowe porady to np.: Jak pozyskać dofinansowanie na założenie działalności gospodarczej, Udzielenie informacji z zakresu funduszy na agroturystykę, Warunki i zasady uzyskania dotacji w ramach działania PROW 2014-2020 - Modernizacja Gospodarstw Rolnych i Premia dla Młodego Rolnika, Zasady dotyczące działania „Restrukturyzacja małych gospodarstw”, Płatności -

system dla małych gospodarstw, Zobowiązania młodego rolnika, Warunki ubiegania się o premię na rozpoczęcie działalności pozarolniczej, Fundusze na rozwój przedsiębiorczości w ramach PROW, Możliwości ubiegania się o środki na rozwój gospodarstwa rolnego, itp.

Udzielanie porad z zakresu kredytów preferencyjnych: Kredyt preferencyjny na inwestycje budowlane - warunki uzyskania kredytu, Możliwości finansowania zakupu nieruchomości rolnej - UR, budynki, nasadzenia, sady itp.

Pozostałe: Warunki uzyskania dotacji za zakupiony materiał siewny, Warunki korzystania z pomocy nadzwyczajnej dla producentów świń, Obowiązujące wzory druków i ich wypełnianie, Krajowy Program Wsparcia Pszczelarstwa na 2018 rok, Zwrot podatku akcyzowego w 2018 r.

Zadanie 5.

Prowadzenie analiz rynku artykułów rolno-spożywczych i środków produkcji oraz gromadzenie i upowszechnianie informacji rynkowej w tym zakresie

Celem realizacji tego zadania jest monitorowanie kształtowania się cen podstawowych produktów rolnych, środków produkcji w województwie lubelskim oraz upowszechnianie tych informacji wśród rolników. Ośrodki Doradztwa Rolniczego są zobowiązane do systematycznego i ciągłego przekazywania cen do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Odbiorcami tych informacji są także Centrum Doradztwa Rolniczego, organizacje rolnicze, samorządowe, media lokalne i krajowe oraz firmy ubezpieczeniowe.

Notowania targowiskowe zbierane są co tydzień w większości powiatów województwa, następnie pozyskane dane wprowadzane są do internetowej bazy „Notowania”. Notowania dla MRiRW zbierane są tylko z wybranych targowisk i przesyłane poprzez Zintegrowany System Rolniczej Informacji Rynkowej.

Opracowywanie okresowych analiz kształtowania się cen dla podstawowych produktów rolniczych i środków produkcji pozwala na określenie tendencji tych cen na rynku, co w konsekwencji pomaga rolnikom w podejmowaniu decyzji przy zarządzaniu swoim gospodarstwem.

Baza cen skupu produktów rolniczych z terenu całego naszego województwa wykorzystywana jest do celów informacyjnych, planowania i kalkulacji.

Tab. 9. Prowadzenie analiz rynku artykułów rolno-spożywczych i środków produkcji wg form

L.p.	Forma*)	Liczba form
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>
1.	monitoring	1764
2.	analiza	13
3.	porada indywidualna	5

*) należy pozostawić tylko te formy, które zostały zaplanowane

Tab. 10. Prowadzenie analiz rynku artykułów rolno-spożywczych i środków produkcji wg form i tematów

Symbol	Formy i zakres tematyczny*)	Liczba form
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>
Z.5.I.	monitoring	1764
Z.5.I.1.	monitoring cen nawozów mineralnych	208
Z.5.I.2.	monitoring cen środków produkcji	207
Z.5.I.3.	monitoring cen płodów rolnych	1294
Z.5.I.4.	monitoring przebiegu prac w rolnictwie	31
Z.5.I.5.	inne	24
Z.5.II.	analiza	13
Z.5.II.1.	analiza cen nawozów mineralnych	3
Z.5.II.3.	analiza cen płodów rolnych	10
Z.5.III.	porada	5
Z.5.IV	pozostałe**)	45

*) należy pozostawić tylko te formy i zakresy tematyczne, które zostały zaplanowane

Z.5.I.5. inne: Monitoring cen usług rolniczych

Z.5.IV Pozostałe: Kalkulacje kosztów produkcji

Monitoring cen nawozów mineralnych, środków ochrony roślin, pasz dla bydła i trzody chlewnej, dla koni, królików, pasze objętościowe (siano, słoma, sianokiszonka, kiszonka z kukurydzy), ceny ON – co miesiąc zbierane są ceny na inny asortyment, ceny materiału siewnego kwalifikowanego, materiały budowlane, maszyny i ciągniki rolnicze - raz w roku; informacje publikowane w „LAR” - co miesiąc inny asortyment i na stronie www.

Monitoring cen płodów rolnych: ceny skupu owoców i warzyw – od czerwca do października, ceny skupu żywca wieprzowego w wybranych punktach skupu- przez cały rok, ceny skupu zbóż – w wybranych punktach skupu - przez cały rok - przekazywane co tydzień do mediów (TVP 1, Panorama Lubelska, Radio Lublin, Radio Katolickie, gazety „Wspólnota” lokalne-5, Agro News), Biowet Puławy, Lubelski Urząd Wojewódzki, Stacja Hodowli i Unasienniania Zwierząt Placówka Terenowa w Kraśniku, Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa O/Lublin, MRiRW).

Monitoring przebiegu prac w rolnictwie: zbioru zbóż, rzepaku – cotygodniowy, przesyłany do KOWR; ziemniaków – cotygodniowy, przesyłany do Instytutu Ziemniaka w Jadwisinie.

Monitoring ceny usług rolniczych: międzysąsiedzkich, w wybranych punktach świadczących takie usługi, usług sezonowych (prace wiosenne, prasowanie siana itp.) - 2 razy do roku publikowane w „LAR”.

Analiza porównawcza cen nawozów mineralnych - 1 raz na m-c aktualizacja i przesyłanie do CDR, MRiRW; opracowana w formie wykresów: mocznik, sól potasowa 60%, polifoska 8 - publikowana na stronie internetowej, wywieszana na tablicach informacyjnych, 1 raz w roku publikowana w „LAR”.

Analiza cen środków produkcji - publikowana na stronie internetowej, wywieszana na tablicach informacyjnych, 1 raz w roku publikowana w „LAR”. Analiza cen płodów rolnych: zbóż - 1 raz na m-c publikowane na stronie internetowej, wywieszane na tablicach informacyjnych, 1 raz w roku publikowane w „LAR; ziemniaków, żywca wołowego i drobiowego - publikowane na stronie internetowej; owoców - publikowane na stronie internetowej i wywieszane na tablicy informacyjnej.

Porady dotyczące cen skupu zbóż, cen targowiskowych produktów rolnych, cen owoców i warzyw, słomy, siana, ceny gruntów.

Kalkulacje kosztów produkcji wykonywane są dla poszczególnych działalności rolniczych i zamieszczane na stronie internetowej.

Zadanie 6.

Możliwość prowadzenia doświadczeń odmianowego w ramach porejestrowego doświadczeń odmianowego

LODR w Końskowoli w ramach systemu Porejestrowego Doświadczeń Odmianowego w sezonie 2017/2018 na Polu Doświadczeń - Wdrożeniowym LODR w Pożogu II planuje prowadzenie doświadczeń z pszenicą ozimą oraz dwa doświadczenia z ziemniakami (po jednym doświadczeniu z ziemniakami jadalnymi i skrobiowymi).

Doświadczenie z pszenicą ozimą zostało założone w dniu 10.10.2017 r. Składa się z 24 odmian (Lista odmian: Patras, Artist, RGT Kilimangaro, Formacja, Ostroga, Natula, Skagen, Sailor, Arkadia, Linus, Rotax, Belissa, Delewar, Pokusa, Gimantis, Dolores, KWS Kiran, LG Jutta, Medalistka, KWS Spenser, RGT Metronom, RGT Bilanz, Tytanika, Owacja) wysianych na 2 poziomach agrotechniki w technologii intensywnej (A2) oraz niskonakładowej (A1). Na poziomie „A1” stosowanie chemicznych środków ochrony roślin jest ograniczone tylko do zwalczania szkodników i chwastów. Nie stosuje się tu również ochrony fungicydowej oraz dokarmiania dolistnego, a nawożenie azotem jest niższe o 40 kg w porównaniu z technologią intensywną. W przypadku doświadczeń z ziemniakami, które zostaną założone na wiosnę 2018 r. liczba odmian i ich lista zostanie ustalona dopiero podczas posiedzenia Wojewódzkiego Zespołu ds. Porejestrowego Doświadczeń Odmianowego, które odbędzie się w lutym 2018 r.

Tab. 11. Prowadzenie doświadczeń odmianowego w ramach porejestrowego doświadczeń odmianowego – ogółem

Forma	Ogólna liczba doświadczeń	Ogólna liczba powtórzeń
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>
Doświadczenie w ramach PDO	3	8

Tab. 12. Prowadzenie doświadczeń odmianowego w ramach porejestrowego doświadczeń odmianowego – wg rodzajów

Symbol	Wyszczególnienie*)	Liczba doświadczeń	Ogólna liczba powtórzeń
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>
Z.6.	doświadczenia wg metod określonych regulaminem COBORU		
Z.6.4.	pszenica ozima	1	2
Z.6.9.	ziemniaki	2	6

*) należy pozostawić tylko te rośliny, dla których planowane jest prowadzenie doświadczeń

Informacja o umowie z Centralnym Ośrodkiem Badania Odmian Roślin Uprawnych w Słupi Wielkiej.

Porejestrowe doświadczenia odmianowe i rolnicze prowadzone jest na podstawie umowy o współpracy zawartej w dniu 17 kwietnia 2014 r. w Końskowoli pomiędzy LODR w Końskowoli, a COBORU w Słupi Wielkiej, koordynację działań w województwie lubelskim sprawuje Stacja Doświadczeń Oceny Odmian w Ciciborze Dużym. Umowa jest zawarta na czas nieokreślony.

Strony deklarują wolę współpracy w zakresie organizacji i upowszechniania wśród samorządów i producentów rolnych systemu porejestrowego doświadczeń odmianowego i rolniczego, między

innymi poprzez prowadzenie ścisłych doświadczeń polowych. Na podstawie wyników doświadczeń ustala się „listy odmian zalecanych do uprawy na obszarze poszczególnych województw”.

Współpraca w zakresie realizacji doświadczeń polowych w ramach systemu PDO pomiędzy COBORU i LODR w Końskowoli będzie m. in. polegała na założeniu na obiekcie wdrożeniowo-upowszechnieniowym Pożóg II, ścisłych doświadczeń polowych z wybranymi gatunkami roślin uprawnych, przeprowadzeniu stosownych zabiegów agrotechnicznych, wykonaniu obserwacji i pomiarów w trakcie wegetacji roślin, zbiorze doświadczeń oraz prowadzeniu dokumentacji, zgodnie z metodyką opracowaną przez COBORU. COBORU nieodpłatnie dostarczy LODR w Końskowoli materiał siewny do doświadczeń oraz udzieli w zakresie swoich możliwości niezbędnej pomocy przy założeniu i zbiorze doświadczeń.

Strony podejmują współpracę w zakresie upowszechniania wyników doświadczeń PDO oraz list odmian zalecanych do uprawy na obszarze województwa lubelskiego poprzez popularyzację wydawnictw dotyczących tej tematyki w trakcie wystaw rolniczych i szkoleń, zamieszczaniu wyników i rekomendacji odmian w wydawnictwach na stronie internetowej LODR, udostępnianiu zaleceń odmianowych gospodarstwom z terenu województwa lubelskiego, udział w szkoleniach agrotechnicznych, wyjazdach szkoleniowych do SDOO, udziału przedstawicieli SDOO w Dniach Otwartych oraz wymianę informacji w zakresie organizowanych wystaw, szkoleń i konferencji.

Zadanie 7.

Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska

Realizacja tego tematu zakłada podnoszenie świadomości, poziomu wiedzy i umiejętności rolników. Zadanie 7 będzie realizowane poprzez udzielanie porad, prowadzenie demonstracji, organizację pokazów, konkursów i wystaw.

Zadania doradcze będą dotyczyły głównie zapoznawania rolników z nowymi technologiami, bezpiecznymi dla środowiska, opartymi o wyniki analiz gleby w tym ich zasobności w składniki mineralne oraz ich odczyn, prawidłowych zasad wapnowania i nawożenia w tym racjonalne stosowanie nawozów mineralnych i prawidłowy sposób ich składowania i przechowywania, oraz zrównoważonych metod uprawy głównych gatunków roślin rolniczych. Na 2018 r. założono ścisłą współpracę z Okręgową Stacją Chemiczno - Rolniczą w Lublinie m. in. w udziale jej pracowników podczas szkoleń dla rolników i doradców, co zaowocuje lepszym przepływem najbardziej potrzebnych informacji dla rolników. Pokażemy jak dokonać wyboru najlepszych metod zagospodarowania gruntów rolnych oraz prawidłowego wykorzystania maszyn rolniczych i poprawy bazy przechowalniczej w gospodarstwach. Celem działań doradczych będzie również dostosowywanie gospodarstw do wymagań wzajemnej zgodności w celu utrzymania bezpiecznych metod produkcji i pełnego wykorzystania dostępnych środków dla unowocześnienia produkcji oraz poprawy warunków pracy. Rolnicy funkcjonujący w gospodarce rynkowej muszą produkować zgodnie z potrzebami społecznymi i jednocześnie maksymalizować efekty produkcyjne oraz ekonomiczne, wymuszone rynkową konkurencją. Osiąganie celów produkcyjnych i ekonomicznych w rolnictwie nie zawsze idzie w parze z celami środowiskowymi i ogólnospołecznymi. Działanie ma na celu ograniczenie degradacji środowiska naturalnego oraz strat jego zasobów i zmniejszenia różnorodności biologicznej. Integrowana ochrona umożliwi zaś ograniczenie wykorzystania chemicznych środków ochrony roślin do niezbędnego minimum, by w ten sposób w pełni wykorzystać tzw. opór środowiska i chronić bioróżnorodność środowiska rolniczego. Będziemy również poruszać tematykę stosowania zabiegów

agrotechnicznych oraz zabiegów kształtowania krajobrazu sprzyjających zatrzymywaniu wody w glebie.

Zaplanowano m.in. 3 pokazy: 2 Pokazy atestacji i kalibracji opryskiwaczy polowych i 1 Pokaz atestacji i kalibracji opryskiwaczy sadowniczych, 4 konkursy: *Agroliga 2018*, *Ogólnopolski konkurs na najlepsze gospodarstwo ekologiczne (współorganizacja)*, *Produkcja metodami ekologicznymi*.

W 2018 r. odbędzie się Dzień Otwartych Drzwi w Końskowoli oraz XXXII Wystawa Zwierząt Hodowlanych, Maszyn i Urzędzeń Rolniczych w Sitnie oraz tradycyjnie 3 kiermasze roślin ozdobnych i materiału szkółkarskiego.

Formy szkoleniowe z tego zakresu tematycznego zostały zaplanowane w zad.1. w punktach Z.1.A., Z.1.B., Z.1.D., Z.1.H., Z.1.L., formy informacyjne w zad 2. w punktach Z.2.A., Z.2.B., Z.2.D., Z.2.H., Z.2.L.

Tab. 13. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska - wg form

L.p.	Forma realizacji *	Liczba form	Liczba odbiorców
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>
1.	porada indywidualna		11643
2.	pokaz	3	
3.	demonstracja	882	
4.	konkurs	4	
5.	targi / wystawy	5	

*) należy pozostawić tylko te formy, które zostały zaplanowane

Tab. 14. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska – działalność doradcza wg form i tematów

Symbol	Tematyka*)	Porada indywidualna	Doradztwo grupowe		Łączna liczba odbiorców (c+e)
			Liczba form	Liczba odbiorców	
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>
Z.7.A.	Stosowanie nowoczesnych metod agrotechnicznych, hodowla oraz przetwórstwo rolno-spożywcze	1580			1580
Z.7.B.	Rozwiązywanie problemów technologicznych i organizacyjno-ekonomicznych gospodarstw rolnych	6807			6807
Z.7.D.	Rolnictwo ekologiczne	870			870
Z.7.H.	Modernizacja gospodarstw rolnych, poprawa jakości artykułów rolno-spożywczych i ich przetwórstwa oraz wzmocnienie pozycji rolników na rynku	152			152
Z.7.L.	Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznych dla środowiska /7/	2234			2234

*) należy pozostawić tylko te zakresy tematyczne, które zostały zaplanowane

Najwięcej porad zaplanowali doradcy w tematach: technologia produkcji roślinnej, technologia produkcji zwierzęcej, *bioasekuracja w gospodarstwie rolnym oraz normy i wymagania wzajemnej zgodności (w tym dobrostan zwierząt)*, wiąże się to z sytuacją, o której wspominaliśmy już wcześniej, zaistnienia ognisk występowania ASF w powiecie bialskim, w związku z czym postawiliśmy na wzmoczoną akcję informacyjną (41 szkoleń), ok. 1,5 tysiąca porad i ok. 500 informacji.

Duża aktywność zaplanowana jest w również w temacie *zasad integrowanej ochrony roślin i innych działań prośrodowiskowych, rolnictwa ekologicznego – ważnej dziedziny produkcji w naszym województwie*.

Tab. 15. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska - działalność upowszechnieniowa wg form i tematów

Symbol tematu	Tematyka*)	Liczba form					
		Pokaz	Demonstracja	Konkurs	Olimpiada	Targi/wystawy	Pozostałe
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>	<i>g</i>	<i>h</i>
Z.7.A.	Stosowanie nowoczesnych metod agrotechnicznych, hodowla oraz przetwórstwo rolno-spożywcze					1	
Z.7.A.1.	Nowe rozwiązania w produkcji roślinnej					1	
Z.7.B.	Rozwiązywanie problemów technologicznych i organizacyjno-ekonomicznych gospodarstw rolnych	3	515	1		4	
Z.7.B.1.	Technologia produkcji roślinnej	3	289			3	
Z.7.B.2.	Technologia produkcji zwierzęcej		214			1	
Z.7.B.4.	Poprawa stanu technicznego, technologicznego i organizacyjnego w gospodarstwach rolnych		12	1			
Z.7.D.	Rolnictwo ekologiczne		65	3			
Z.7.D.1.	Produkcja metodami ekologicznymi		65	3			
Z.7.H.	Modernizacja gospodarstw rolnych, poprawa jakości artykułów rolno-spożywczych i ich przetwórstwa oraz wzmocnienie pozycji rolników na rynku		10				
Z.7.H.3.	Systemy jakości żywności		10				
Z.7.L.	Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznych dla środowiska		292				
Z.7.L.2.	Zasady integrowanej ochrony roślin		59				
Z.7.L.5.	Wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych w gospodarstwie rolnym		15				
Z.7.L.8.	Inne działania na rzecz ochrony środowiska na poziomie gospodarstwa		218				

*) należy pozostawić tylko te zakresy tematyczne, które zostały zaplanowane

Tematyka demonstracji:

Z.7.B.1.: 1/R – Wdrażanie ekonomicznie uzasadnionych i bezpiecznych dla środowiska technologii produkcji roślinnej (w ramach tego tematu można prowadzić kolekcje odmian lub demonstracje polowe); *obejmuje podstawowe gatunki roślin uprawnych, ze szczególnym uwzględnieniem wprowadzenia w gospodarstwie nowych, zalecanych odmian oraz doboru w uprawie takich środków produkcji (nawożenie, ochrona), które umożliwią uzyskanie dobrych plonów zarówno pod względem jakości, jak i opłacalności uprawy na wybrane rynki zbytu. Prowadzenie tego tematu służy bieżącemu uzupełnianiu wiedzy i umiejętności zarówno doradców, jak i rolników, stanowi bazę dla potrzeb szkoleniowych w terenie i gromadzenia informacji przydatnych podczas szkoleń specjalistycznych dla rolników, rezultat: opracowanie ekonomiczne, świadczące czy zastosowane innowacje dały opłacalność produkcji w konkretnych warunkach miejscowych.*

2/R – Poprawa opłacalności produkcji poprzez ograniczenie zakwaszenia gleb i racjonalne nawożenie oraz właściwy płodozmian, w tym rekultywacja i zagospodarowanie terenów zdegradowanych; *temat jest realizowany w gospodarstwie w ciągu kilku sezonów, w trakcie realizacji zostaje ułożony właściwy płodozmian, planowana jest optymalizacja odczynu w celu poprawy wykorzystania składników nawozowych, opracowuje się program rekultywacji i zagospodarowania rolniczego terenów zdegradowanych wskutek klęsk (powodzie), lub braku pomysłu na ponowne zagospodarowanie nieużytków, rezultat: opracowanie wieloletniego planu wapnowania, nawożenia i sposobu zagospodarowania gruntów zawierającego ocenę ekonomiczną zastosowanych innowacji w stosunku do tradycyjnych efektów gospodarowania.*

3/R – Właściwa regulacja oraz prawidłowy dobór parametrów pracy maszyn i urządzeń rolniczych gwarantujący dobre wykonanie zabiegu agrotechnicznego; *cel: dostosowanie poziomu mechanizacji do potrzeb gospodarstwa, zmniejszenie zużycia energii w gospodarstwie.*

1/O Nowoczesne technologie w uprawach drzew ziarnkowych; *celem wdrożenia jest wprowadzenie w uprawach jabłoni i grusz nowoczesnych technologii w zakresie rekonstrukcji nasadzeń, ochrony przed chorobami i szkodnikami, ochrony przed gradem, nawadniania i fertygacji, cięcia i formowania, zbioru owoców, sortowania i konfekcjonowania oraz przechowywania.*

2/O Nowoczesne technologie w uprawach drzew pestkowych; *celem wdrożenia jest wprowadzenie w uprawach czereśni, wiśni, śliw, moreli, brzoskwiń i nektaryn nowoczesnych technologii w zakresie rekonstrukcji nasadzeń, ochrony przed chorobami i szkodnikami, ochrony przed ptakami, nawadniania i fertygacji, cięcia i formowania, zbioru owoców, sortowania i konfekcjonowania oraz krótkotrwałego przechowywania.*

3/O Nowoczesne technologie w uprawach krzewów jagodowych i truskawek; *celem wdrożenia jest wprowadzenie w uprawach agrestu, porzeczek czarnych, porzeczek czerwonych, aronii, malin letnich, malin jesiennych, borówki amerykańskiej i truskawek nowoczesnych technologii w zakresie rekonstrukcji nasadzeń, ochrony przed chorobami i szkodnikami, ochrony przed ptakami, nawadniania i fertygacji, cięcia i formowania, zbioru owoców, sortowania i konfekcjonowania oraz krótkotrwałego przechowywania.*

4/O Nowoczesne technologie w uprawach warzyw gruntowych; *celem wdrożenia jest wprowadzenie w uprawach kapusty głowiastej białej, kapusty głowiastej czerwonej, kalafiora, brokuła, kapusty pekińskiej, marchwi, pietruszki, selera, buraka ćwikłowego, cebuli, ogórka gruntowego, pomidora, papryki, fasoli szparagowej, fasoli na suche nasiona i dyni nowoczesnych technologii w zakresie*

zakładania plantacji, ochrony przed chorobami i szkodnikami, ochrony przed ptakami, nawadniania i fertygacji, zbioru warzyw, sortowania i konfekcjonowania oraz przechowywania.

5/O Produkcja owoców wysokiej jakości z uwzględnieniem sprzedaży konsumentom końcowym;

6/O Produkcja warzyw wysokiej jakości z uwzględnieniem sprzedaży konsumentom końcowym;

Celem dwóch w/w wdrożeń jest produkcja i sprzedaż w cenach detalicznych wysokiej jakości owoców i warzyw przez producenta konsumentom. Działania mogą dotyczyć między innymi: wprowadzania do obrotu detalicznego nowych atrakcyjnych gatunków i odmian owoców i warzyw, poprawy jakości i konfekcjonowania, transportu i przechowywania wszystkich gatunków przeznaczonych do sprzedaży bezpośrednio.

Z.7.B.2.: 1/Z Poprawa bazy paszowej w produkcji mleka; *cel: zapewnienie odpowiedniej ilości pasz objętościowych dobrej jakości, rezultat: zwiększenie produkcji mleka w gospodarstwie.*

2/Z Obniżenie kosztów remontu stada poprzez prawidłowy odchów jałówek; *cel: zapewnienie odpowiedniego odchovu zwierząt przeznaczonych na remont stada, rezultat: odchów jałówek na remont stada w sposób prawidłowy i tani.*

3/Z Produkcja żywca wołowego wysokiej jakości; *cel: wykorzystanie posiadanych powierzchni arealu i budynków do produkcji żywca wołowego, rezultat: produkcja żywca wołowego o podwyższonych parametrach mięsa.*

4/Z Prawidłowy odchów prosiąt; *cel: uzyskanie w roku maksymalnej ilości sztuk zdrowych, (o potencjalnie wysokiej mięsności) dobrze odchowanych prosiąt, rezultat: zwiększenie ilości odchowanych prosiąt od lochy w roku.*

5/Z Poprawa efektów ekonomicznych w produkcji tuczników; *cel: zwrócenie większej uwagi producentów na konieczność poprawy jakości oferowanego surowca i uzyskanie lepszych efektów ekonomicznych, rezultat: skrócenie okresu tuczu, zwiększenie przyrostów dobowych.*

Z.7.B.4.: 6/Z Budowa i modernizacja budynków inwentarskich zgodnie z obowiązującymi przepisami; *cel: upowszechnianie wiedzy i pomoc w spełnieniu wymagań dotyczących obszaru C zasad wzajemnej zgodności w nowo budowanych i modernizowanych budynkach inwentarskich, rezultat: spełnienie przez gospodarstwo norm określonych w ustawie o ochronie zwierząt, zapewnienie zwierzętom w gospodarstwach optymalnych warunków bytowych w celu wykorzystania potencjału genetycznego zwierząt, uzyskanie dodatniego wyniku ekonomicznego.*

Z.7.D.1.: EOŚ/1 Poprawa efektów ekonomicznych gospodarstw rolnych poprzez zmianę systemu produkcji z konwencjonalnej na metody ekologiczne;

EOŚ/2 Technologia uprawy wybranego gatunku roślin rolniczych w gospodarstwie ekologicznym;

EOŚ/3 Technologia uprawy wybranego gatunku roślin ogrodniczych w gospodarstwie ekologicznym; *realizacja 2 powyższych zadań będzie polegała na: doborze gatunku i odmiany rośliny rolniczej, ustaleniu optymalnego nawożenia, uwzględniającego aktualne analizy gleby, doborze środków ochrony do występujących chorób i szkodników, wprowadzeniu prawidłowych metod agrotechnicznych, opracowaniu pięcioletniego płodozmianu z uwzględnieniem czynnika reprodukcji i degradacji glebowej substancji organicznej, prowadzeniu obserwacji plantacji z uwzględnieniem czynnika atmosferycznego.*

Z.7.H.3.: ROW/10 Systemy jakości żywności i ich praktyczne wdrażanie; *realizacja zadania będzie polegała na wdrażaniu w gospodarstwach rolnych, zajmujących się sprzedażą konsumentom*

końcowym, przetwórstwem oraz prowadzących dodatkową działalność gospodarczą w sferze produkcji i obrotu żywnością systemów jakości żywności takich jak:

Krajowe: *Integrowana Produkcja (IP); System „Jakość Tradycja” (JT) – system ochrony i promocji dla produktów tradycyjnych, QMP (Quality Meat Program) – system jakości dla mięsa wołowego, PQS (Pork Quality System) – system jakości dla mięsa wieprzowego, QAFP (Quality Assurance for Food Products) System Gwarantowanej Jakości Żywności QAFP.*

Unijne: *Chroniona Nazwa Pochodzenia (ChNP), Chronione Oznaczenie Geograficzne (ChOG), Gwarantowana Tradycyjna Specjalność (GTS), produkty rolnictwa ekologicznego.*

ROW/11 Przetwórstwo produktów roślinnych na poziomie gospodarstwa rolnego;

Realizacja tego zadania będzie polegała na: założeniu w gospodarstwie dodatkowej działalności (przetwórczej), poszerzeniu asortymentu oferowanych produktów do sprzedaży (powstanie nowego produktu, uzyskaniu odpowiednich pozwoleń na prowadzenie działalności (inspekcja weterynaryjna, sanepid itp.), dostosowaniu pomieszczeń produkcyjnych do wymogów bezpieczeństwa żywności, opracowaniu linii technologicznej do produkcji.

Z.7.L.2.: 4/R – Wdrażanie zasad integrowanej ochrony roślin rolniczych; *celem jest zwrócenie uwagi na nowe zasady ochrony roślin, które wymagają włączenia do ochrony roślin w większym stopniu metod innych, niż chemiczne, rezultat: rejestr zabiegów w gospodarstwie, w którym zostaną uwzględnione inne metody nie chemiczne (właściwa agrotechnika, terminowość i poprawa jakości zabiegów, sposoby sygnalizacji dotyczące zagrożeń, zmianowanie oraz inne).*

Z.7.L.5.: EOŚ/4 Produkcja odnawialnych źródeł energii na poziomie gospodarstwa (rośliny energetyczne, kolektory słoneczne, bioelektrownie itp.); *celem jest doradzanie w zakresie założenia i eksploatacji plantacji na cele energetyczne, instalacji kolektorów słonecznych, budowy biogazowni, rezultat:*

- *plantacje na cele energetyczne (założenie plantacji, wybór planowanej częstotliwości zbioru i obsady, ustalenie optymalnego nawożenia, uwzględniającego aktualne analizy gleby, dobór środków ochrony do występujących chorób i szkodników, wprowadzenie prawidłowych metod agrotechnicznych);*
- *biogazownie (wybór typu biogazowni, pomoc w przygotowaniu dokumentacji niezbędnej do pozyskania środków pomocowych, określenie zapotrzebowania na surowce własne i zewnętrzne);*
- *kolektory słoneczne (wybór typu kolektora, pomoc w przygotowaniu dokumentacji niezbędnej do pozyskania środków pomocowych, określenie parametrów technicznych).*

Z.7.L.8.: EOŚ/5 Upowszechnianie w gospodarstwie elementów agrotechniki wpływających na podniesienie żyzności gleby poprzez zwiększenie udziału motylkowatych w strukturze zasiewów; *celem jest wprowadzenie do struktury zasiewów roślin strukturotwórczych, rezultat:*

- *korzystny wpływ na żyzność gleby i na gospodarkę próchniczną, strukturę i tzw. ożywienie gleby,*
- *utrzymanie pozytywnego, dodatniego bilansu azotu w glebie,*
- *ochrona gleby przed ujemnym wpływem czynników klimatycznych, przed erozją,*
- *uprawa roślin motylkowatych, w celu zastępowania w żywieniu zwierząt gospodarskich białka zwierzęcego paszami roślin wysokobiałkowych,*
- *uprawa roślin motylkowatych na nasiona.*

EOŚ/6 Racjonalizacja nawożenia w oparciu o analizę zasobności gleby oraz właściwy płodozmian; *celem jest prowadzenie prawidłowej gospodarki nawozowej w oparciu o opracowany plan nawozowy,*

rezultat:

- dobór nawozów, określenie dawek i terminów stosowania – wykorzystanie programów nawozowych
- zaplanowanie w zaleceniach przedplonu i poplonów oraz resztek poźniwnych,
- przekazanie pisemnej informacji dla rolnika zawierającej: interpretację wyników analizy chemicznej gleby, możliwości stosowania międzyplonów i wsiewek poplonowych.

Opracowanie planu siewu roślin poplonowych na następne 2 lata z uwzględnieniem zaplanowanego płodozmianu.

EOŚ/7 Wdrażanie zasad chroniących środowisko; celem jest wdrożenie w gospodarstwie podstawowych standardów działań poprawiających środowisko, rezultat:

- dokumentowanie działań agrotechnicznych zgodnie z obowiązującymi aktami prawnymi,
- dokumentowanie produkcji i obrotu surowców ekologicznych zgodnie z wymaganiami JC,
- dostosowanie do norm unijnych w zakresie ochrony środowiska (np. pomoc gospodarstwom pow. 10 ha GO w przystosowaniu do wymogów zazielenienia).

Zadanie 8.

Podejmowanie działań na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzania gospodarstwa rolnego

Gospodarstwo wiejskie, opierające swoją egzystencję ekonomiczną o rodzinne gospodarstwo rolne, jest specyficzną formą prowadzenia rolniczej działalności gospodarczej ściśle powiązanej z prowadzeniem gospodarstwa domowego.

Jego głównym celem jest zapewnienie rodzinie wiejskiej możliwości funkcjonowania i rozwoju – utrzymania siedliska, w którym ta rodzina mieszka i gdzie toczy się jej życie, oraz zabezpieczenia wszystkich innych potrzeb życiowych (wyżywienia, ubrania, edukacji, ochrony zdrowia itp.). W tym temacie zaplanowano udzielenie 1015 porad z zakresu estetyzacji obejścia wiejskiego, profilaktyki prozdrowotnej, antybiotykooporności u ludzi, racjonalnego żywienia rodziny. Będziemy się również starać zwracać uwagę i zainteresować tematyką świadomości konsumenckiej coraz większą rzeszę mieszkańców obszarów wiejskich.

Wytwarzanie, ochrona i promocja żywności wysokiej jakości odgrywa w państwach Unii Europejskiej coraz bardziej znaczącą rolę. Jednym z podstawowych sposobów realizacji polityki jakości we Wspólnocie jest wyróżnianie i ochrona wyrobów rolno–spożywczych wysokiej jakości, pochodzących z różnych regionów, jak też charakteryzujących się tradycyjną metodą produkcji – tu zwrócimy uwagę na promocję i sprzedaż produktów lokalnych i regionalnych, jak również na sprzedaż żywności konsumentom końcowym. Poprawa standardu jakości życia mieszkańców wsi, ze szczególnym uwzględnieniem zachowania dziedzictwa kulturowego i kulinarnego, produktów tradycyjnych i lokalnych oraz dziedzictwa przyrodniczego, poprzez estetyzację wsi i posesji jest ważnym i stale aktualnym zagadnieniem w pracy doradczej.

Działalność doradcza zostanie ukierunkowana na estetyzację zagrody wiejskiej oraz profilaktykę prozdrowotną i racjonalne żywienie rodziny wiejskiej. Ważnym tematem będzie również kształtowanie świadomości konsumentów na wsi.

Zaplanowano do realizacji pokazy z tematyki: *Zdrowe żywienie – potrawy prozdrowotne, Produkty lokalne, tradycyjne, regionalne, Warsztaty rękodzielnicze (ozdoby z bibuły, słomy itp.).*

Formy szkoleniowe z tego zakresu tematycznego zostały zaplanowane w zad.1. w pozycjach Z.1.F., Z.1.J., Z.1.M., formy informacyjne w zad 2. w pozycjach Z.2.F., Z.2.J., Z.2.M.

Tab. 16. Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzania gospodarstwa rolnego wg form

L.p.	Forma realizacji*)	Liczba form	Liczba odbiorców
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>
1.	porada		1015
2.	pokaz	3	
3.	demonstracja	104	

*) należy pozostawić tylko te formy, które zostały zaplanowane

Tab. 17. Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzania gospodarstwa rolnego – działalność doradcza wg form i tematów

Symbol	Tematyka*)	Porada indywidualna	Doradztwo grupowe		Łączna liczba odbiorców (c+e)
			Liczba form	Liczba odbiorców	
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>
Z.8.F.	Unowocześnianie wiejskiego gospodarstwa domowego	570			570
Z.8.J.	Promocja produktów lokalnych i regionalnych	295			295
Z.8.M.	Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzania gospodarstwa rolnego /8/	150			150

*) należy pozostawić tylko te zakresy tematyczne, które zostały zaplanowane

Tab. 18. Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzania gospodarstwa rolnego – działalność upowszechnieniowa wg form i tematów

Symbol tematu	Tematyka*)	Liczba form					
		Pokaz	Demonstracja	Konkurs	Olimpiada	Targi / wystawy	Pozostałe
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>	<i>g</i>	<i>h</i>
Z.8.F.	Unowocześnianie wiejskiego gospodarstwa domowego	1	71				
Z.8.F.1.	Profilaktyka prozdrowotna i racjonalne żywienie	1					
Z.8.F.2.	Estetyzacja wiejskiej zagrody		71				
Z.8.J.	Promocja produktów lokalnych i regionalnych	1	33				
Z.8.J.1.	Promocja i sprzedaż produktów lokalnych i regionalnych	1	17				

Symbol tematu	Tematyka*)	Liczba form					
		Pokaz	Demonstracja	Konkurs	Olimpiada	Targi / wystawy	Pozostale
Z.8.J.2.	Krótkie łańcuchy dostaw (od pola do stołu), w tym sprzedaż bezpośrednia, dostawy bezpośrednie, działalność marginalna, lokalna i ograniczona		16				
Z.8.M.	Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urzędnienia gospodarstwa rolnego	1					
Z.8.M.1.	Dziedzictwo kultury materialnej wsi	1					

*) należy pozostawić tylko te zakresy tematyczne, które zostały zaplanowane

Tematyka demonstracji:

Z.8.F.2.: ROW/8 Zagospodarowanie posesji wiejskiej (ogród ozdobny, ogród użytkowy, rabaty ogrodowe, miejsca wypoczynku, rekreacji);

Z.8.J.1.: ROW/14 Produkty lokalne, tradycyjne, regionalne – formy promocji i organizacji sprzedaży; realizacja zadania będzie polegała na pomocy gospodarstwom rolnym, w pozyskaniu certyfikatów (np. lokalne, tradycyjne, regionalne), przygotowaniu oferty promocji i organizacji sprzedaży.

Z.8.J.2.: ROW/15 Organizacja sprzedaży konsumentom końcowym z gospodarstw w praktyce; realizacja zadania polega na pomocy gospodarstwom rolnym, w praktycznym wdrażaniu sprzedaży żywności konsumentom końcowym wykorzystującej surowce z tego gospodarstwa. Rezultaty, np.: zarejestrowanie sprzedaży bezpośredniej, powstanie nowego produktu, uzyskanie odpowiednich pozwoleń na prowadzenie działalności (inspekcja weterynaryjna, sanepid itp.), dostosowanie pomieszczeń produkcyjnych do wymogów bezpieczeństwa żywności.

Zadanie 9.

Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku

Obszary wiejskie w województwie lubelskim charakteryzują się dużym i niewystarczającym wykorzystaniem zasobów siły roboczej, w tym w rolnictwie, przy niskim poziomie dochodowości mieszkańców wsi. Rozwój przedsiębiorczości oraz zwiększanie atrakcyjności inwestycyjnej jest sposobem na wzrost aktywności gospodarczej na wsi oraz tworzenie dodatkowych źródeł dochodów. Jednym z dodatkowych źródeł dochodów może być turystyka, w tym agroturystyka. Agroturystykę należy rozumieć jako wypoczynek w gospodarstwie rolnym z możliwością aktywnego uczestnictwa w pracach polowych, obsłudze zwierząt gospodarskich i innych pracach wykonywanych w gospodarstwie. Działalność ta związana jest ściśle z gospodarstwem rolnym, jego działalnością produkcyjną, jak też z gospodarstwem domowym rolnika i jego najbliższej rodziny.

W zadaniu tym zaplanowano udzielenie 1152 porad. W naszej działalności w 2018 r. będziemy zwracać szczególną uwagę na informowanie mieszkańców obszarów wiejskich o możliwościach rozwoju przedsiębiorczości i środkach na jej pozyskanie, aktywizację społeczności wiejskiej, która może się przełożyć na powstawanie inicjatyw na wsi oraz na propagowanie zasad agroturystyki i zagród edukacyjnych. Jedną z nowych form działalności w gospodarstwach rolnych może być „gospodarstwo opiekuńcze”. Ta forma propaguje opiekę dzienną lub całodobową nad osobami starszymi lub niepełnosprawnymi. W ramach tematu „rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich” będziemy poruszać kwestie uruchamiania i rozwijania działalności gospodarczej, koncepcji rozwoju firmy, promocji i marketingu produktów, możliwości pozyskiwania środków finansowych na rozwój.

Najważniejszymi tematami porad w 2018 r. będą: prowadzenie działalności pozarolniczej, aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich, współpraca z lokalnymi organizacjami społecznymi, rozwój agroturystyki i turystyki wiejskiej, gospodarstwa opiekuńcze. Będziemy również rozwijać tematykę ekonomii społecznej i promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku oraz zagród edukacyjnych.

Zaplanowano do realizacji 10 już edycję konkursu „Moja wieś w UE – wczoraj, dziś i jutro” (współorganizator Centrum Informacji Europejskiej Europe Direct przy Wyższej Szkole Zarządzania i Administracji w Zamościu) oraz pokaz o tematyce „Obudzić swoją kreatywność” - warsztaty *carvingu*.

LODR w Końskowoli na swojej stronie internetowej posiada zakładkę, w której gospodarstwa agroturystyczne mogą zamieścić swoją ofertę. Promocja agroturystyki i turystyki wiejskiej będzie prowadzona również na imprezach wystawienniczo-targowych.

Formy szkoleniowe z tego zakresu tematycznego zostały zaplanowane w zad.1. w pozycjach Z.1.E., Z.1.N., formy informacyjne w zad. 2 w pozycjach Z.2.E., Z.2.N.

Tab. 19. Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku wg form

L.p.	Forma realizacji *	Liczba form	Liczba odbiorców
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>
1.	porada indywidualna		1152
2.	pokaz	2	
3.	demonstracja	141	
4.	konkurs	1	

**) należy pozostawić tylko te formy, które zostały zaplanowane*

Tab. 20. Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku – działalność doradcza wg form i tematów

Symbol	Tematyka*)	Porada indywidualna	Doradztwo grupowe		Łączna liczba odbiorców (c+e)
			Liczba form	Liczba odbiorców	
a	b	c	d	e	f
Z.9.E.	Rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	707			707
Z.9.N.	Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku /9/	445			445

*) należy pozostawić tylko te zakresy tematyczne, które zostały zaplanowane

Tab. 21. Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku – działalność upowszechnieniowa wg form i tematów

Symbol tematu	Tematyka*)	Liczba form					
		Pokaz	demonstracja	Konkurs	Olimpiada	Targi / wystawy	Pozostale
a	b	c	d	e	f	g	h
Z.9.E.	Rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	1	106	1			
Z.9.E.1.	Prowadzenie działalności pozarolniczej		53				
Z.9.E.2.	Tworzenie i funkcjonowanie organizacji pozarządowych i podmiotów ekonomii społecznej		9				
Z.9.E.3.	Współpraca z lokalnymi organizacjami społecznymi		44				
Z.9.E.4.	Aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich	1		1			
Z.9.N.	Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku		35				
Z.9.N.1.	Rozwój agroturystyki i turystyki wiejskiej, tworzenie sieci współpracy		30				
Z.9.N.2.	Zagrody edukacyjne		3				
Z.9.N.3.	Gospodarstwa opiekuńcze		2				

*) należy pozostawić tylko te zakresy tematyczne, które zostały zaplanowane

Tematyka demonstracji:

Z.9.E.1.: ROW/2 Zakładanie i rozwój mikro i małych przedsiębiorstw na obszarach wiejskich; *rezultat: w przypadku firm zakładanych – wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, w przypadku firm rozwijanych – dopisany nowy kod PKD, utworzenie nowych miejsc pracy, wprowadzenie innowacji (technologicznej, organizacyjnej, marketingowej).*

ROW/4 Marketing i sprzedaż produktów, usług mikro i małych przedsiębiorstw; *rezultat: plan marketingowy dla firmy.*

ROW/5 Zakładanie i rozwijanie działalności pozarolniczej na terenach wiejskich.

Z.9.E.2.: ROW/6 Zakładanie i funkcjonowanie organizacji pozarządowych na obszarach wiejskich; *rezultaty, np.: zarejestrowanie organizacji pozarządowej w KRS, założenie organizacji nieposiadającej osobowości prawnej, opracowanie dokumentacji dot. standardów działania organizacji pozarządowej.*

Z.9.E.3.: ROW/7 Współpraca z lokalnymi organizacjami w celu wzmocnienia kapitału społecznego wsi; *rezultaty, np.: opracowanie i realizacja rocznego planu działania organizacji społecznej, opracowanie i realizacja oferty działań aktywizujących mieszkańców.*

Z.9.N.1.: ROW/17 Prowadzenie gospodarstwa agroturystycznego (warunki formalno-prawne, podwyższenie jakości usług, promocja i reklama, kuchnia tradycyjna dla turystów, sieciowanie produktów turystycznych); *realizacja zadania w gospodarstwie rolnym prowadzącym lub tworzącym gospodarstwo agroturystyczne. Rezultaty, np.: utworzenie nowego gospodarstwa agroturystycznego, rozszerzenie ofert turystycznych istniejących gospodarstw agroturystycznych, podwyższenie jakości usług, promocja gospodarstw agroturystycznych na stronach internetowych oraz w publikacjach.*

ROW/19 Tworzenie i poprawa wiejskiej bazy turystycznej - *rezultat: przygotowanie gospodarstwa do założenia lub rozwoju działalności, analiza SWOT, wprowadzenie nowej oferty, usługi, promocja – strona internetowa, materiały promocyjne, przygotowanie dokumentacji aplikacyjnej, sporządzenie dokumentów urzędowych, poprawa atrakcyjności lub wizerunku gospodarstwa.*

Z.9.N.2.: ROW/20 Zakładanie „Zagrody edukacyjnej”- wpisanie do Ogólnopolskiej Sieci Zagród Edukacyjnych; *założenia dotyczą działań związanych z tworzeniem i poprawą bazy turystycznej w zakresie powstania zagród edukacyjnych. Rezultaty np.: przygotowanie obiektu do prowadzenia zajęć edukacyjnych, wpisanie obiektu do Ogólnopolskiej Sieci Zagród Edukacyjnych.*

ROW/21 Tworzenie oferty edukacyjnej w gospodarstwie rolnym; założenia: *zapoznanie z celami edukacyjnymi gdzie realizuje się programy edukacyjne w zakresie co najmniej dwóch z wymienionych poniżej dziedzin:*

- a. produkcja roślinna,*
- b. produkcja zwierzęca,*
- c. przetwórstwo płodów rolnych,*
- d. edukacja ekologiczna i konsumencka,*
- e. dziedzictwo kultury materialnej wsi, tradycyjne zawody, rękodzieło i twórczość ludowa,*

Rezultaty: przygotowanie programu edukacyjnego.

Z.9.N.3.: ROW/22 Zakładanie gospodarstwa opiekuńczego - założenia dotyczą działań związanych z utworzeniem gospodarstwa opiekuńczego. Rezultaty np.: przygotowanie obiektu do opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi, opracowanie oferty edukacyjne, opracowanie oferty promocyjnej.

Zadanie 10.

Współdziałanie w realizacji zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych

W celu zachowania wysokiej różnorodności biologicznej obszarów wiejskich, w tym unikatowości siedlisk przyrodniczych oraz zagrożonych wyginięciem lokalnych ras zwierząt gospodarskich oraz odmian roślin uprawnych występujących na obszarach rolnych, a także aby przeciwdziałać erozji gleb oraz zanieczyszczeniom wód spowodowanym przez działalność rolniczą istnieje potrzeba wsparcia finansowego dla rolników prowadzących gospodarowanie w zgodzie z ochroną środowiska i przyrodą. Realizacja programu rolno-środowiskowo-klimatycznego ma przyczynić się do zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich i zachowania różnorodności biologicznej z uwzględnieniem zmian klimatycznych na tych terenach. Program ten pozwala na rekompensowanie rolnikom poniesionych kosztów i strat w związku z gospodarowaniem w sposób zapewniający ochronę środowiska, nawet kosztem realizacji celów ekonomicznych i ograniczający niekorzystne oddziaływanie produkcji rolnej na środowisko.

Ochrona wód przed zanieczyszczeniami pochodzenia rolniczego stanowi najpoważniejszy problem na poziomie ochrony środowiska i rozwoju rolnictwa. Rolnicy zobligowani są do przestrzegania przepisów i prowadzenia produkcji zgodnie z określonymi w programie wymogami.

W realizacji tych działań będziemy wspomagać rolników poprzez organizację szkoleń, porady i informacje oraz artykuły w naszej gazecie. W ramach zadania zaplanowano udzielenie 2240 porad z zakresu prowadzenia prawidłowej gospodarki nawozowej, prowadzenia dokumentacji, dostosowania gospodarstw do wymogów rozporządzeń i Dyrektywy Azotanowej i Wodnej, zasad i wymogów w ramach poszczególnych pakietów działania rolno-środowiskowo-klimatycznego.

Formy szkoleniowe z tego zakresu tematycznego zostały zaplanowane w zad.1. w pozycji Z.1.O, formy informacyjne w zad 2. w pozycji Z.2.O.

Tab. 22. Realizacja zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych wg form

L.p.	Forma realizacji *	Liczba odbiorców
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>
1.	porada indywidualna	2240

**) należy pozostawić tylko te formy, które zostały zaplanowane*

Tab. 23. Realizacja zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczy – wg form i tematów

Symbol tematu	Tematyka*)	Porada indywidualna	Doradztwo grupowe		Pozostałe	Łączna liczba odbiorców
			Liczba form	Liczba odbiorców		
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>	<i>g</i>
Z.10.O.	Realizacja zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenia odpływu azotu ze źródeł rolniczych	2240				2240
Z.10.O.1.	Zasady ochrony wód przed zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych związkami azotu pochodzenia rolniczego, dyrektywa azotanowa i ramowa dyrektywa wodna	93				93
Z.10.O.2.	Program rolno-środowiskowy i Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne	2087				2087
Z.10.O.3.	Ochrona bioróżnorodności, w tym NATURA 2000	60				60

*) należy pozostawić tylko te formy i zakresy tematyczne, które zostały zaplanowane

Zadanie 11.

Prowadzenie analiz przemian w zakresie poziomu i jakości produkcji rolniczej i funkcjonowania gospodarstw rolnych oraz upowszechnianie wyników tych analiz w pracy doradczej

Ze względu na obowiązek prowadzenia ewidencji wpływów i wydatków przez osoby korzystające ze wsparcia przy udziale funduszy unijnych doradcy będą prowadzili szkolenia i udzielali porad w tym zakresie. Nawet uproszczona rachunkowość gospodarstwa wiejskiego, bez precyzyjnego określania, które i w jakiej wysokości koszty przypisać do poszczególnych kategorii uzyskiwanych przychodów, pozwala na oszacowanie, czy wszystkie wydatki są racjonalne i uzasadnione, a wpływy adekwatne do zaangażowanych w ich uzyskanie zasobów. Analiza wydatków związanych z prowadzeniem gospodarstwa rolnego to często pierwszy krok do ich racjonalizacji i szukania oszczędności.

Przy analizie wydatków na środki do produkcji rolnej dużą rolę odgrywa sezonowa zmienność cen wielu z nich. Doradztwo będzie również dotyczyło osób prowadzących gospodarstwa na zasadach podatkowych ogólnych (VAT).

Analiza produkcyjno-ekonomiczna gospodarstw rolnych jest przydatna w bieżącej i długoterminowej działalności. Rolnikowi monitorującemu sytuację swojego gospodarstwa łatwiej planować i realizować jego rozwój. Szeroko rozumiana analiza ekonomiczna to przede wszystkim całościowe spojrzenie na gospodarstwo pod kątem ekonomicznym i organizacyjnym.

W ramach zadania zaplanowano udzielenie 1508 porad i 192 zadania upowszechnieniowe. W temacie rachunkowości zaplanowano porady dotyczące: prowadzenia rachunkowości uproszczonej, analizy wyników produkcyjno-ekonomicznych gospodarstwa, rozliczania podatku VAT, zasady rozliczania przychodów z działalności pozarolniczej. W ramach ubezpieczeń społecznych i majątkowych porady będą dotyczyły: zasad zatrudniania pracowników, zasad podlegania

ubezpieczeniu w KRUS czy w ZUS, wysokości składek ubezpieczenia. W temacie zarządzania gospodarstwem rolnym zaplanowano porady z zakresu opłacalności produkcji rolniczej, zasad sporządzania kalkulacji rolniczych, wprowadzania programów komputerowych do zarządzania gospodarstwem.

Formy szkoleniowe z tego zakresu tematycznego zostały zaplanowane w zad.1. w pozycjach Z.1.C., Z.1.I., formy informacyjne w zad 2. w pozycjach Z.2.C., Z.2.I..

Tab. 24. Analizy przemian w zakresie poziomu i jakości produkcji rolniczej i funkcjonowania gospodarstw rolnych oraz upowszechnianie wyników tych analiz w pracy doradczej wg form

L.p.	Forma realizacji*)	Liczba odbiorców
a	b	c
1.	porada indywidualna	1508
2.	pozostałe (ankiety i demonstracje)	352

*) należy pozostawić tylko te formy, które zostały zaplanowane

Tab. 25. Analizy przemian w zakresie poziomu i jakości produkcji rolniczej i funkcjonowania gospodarstw rolnych oraz upowszechnianie wyników tych analiz w pracy doradczej wg form i tematów

Symbol tematu	Tematyka*)	Analiza	Porada indywidualna	Doradztwo grupowe		Pozostałe
				Liczba form	Liczba odbiorców	
a	b	c	d	e	f	g
Z.11.C	Rachunkowość w gospodarstwach rolnych		1149			51
Z.11.C.1.	Rachunkowość rolna		542			
Z.11.C.2.	Rachunkowość podatkowa		512			51
Z.11.C.3.	Ubezpieczenia społeczne oraz majątkowe		95			
Z.11.I	Zarządzanie gospodarstwem rolnym		359			301
Z.11.I.1.	Badanie koniunktury w rolnictwie		5			160
Z.11.I.2.	Wyliczanie dochodów, kosztów i opłacalności produkcji roślinnej i zwierzęcej		267			119
Z.11.I.3.	Zarządzanie, organizacja i planowanie pracy w gospodarstwie rolnym		87			22

*) należy pozostawić tylko te formy i zakresy tematyczne, które zostały zaplanowane

W pozostałych formach zostały ujęte: ankiety „Badania koniunktury w rolnictwie” realizowane dla SGGW (160) i demonstracje (zadania wdrożeniowe – 192).

Tematyka demonstracji:

Z.11.C.2.: E/2 Wdrożenie i prowadzenie zapisów księgowych pod potrzeby rozliczania podatku VAT na zasadach ogólnych; *jest to rachunkowe sprawdzenie opłacalności przejścia na ogólne zasady rozliczania VAT poprzez wypełnienie specjalnego arkusza kalkulacyjnego „CZY VAT?”.* Przedstawienie rolnikowi obowiązującej dokumentacji w rozliczeniach VAT, ułatwienie uzasadnienia ekonomicznego rezygnacji ze statusu rolnika ryczałtowego i pomoc w doprecyzowaniu długofalowej wizji działalności rolniczej.

E/4 Analiza struktury kosztów działalności operacyjnej w gospodarstwie rolnym na podstawie rozliczeń podatku VAT; *jest to wykazanie skali kosztów działalności operacyjnej – analiza gospodarowania.*

Z.11.I.2.: E/3 Analiza przychodów oraz kosztów działalności produkcyjnej i sprzedażowej gospodarstwa w oparciu o zastosowanie kalkulacji kosztów:

a) doradztwo ekonomiczne związane z podnoszeniem efektywności produkcji zwierzęcej;

b) doradztwo ekonomiczne związane z podnoszeniem efektywności produkcji roślinnej;

Zadania prowadzone są pod kątem analizy finansowej gospodarstwa poprzez obliczenie pełnych kosztów ponoszonych na produkcję określonej działalności rolniczej w gospodarstwie. Ze względu na to, że ceny zbytu produktów i ceny środków do produkcji są cenami rzeczywistymi, wyniki uzyskane są faktyczne dla konkretnego gospodarstwa na konkretny produkt. Po przeprowadzeniu obliczeń wiarygodne jest doradztwo na temat poprawienia organizacji, technologii i ekonomiki produkcji. Tematyka dotycząca tego zadania pozwoli na ocenę dotychczasowej działalności i planowanie na przyszłość skali produkcji.

Po zebraniu zapisów sporządzone zostaną dwie analizy – produkcja roślinna i produkcja zwierzęca.

Z.11.I.3.: E/1 Analiza ekonomiczna gospodarstwa rolnego (z ewentualnym uwzględnieniem działalności pozarolniczej); *w gospodarstwie analizowane są inwestycje przy wsparciu środków zewnętrznych (kredytu) wymagające przeliczenia, czy jest to inwestycja celowa pod względem wzrostu wyniku ekonomicznego, oraz czy dla konkretnego gospodarstwa spłata zobowiązań i obsługi nie będzie zbyt dużym obciążeniem. Opracowany zostanie biznesplan jako zadanie upowszechnieniowe, który na w/w pytania powinien dać odpowiedź.*

Gromadząc dane do takich wyliczeń zdobywane są informacje, które pozwolą na sporządzenie analizy porównawczej.

C.2. Zadania odpłatne

LODR w Końskowoli prowadzi działalność odpłatną w zakresie prowadzenia:

- ksiąg rachunkowych i dokumentacji niezbędnej w rachunkowości w gospodarstwach rolnych,
- działalności promocyjnej gospodarstw rolnych (agroturystycznych, ekologicznych),
- szkoleń zleconych przez jednostki zewnętrzne,
- szkoleń z zakresu doradztwa i stosowania środków ochrony roślin, integrowanej produkcji,
- kursów operatorów kombajnów zbożowych,
- badań sprawności technicznej opryskiwaczy,
- działalności wydawniczej, laboratoryjnej, hotelarskiej, gastronomicznej,
- gospodarki pasiecznej,
- działalności sadowniczo – rolniczej,
- organizacji targów, wystaw, pokazów, konferencji i innych przedsięwzięć upowszechniających wiedzę rolniczą, nowe technologie produkcji.

** w zakresie sporządzania opracowań technologicznych dla gospodarstw dotyczących:*

- oceny możliwości inwestycyjnych gospodarstw rolnych,
- analiz i opracowań ekonomicznych, finansowych i technologicznych,
- planów rolnośrodowiskowych,
- planów nawozowych, planów przechowywania nawozów naturalnych,
- planów przestawiania gospodarstwa konwencjonalnego na produkcję metodami ekologicznymi lub planów produkcji w gospodarstwach ekologicznych,
- w zakresie wypełniania wniosków lub innych dokumentów niezbędnych do ubiegania się o przyznanie pomocy finansowanej lub współfinansowanej z funduszy UE, instytucji krajowych i zagranicznych.

Tab.26.A. Płatne usługi na rzecz gospodarstw rolnych

L.P	Rodzaj zadania	Jednostka miary	Liczba
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>
1.	Prowadzenie rachunkowości, w tym:	Liczba odbiorców ogółem w tym:	1197
1.a.	Książki rachunkowości –polski FADN polski	Liczba książek	1025
1.c.	Inne /jakie (rozliczanie, ewidencja podatku VAT)	Liczba odbiorców	172
3.	Ocena użyteczności maszyn rolniczych <i>Badanie sprawności technicznej opryskiwaczy</i>	Liczba atestacji/kalibracji	360
4.	Prowadzenie działalności laboratoryjnej	Liczba analiz	3850
6.	Sporządzanie planów nawozowych lub planów przechowywania nawozów naturalnych	Liczba odbiorców	145
7.	Sporządzanie planów działalności rolno-środowiskowej, planów działalności ekologicznej oraz dokumentacji przyrodniczych, w tym:	Liczba odbiorców ogółem w tym:	233
7.a.	Plany działalności rolnośrodowiskowej	Liczba odbiorców	185
7.b.	Plany działalności ekologicznej	Liczba odbiorców	48
8.	Sporządzanie planów przestawiania gospodarstwa rolnego na produkcję metodami ekologicznymi lub planów produkcji w gospodarstwach ekologicznych	Liczba odbiorców	5

Tab.26.B. Prowadzenie działalności wydawniczej

L.P.	Tytuły wydawnictw	Liczba numerów/	Łączny nakład
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>
1.	<i>Lubelskie Aktualności Rolnicze</i>	12	6300

Tab.26.C. Działalność szkoleniowa nie związana z realizacją zadań nieodpłatnych

L.P.	Tytuły szkoleń/kursów	Liczba form	Liczba uczestników
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>
1.	Doradztwo w zakresie ŚOR	1	10
2.	Stosowanie ŚOR	99	2010
3.	Integrowana produkcja	1	20

Tab. 26.D. Wypełnianie wniosków i innych dokumentów niezbędnych do ubiegania się o przyznanie pomocy finansowanej ze środków pochodzących z funduszy UE lub innych instytucji krajowych i zagranicznych

L.P.	Tematyka wniosków	Liczba odbiorców
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>
1.	Dopłaty bezpośrednie	11253
2.	Modernizacja gospodarstw rolnych	45
3.	Premie dla młodych rolników	50
4.	Dopłaty do materiału siewnego	51
5.	Restrukturyzacja małych gospodarstw	150
6.	Biznes plan	20
7.	Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych (wypełnianie dokumentów do jednostki certyfikującej)	11
8.	Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej - wnioski i plan	12
9.	Inne usługi: np. wypełnianie rejestrów działalności rolnośrodowiskowej, Leader, współpraca	87

Tab. 26.E. Organizacja targów, wystaw, pokazów, konferencji i innych przedsięwzięć upowszechniających wiedzę rolniczą, nowe technologie produkcji i promujących produkty i wyroby przetwórstwa rolno spożywczego oraz rozwój obszarów wiejskich

L.P.	Tytuł przedsięwzięcia	Ogólna informacja o przedsięwzięciu
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>
1.	Dzień Otwartych Drzwi	24.06.2018, Końskowola
2.	XXXII Wystawa Zwierząt Hodowlanych, Maszyn i Urządzeń Rolniczych	30.06.-01.07.2018, Sitno
3.	VI Kiermasz Roślin Ozdobnych	06.05.2018, Końskowola
4.	VII Kiermasz Kwiatów i Roślin Ozdobnych	29.04.2018, Sitno
5.	VII Jesienny Kiermasz Materiału Szkółkarskiego Owocowego i Ozdobnego	14.10.2018, Końskowola
6.	XX Święto Jesieni	16.09.2018, Kazimierz Dolny (współorganizacja)

Prowadzenie kursów przygotowujących do uzyskania tytułów kwalifikacyjnych w zawodach przydatnych do prowadzenia działalności rolniczej.	Ośrodki doradztwa rolniczego nie mogą prowadzić kursów przygotowujących do uzyskania tytułów kwalifikacyjnych - rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 stycznia 2012 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych.
--	---

Pozostała działalność odpłatna.

Prowadzenie działalności hotelarskiej i gastronomicznej	Ilość
konferencje, szkolenia	31
przygotowanie i wydanie posiłków	8200
udzielenie noclegów dla gości	2028

Wyszczególnienie	Charakterystyka/opis
Gospodarka Pasieczna	
Matki pszczele	Matka pszczoła reprodukcyjna
	Matka pszczoła użytkowa inseminowana
	Matka pszczoła użytkowa nieunasieniona
	Matka unasieniona naturalnie ze sprawdzonym czerwieniem
Miód	Miód wielokwiatowy
Wyroby z wosku	Wyroby z wosku
Plody rolne	
Zboża ozime i jare -	Ziarno - pszenica ozima, pszenica jara. Jęczmień ozimy. Jęczmień jary, pszenżyto ozime, pszenżyto jare, owies, żyto ozime
Oleiste	Nasiona - Rzepak ozimy
Bobowate	Nasiona - bobik, groch jadalny, groch pastewny, wyka, soja, łubin żółty, łubin wąskolistny łubin biały.
Kukurydza	Nasiona
Buraki cukrowe	korzenie
Ziemniaki	Bulwa - odmiany jadalne i odmiany skrobiowe
Gorczyca biała	Nasiona
Gryka	Nasiona
Owoce ziarnkowe	Jabłka, gruszki
Owoce pestkowe	Brzoskwinie, wiśnie, morele
Owoce jagodowe	Porzeczki czarne, aronia
Orzechy	Leszczyna wielkoowocowa, orzech włoski

Usługi sprzętem rolniczym
Atestacja opryskiwaczy polowych i sadowniczych
Bronowanie
Glebogryzowanie
Kombajnowanie porzeczek, aronii, agrestu
Koszenie trawy
Kultywatorowanie
Opryski ŚOR
Orka
Zbiór wiśni otrzasarką
Rozdrabnianie gałęzi
Sadzenie krzewów jagodowych sadzarką
Siew nawozów
Siew zbóż
Transport (ciągnik, przyczepa i operator)
Wyorywanie krzewów – wyorywaczem szkółkarskim
Karczowanie karp karczownikiem
Wynajem rozsiewacza do wapna i sadzarki do porzeczek

C.3. Projekty i zadania zlecone

Projekty i zadania zlecone – zadania finansowane z funduszy innych niż dotacja celowa.

Tab. 27. Projekty i zadania zlecone

L.P	Tytuł projektu/operacji	Cele i przedmiot projektu/operacji	Wskaźniki realizacji projektu/operacji (nazwa i jednostka miary oraz wartości)	Okres realizacji	Budżet brutto projektu/operacji	Źródła finansowania
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>	<i>g</i>
1.	„Wsparcie kształcenia zawodowego i nabywania umiejętności”	Pomoc na szkolenia ukierunkowane na rozwój wiedzy i umiejętności zawodowych rolników i właścicieli lasów, w zakresie związanym z prowadzeniem działalności rolniczej oraz leśnictwem. Działania szkoleniowe (kursy, szkolenia, warsztaty) organizowane w ramach tego poddziałania służą rozwojowi i umiejętności zawodowych rolników i właścicieli lasów i mogą obejmować w szczególności tematykę związaną z: nowoczesne technologie uprawy zbóż, normy	Zorganizowanie i przeprowadzenie od kilkudziesięciu do kilkuset szkoleń/ kursów/ warsztatów i przeszkolenie od kilkuset do kilku tysięcy rolników z przedstawionych tematów w zależności od warunków konkursu.	2018-2019		Projekt zostanie złożony do Pomocy Technicznej ARiMR w ramach środków PROW 2014-2020

		i wymogi wzajemnej zgodności, nowoczesny chów bydła mięsnego z uwzględnieniem zasad higieny, polepszania dobrostanu, profilaktyki i bioasekuracji jako alternatywy dla stosowania antybiotyków u zwierząt.				
2.	„Wsparcie na demonstracje i działania informacyjne”	W ramach tego poddziałania realizowane są operacje służące upowszechnianiu innowacyjnych rozwiązań i dobrych praktyk poprzez umożliwienie, które zostały już przetestowane i są możliwe do stosowania w sektorach produkcji rolnej, leśnej lub w przetwórstwie rolno-spożywczym.	Przeprowadzenie inwestycji polegającej na stworzeniu obiektów demonstracyjnych i przeprowadzenie od kilkudziesięciu do kilkuset szkoleń/ kursów/ warsztatów i przeszkolenie od kilkuset do kilku tysięcy rolników z przedstawionych tematów w zależności od warunków konkursu.	2018-2019		Projekt zostanie złożony do Pomocy Technicznej ARiMR w ramach środków PROW 2014-2020
3.	„Wsparcie korzystania z usług doradczych”	Zwiększenie rentowności gospodarstw i konkurencyjności wszystkich rodzajów rolnictwa we wszystkich regionach oraz promowanie	Świadczenie usług doradczych rolnikom lub właścicielom lasów poprzez przygotowanie od kilku do kilkuset rocznych, 2 letnich	2018-2020		Projekt zostanie złożony do Pomocy Technicznej ARiMR w ramach

		<p>innowacyjnych technologii w gospodarstwach i zrównoważonego zarządzania lasami. Poprawianie wyników gospodarczych wszystkich gospodarstw oraz ułatwianie restrukturyzacji i modernizacji gospodarstw, szczególnie z myślą o zwiększeniu uczestnictwa w rynku i zorientowania na rynek, a także różnicowania produkcji rolnej.</p>	<p>lub 3 letnich programów doradczych.</p>			<p>środków PROW 2014-2020</p>
--	--	--	--	--	--	-------------------------------

C.4. Operacje realizowane w ramach Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich (SIR)

Wykonywanie zadań, o których mowa w art. 55 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020 (Dz. U. z 2017 r. poz. 562, z późn. zm.), w celu wsparcia funkcjonowania Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020 w zakresie Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich (SIR), w tym poprzez realizację Planu operacyjnego KSOW na lata 2018 – 2019 na poziomie województwa (w zakresie SIR) polega na:

- 1) realizacji zadań KSOW w województwie wykonywanych w ramach Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich, w tym zadań polegających na współpracy w ramach sieci europejskiego partnerstwa innowacyjnego (EPI), tj.:
 - a) współpracy z CDR w zakresie realizacji zadań na rzecz wspierania innowacji w rolnictwie, produkcji żywności, leśnictwie i na obszarach wiejskich w ramach SIR w szczególności przy prowadzeniu baz danych,
 - b) identyfikacji potrzeb i problemów związanych z funkcjonowaniem SIR w województwie oraz zgłaszaniu ich do CDR,
 - c) ułatwianiu tworzenia sieci kontaktów pomiędzy partnerami KSOW w ramach SIR w województwie,
 - d) wsparciu tworzenia i organizacji grup operacyjnych na rzecz innowacji oraz opracowywania przez nie projektów na terenie województwa,
 - e) gromadzeniu, rozpowszechnianiu, przekazywaniu do CDR i udostępnianiu społeczeństwu wyników badań naukowych i prac rozwojowych dotyczących innowacji w rolnictwie, produkcji żywności, leśnictwie i na obszarach wiejskich, a także informacji na temat wdrażania nowych rozwiązań w zakresie tych innowacji w województwie,
 - f) podnoszeniu poziomu wiedzy i umiejętności partnerów KSOW oraz podmiotów tworzących grupy operacyjne, działających w ramach SIR w województwie, w zakresie przygotowania i realizacji operacji w ramach dwuletnich planów operacyjnych i w ramach działania „Współpraca”, wykorzystujących wyniki badań naukowych i prac rozwojowych dotyczących innowacji w rolnictwie, produkcji żywności, leśnictwie i na obszarach wiejskich,
 - g) współpracy z grupami operacyjnymi EPI,
 - h) promocji SIR i informowaniu społeczeństwa o SIR w województwie we współpracy z jednostkami regionalnymi,
 - i) uczestnictwie w wojewódzkich grupach roboczych i grupach tematycznych KSOW,
 - j) realizacji czynności związanych z wdrażaniem Planu operacyjnego KSOW na lata 2018 – 2019 w zakresie SIR,
 - k) współpracy z CDR przy opracowaniu dwuletniego sprawozdania na temat realizacji Planu operacyjnego na lata 2016 – 2017 w zakresie dot. SIR, jednej półrocznej informacji na temat realizacji Planu operacyjnego na lata 2018 – 2019 w zakresie dot. SIR oraz rocznego sprawozdania z realizacji planu działania za 2017 r.;

- 2) realizacji operacji własnych na poziomie wojewódzkim w ramach Planu operacyjnego KSOW na lata 2018 – 2019;
- 3) realizacji operacji przez partnerów krajowej sieci obszarów wiejskich w ramach Planu operacyjnego KSOW na lata 2018 – 2019.

Tab. 28. Operacje własne planowane do realizacji w ramach SIR

L.p.	Tytuł/nazwa operacji	Cel i przedmiot operacji	Wskaźniki realizacji operacji (nazwa i jednostka miary oraz wartości)	Okres realizacji	Budżet brutto operacji	Źródła finansowania
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>	<i>g</i>
1.	Stoiska promocyjne nośnikiem informacji o Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich	informacja o idei, funkcjach i możliwościach jakie daje działalność Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich	2 stoiska informacyjno-promocyjne	II-III kwartał 2018 r.	21 000 zł	Dotacja celowa SIR z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi (propozycja do PO KSOW 2018-2019 w zakresie SIR)
2.	Przykłady i doświadczenia w organizacji grup operacyjnych – wyjazd studyjny do Czech	podniesienie wiedzy oraz nabycie doświadczenia w zakresie organizacji i funkcjonowania grup operacyjnych wśród rolników, doradców, przedsiębiorców z terenu województwa lubelskiego	1 wyjazd studyjny dla 35 osób	III-IV kwartał 2018 r.	60 000 zł	Dotacja celowa SIR z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi (propozycja do PO KSOW 2018-2019 w zakresie SIR)
3.	Wyjazd studyjny do Austrii jako działanie na rzecz tworzenia sieci kontaktów dla osób wdrażających innowacje na obszarach wiejskich	poszerzenie wiedzy i wymiana doświadczeń w zakresie innowacyjnych rozwiązań w rolnictwie, produkcji żywności na obszarach wiejskich	1 wyjazd studyjny dla 35 osób	III-IV kwartał 2018 r.	70 000 zł	Dotacja celowa SIR z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi (propozycja do PO KSOW 2018-2019 w zakresie SIR)

4.	Innowacje w uprawie i przetwórstwie ziól	zapoznanie uczestników z funkcjonowaniem sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich, zagadnieniem innowacji, możliwościami praktycznego zastosowania przedstawianych rozwiązań, nawiązanie kontaktów i współpracy pomiędzy potencjalnymi uczestnikami przyszłych grup operacyjnych	1 konferencja dla 80 osób	III-IV kwartał 2018 r.	14 000 zł	Dotacja celowa SIR z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi (propozycja do PO KSOW 2018-2019 w zakresie SIR)
5.	Sieć na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich / umowa dotacji celowej	realizacja zadań KSOW w województwie wykonywanych w ramach Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich, w tym zadań polegających na współpracy w ramach sieci europejskiego partnerstwa innowacyjnego (EPI)	- funkcjonowanie biura Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich (pracownicy 01.01 - 31.12.2018 r. - 1,5 etatu, 3 osoby),	01.01.2018 r. - 31.12.2018 r.	110 000 zł	Dotacja celowa SIR z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi

D. Współpraca z innymi instytucjami i samorządem

Tab.29. Współpraca z instytucjami i samorządem

L.p.	Nazwa instytucji	Przedmiot/ cel współpracy
Instytucje krajowe		
1.	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	Konsultacje, współpraca przy organizacji szkoleń, informacje i porady o formach i możliwościach pozyskiwania funduszy na rzecz rozwoju rolnictwa i jego otoczenia oraz rozwoju obszarów wiejskich, pomoc w kompletowaniu dokumentów z działań PROW 2014-2020; konsultacje w zakresie sporządzania wniosków na dopłaty bezpośrednie i innych, np. pomoc de minimis (dopłata do zużytego materiału siewnego), pomoc publiczna.
2.	Agencja Rynku Rolnego (KOWR)	Konsultacje w zakresie działań dotyczących: wsparcia systemów jakości żywności, działań informacyjnych i promocyjnych. Informacja rynkowa – przekazywanie cen skupu i cen targowiskowych wybranych produktów rolnych, monitoring zbioru zbóż i rzepaku, przezimowanie roślin.
3.	Agencja Nieruchomości Rolnych (KOWR)	Konsultacje w sprawach dotyczących nabywania gruntów, Ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego – opinie w przedmiocie posiadanych predyspozycji do należytego prowadzenia gospodarstwa rolnego.
4.	KRUS, ZUS	Konsultacje w zakresie rent i emerytur, ubezpieczenia rolnicze; Organizacja konkursu „Bezpieczne gosp. rolne” (komisyjna lustracja zgłoszonych gosp.) oraz konkursów w zakresie bhp w rolnictwie. Werbowanie kandydatów do w/w konkursów. Wspólne szkolenia dla rolników; Współpraca dot. BHP w gospodarstwie rolnym.
5.	Banki, banki spółdzielcze, banki zrzeszające banki spółdzielcze oraz izba gospodarcza zrzeszająca banki spółdzielcze	Konsultacje w sprawie kredytów preferencyjnych i innych form wsparcia dla rolników, kredytów rolniczych, zasad sporządzania biznesplanów.
6.	Izby rolnicze oraz Krajowa Rada Izb Rolniczych	Wspólna organizacja szkoleń, wymiana informacji, konsultacje aktualnych problemów z zakresu rolnictwa, współpraca w obszarze szacowania strat poniesionych przez zwierzyńę leśną, współpraca w ramach Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich.
7.	Regionalne zarządy gospodarki wodnej	Konsultacje dotyczące ochrony środowiska i zasobów naturalnych, przepisy prawne, rozwiązywanie problemów związanych z wprowadzaniem nowego prawa wodnego.
8.	Placówki oświatowe w zakresie prowadzenia szkoleń zawodowych wynikających z potrzeb lokalnego rynku pracy	Działania na rzecz podnoszenia kwalifikacji rolniczych przez młodych rolników.
9.	Lokalne i regionalne organizacje wspierania przedsiębiorczości	Konsultacje, wymiana doświadczeń, wspólne organizowanie szkoleń, współpraca z Lokalnymi Grupami Działania i Kołami Gospodyń Wiejskich, wsparcie działań informacyjnych i promocyjnych dotyczących możliwości rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich.

10.	Szkoły, szkoły wyższe, placówki badawczo-rozwojowe i placówki naukowe PAN	<p>Współpraca w zakresie organizacji szkoleń, warsztatów i wymiany wiedzy; współpraca ze szkołami w zakresie edukacji ekologicznej, kształtowania postaw sprzyjających środowisku oraz wdrażania podstaw rolnictwa ekologicznego; współpraca w ramach Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich, w zakresie transferu innowacji od nauki do praktyki; ustalanie listy zalecanych odmian do uprawy na terenie woj. lubelskiego; sygnalizacja agrofagów; monitorowanie zaawansowania zbioru ziemniaków; współpraca w zakresie analizy laboratoryjnej gleby; zbieranie danych ankietowych; rachunkowość rolna PL FADN;</p> <p>(Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej PIB w Warszawie, Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa PIB w Puławach, Państwowy Instytut Weterynaryjny PIB w Puławach, Instytut Nowych Syntez Chemicznych w Puławach, Biowet w Puławach, Instytut Ochrony Roślin PIB w Poznaniu, Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin PIB w Radzikowie, Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych w Słupi Wielkiej, Okręgowa Stacja Chemiczno - Rolnicza w Lublinie, Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Polska Akademia Nauk Oddział w Lublinie, szkoły podstawowe, szkoły średnie).</p>
11.	Jednostki administracji rządowej i jednostkami samorządu terytorialnego	<p>Promocja działalności LODR, upowszechnianie informacji o inicjatywach podejmowanych na rzecz rozwoju obszarów wiejskich, współpraca w zakresie wspierania inicjatyw mających na celu ochronę środowiska, udział w komisjach szacujących straty, udział w sesjach rad powiatów, rad gmin i sołtysów; dyżury gminne, udział w komisjach konkursowych; konsultacje oraz pomoc przy organizacji, przekazywanie ulotek informacyjnych oraz przeprowadzanie wykładów; konsultacje w sprawach rozliczania podatku VAT; zdobywanie i podnoszenie kwalifikacji przez doradców, organizacja stoisk LODR na uroczystościach i dożynkach (Urząd Wojewódzki w Lublinie, Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego, Starostwa Powiatowe, Urzędy Gmin, Powiatowe Stacje Sanitarно-Epidemiologiczne, Wojewódzki Lekarz Weterynarii, Powiatowy Inspektorat Weterynarii, Urzędy Skarbowe, Wojewódzki i Powiatowe Inspektoraty Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Centrum Doradztwa Rolniczego, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Lublinie, Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno Spożywczych w Lublinie).</p>
12.	Związki zawodowe i społeczno-zawodowymi organizacje rolników.	<p>Współpraca ze związkami hodowców poszczególnych gatunków zwierząt przy organizacji wystaw, konsultacje, współpraca przy organizacji szkoleń, informacje i porady o formach i możliwościach pozyskiwania funduszy na rzecz rozwoju rolnictwa i jego otoczenia oraz rozwoju obszarów wiejskich, pomoc w kompletowaniu dokumentów z działań PROW 2014-2020.</p>
13.	Środkami masowego przekazu	<p>Przekazywanie do mediów doraźnych i ważnych informacji, którymi zainteresowani są rolnicy, popularyzacja działalności LODR, udzielanie wywiadów propagujących nowe rozwiązania w produkcji rolniczej, przekazywanie aktualnych informacji dotyczących zbioru płodów rolnych, produkcji rolnej, dostępności środków pomocowych.</p>

Instytucje zagraniczne		
1.	Zagraniczne instytucje doradztwa rolniczego i zagraniczne instytucje wspierające rozwój gospodarstw rolnych i obszarów wiejskich	

**należy pozostawić tylko te organizacje z którymi ośrodek współpracuje.*

E. Wykaz ważniejszych wydarzeń

Tab.30. Wykaz ważniejszych wydarzeń

L.p. <i>a</i>	Nazwa <i>b</i>	Termin <i>c</i>	Miejsce <i>d</i>	Organizator/współorganizator <i>e</i>
1.	Dzień Otwartych Drzwi	24.06.2018	Końskowola	LODR
2.	XXXII Wystawa Zwierząt Hodowlanych, Maszyn i Urządzeń Rolniczych	30.06.-01.07.2018	Sitno	LODR
3.	VI Kiermasz Roślin Ozdobnych	06.05.2018	Końskowola	LODR
4.	VII Kiermasz Kwiatów i Roślin Ozdobnych	29.04.2018	Sitno	LODR
5.	VII Jesienny Kiermasz Materiału Szkółkarskiego Owocowego i Ozdobnego	14.10.2018	Końskowola	LODR
6.	XX Święto Jesieni	16.09.2018	Kazimierz Dolny	Muzeum Nadwiślańskie w Kazimierzu Dolnym/LODR

F. Plan wydawniczy

Tab.31. Plan wydawniczy

L.p.	Tytuł	Forma	Nakład
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>
1.	Lubelskie Aktualności Rolnicze	miesięcznik	6300
2.	Ewidencja środków ochrony roślin	dodruk broszur	7500
3.	Zaświadczenia o ukończeniu szkolenia chemizacyjnego	zaświadczenie	7500
4.	Plakat na Kiermasz Roślin Ozdobnych	plakat	200
5.	Plakat na Kiermasz Materiału Szkółkarskiego i Ozdobnego	plakat	100
6.	Plakaty na DOD - Końskowola, Sitno	plakat	400
7.	Zaproszenie na DOD - Końskowola, Sitno	zaproszenie	1800

G. Kształcenie i doskonalenie zawodowe kadry własnej

Co roku w miesiącu wrześniu pozyskuje się od doradców informację nt. potrzeb szkoleniowych i opracowuje się zestawienie zbiorcze. Zakłada się, że na szkolenia zewnętrzne wysyłani są specjaliści zakładowi i wybrane osoby z PZDR. Specjaliści zakładowi organizują potem szkolenia wewnętrzne dla doradców i przekazują informacje, które pozyskali na szkoleniach zewnętrznych. W 2018 r. będziemy chcieli skierować nowo przyjętych doradców na szkolenie dla doradców rolniczych, uzupełnić wiedzę wśród doradców rolnośrodowiskowych, a także wyszkolić doradców w tematyce systemów wsparcia bezpośredniego.

Dla nowych pracowników będziemy chcieli zorganizować szkolenie nt. procesu organizacji i przeprowadzania szkoleń oraz tworzenia prezentacji.

Tab.32. Kształcenie i doskonalenie kadry własnej

Symbol	Tematyka szkoleń	Planowana liczba uczestników
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>
G.1.	szkolenia wewnętrzne	1035
G.1.1.	systemy produkcji rolnej	420
G.1.2.	rozwój obszarów wiejskich	280
G.1.3.	rolnictwo ekologiczne i programy rolno-środowiskowo-klimatyczne	130
G.1.4.	ekonomika i zarządzanie gospodarstwem rolnym	180
G.1.5.	metodyka i organizacja doradztwa rolniczego	25
G.2.	szkolenia zewnętrzne	358
G.2.1.	systemy produkcji rolnej	63
G.2.2.	rozwój obszarów wiejskich	164
G.2.3.	rolnictwo ekologiczne i programy rolno-środowiskowo-klimatyczne	32
G.2.4.	ekonomika i zarządzanie gospodarstwem rolnym	63
G.2.5.	metodyka i organizacja doradztwa rolniczego	4
G.2.6.	inne *)	32

*) w opisie wskazać jakie

Inne: z zakresu księgowości, kadr i organizacji pracy, teleinformatyki, zarządzania jakością.

H. PODSUMOWANIE

Tab. 33. Zbiorcza informacja na temat działalności szkoleniowej, doradczej, informacyjnej i upowszechnieniowej planowanej do realizacji w 2018 r.

L.P.	Rodzaj działalności	Liczba	
1	Działalność szkoleniowa	Szkolenie	965
		Szkolenie wyjazdowe	5
		Konferencja	23
		Uczestnicy form edukacyjnych	12913
2	Działalność doradcza	Porady indywidualne	29075
		Porady grupowe	
		Odbiorcy porad indywidualnych i grupowych	29075
3	Działalność informacyjna	Informacje	3522
		Broszura	
		Ulotka	
		Informacja na stronę www.	57
		Artykuł w miesięczniku ODR	334
		Inne wydawnictwa	1
		Stoisko-informacyjno-promocyjne	96
Pozostałe			
4	Działalność upowszechnieniowa	Pokaz	7
		Demonstracja	1319
		Konkurs	5
		Olimpiada	0
		Targi/wystawy	5
		Pozostałe	160

Konkluzje

Zadania doradcze planowane do realizacji przez LODR w Końskowoli w 2018 r. uwzględniają zarówno priorytety MRiRW, jak i określone przez ośrodek potrzeby doradcze klientów, uwzględniając przy tym specyfikę województwa lubelskiego. Preferowana będzie tematyka związana z ASF, wprowadzaniem nowego prawa wodnego, dyrektywy azotanowej, rolniczego handlu detalicznego i spółdzielczości rolniczej. Położymy nacisk na transfer wiedzy z nauki do praktyki. Doradztwo będzie uwzględniało specyfikę produkcji potencjału powierzchniowego i finansowego gospodarstw rolnych naszego regionu.

Ryzyko związane z realizacją programu działalności.

Nieuregulowana sytuacja majątkowa, która ma ujemny wpływ zarówno na realizację działalności gospodarczej (brak możliwości dokonania inwestycji w środki trwałe – nasadzenia w sadzie, infrastruktura hotelowa).

I. Załączniki elektroniczne

Identyfikator Lubelskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Końskowoli:
lubelski_RPD_2018.xls.

Wypełnione zostały wszystkie tabele w pliku załączniki elektroniczne
(dołączono do Programu Działalności na rok 2018 na nośniku CD).